ፌደራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETTE

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሃያ ሰባተኛ ዓመት ቁጥር ፴፫ አዲስ አበባ ሀምሌ ፲፮ ቀን ፪ሺ፲፫

በኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ 27th Year No.33 ADDIS ABABA, 23rd July, 2021

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፪፻፵፰/፪ሺ፲፫

የካፒታል ገበያ አዋጅ.....ገጽ ፲፫ሺ፫፻፴፰

Content

Proclamation No.1248 /2021
Capital Market Proclamation ....Page 13335

<u>አዋጅ ቁተር ፩ሺ፪፻፵፰/ ፪ሺ፻፫</u>

<u>የኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ</u> የካፒታል *ነ*በያ አዋጅ

ካፒታል በማሰባሰብ፣ የገንዘብ ስርዓቱን በአዳዲስ ፌጠራዎች በመደገፍ እና የኢንቨስትመንት ስጋቶችን የመጋራት አሰራርን በማስፋፋት የአገሪቱን ኢኮኖሚ ልማት የሚደግፍ የካፒታል ገበያ ማቋቋም በማስፌስጉ፣

ኢንቨስተሮችን ለመጠበቅ እና ገበያው ፍትሃዊ፣ ተአማኒ እና ቀልጣፋ እንዲሆን የሚያስችል የቁተጥር እና በበላይነት የመከታተል የሕግ ማዕቀፍ ማዘጋጀት በማስፌስጉ፣

ከሕዝብ ካፒታል ለመሰብሰብ የሚልልጉ ሰንደ ሙዓለ ንዋይ አውጭዎች የሚገዙበትን ወዋ የሆኑ መስፌርቶች በህግ መደንገግ በማስፌለጉ፣

በሀገሪቱ የፋይናንስ ስርዓት ላይ የሚልጠሩ መዋቅራዊ ስ,ንቶችን ለመለየት፣ ለመከላከል፣ እና ለመቀንስ በካፒታል ገበያ ላይ ጠንካራ የቅርብ ክትትል እና የቅኝት ስርዓት ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስችል የህግ ማዕቀፍ ማዘጋጀት በማስፈለጉ፣

PROCLAMATION NO. 1248/2021 THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA CAPITAL MARKET

PROCLAMATION

WHEREAS, it has become necessary to

establish a capital market to support the development of the national economy through

mobilising capital, promoting financial innovation, and sharing investment risks;

WHEREAS, it is necessary to adopt a legal framework for the regulation and supervision of

the capital market to ensure the fairness, integrity, and efficiency of the market and protect

WHEREAS, it is necessary to legislate uniform requirements for the regulation of issuers who desire to raise capital from public investors;

investors;

WHEREAS, it is necessary to adopt a legal framework for effective monitoring and surveillance of the capital market to detect, mitigate, and prevent systemic risk to the country's financial system;

ያንዱ ዋ*ጋ* Unit Price ነ*ኃሪት ጋዜጣ ፖ.ግ.*ቀ. ፲፫<u>፬</u>ይ Negarit G. P.O.Box 80001 ፲፫ሺ፫፻፴፮

በኢትዮጵያ ፌደራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግስት አንቀጽ ፶፭(፩) መሠረት የሚከተለው አዋጅ ታውጇል።

<u>ክፍል አንድ</u> ጠቅሳሳ ድን*ጋጌዎች*

<u>δ</u>. <u>አጭር ርዕስ</u>

ይህ አዋጅ ‹‹የካፒታል ገበያ አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፪፻፵፰/፪ሺ፲፫›› ተብሎ ሲጠራ ይችሳል፡፡

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆን በቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፦

- ፩/ ‹**‹ማስታወቂያ››** ማለት፦
  - ሀ) በጽሁፍ፣ ማስታወቂያ በመለጠፍ፣ ወይም በሰርኩላር ወይም በሌሎች ስንዶች፤
  - ለ) በፎቶግራፎች፣ በሲኒማቶግራፊ ፊልሞች ወይም ቪዲዮ አውደ-ርዕይ፤
  - ሐ) በድምጽ ስርጭት፣ በቴሌቪዥን፣ ወይም ቀረጻዎችን በማሰራጨት፤ ወይም
  - መ) እንደ ድረ-ገጽ እና ማህበራዊ መገናኛ ብዙሃን ባሉ ሌሎች ኤሌክትሮኒክ የመገናኛ ብዙሃን መድረኮች፤

የሚተላለፉ ማስታወቂያዎችን ያካትታል፤

፪/ ‹**‹ተሿሚ እንደራሴ››** ማለት በባለስልጣኑ የንግድ ፌቃድ የተሰጠውን የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪ በመወከል ቁጥተር የሚደረግባቸውን ተግባራት የሚያከናውን ሰው ነው፤ **NOW, THEREFORE,** in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE GENERAL PROVISIONS

1. Short Title

This Proclamation may be cited as "Capital Market Proclamation No.1248/2021."

2. <u>Definitions</u>

In this Proclamation, unless the context otherwise requires:

- 1/ "Advertisement" includes every form of advertising, whether:
  - a) in a publication, by the display of notices or by means of circulars, or other documents;
  - b) by the exhibition of photographs, cinematograph films or videos;
  - c) by way of sound broadcast, television, or by the distribution of recordings; or
  - d) other electronic media platforms such as websites and social media;
- 2/ "An Appointed Representative" means a person who conducts regulated activities and acts as an agent for a capital market service provider licensed by the Authority;

- ፫/ ‹‹**በሃብት የተደገፉ ሰነደ ሙዓለ ንዋዮች**›› ማለት የሚከተሉትን ያካትታል፡-
  - U) ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ሆነው የሚያስገኙት የገንዘብ ፍሰት በዋናነት ተለይተው በሚታወቁ የተሰብሳቢ ወይም ሌሎች የገንዘብ ሰንዶች፣ ቋሚ ወይም ተዘዋዋሪ የሆኑ፣ በውል በተወሰን የጊዜ ገደብ ውስጥ ወደ ገንዘብ የሚለወጡ፣ በተጨማሪም እንዚህን ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ሊያዛቸው ሰው የሚከፌለው ገንዘብ በወቅቱ እንዲፌፀም ለማረጋገጥ ዋስትና የተደረጉ
  - ለ) አክሲዶኖችን ወይም ከጋራ የኢንቨስትመንት ፌንዶች የሚገኙ መብቶችን ሳይጨምር ነገር ግን የተስፋ ወረቀቶችን ጨምሮ ጣንኛውም ሰነደ ሙዓለ ንዋይ፣
  - ሐ) ሊሸጡ እና ሊለወጡ የማይችሉ ዕንዶችን ሰብስቦ እንዲሸጡ እንዲለወጡ ወይም በራሳቸው ለግብይት የማይውሉ ዕንዶች የግብይት ዕንደ ሙንለ ንዋይ መፍጠር ሂደትን ተከትሎ በተቋቋመ ባለ ልዩ ተልዕኮ ተቋም ሃብት ላይ ከሚጠራቀም ዋና ብድር ወይም ወለድ፣ ገቢ፣ የካፒታል ክፍፍል ወይም ክፍያዎች ወይም በእንዚህ ተቋማት ላይ ድርሻ የያዙ ባለሃብቶች ማንኛውም መብት ወይም ተቅም፣ የዕዳ ዕንድ ወይም ህጋዊ የአሳባ ተጠቃሚንት ወይም በድርሻ ላይ የጥቅም መብቶችን የሚያረጋግጡ የምስከር ወረቀቶች፣ ወይም
  - መ) ሌላ ማንኛውም በሀብት የተደገፉ ሰንደ ሙዓለ ነዋይ አይነት መብት፣ ጥቅም ወይም ሰንድ፤
- ፬/ ‹‹**ባንክ**›› ማለት በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የባንክ ስራ እንዲሰራ ፌቃድ የተሰጠው ኩባንያ ወይም በመንግስት ባለቤትነት ስር ያለ ባንክ ማለት ነው፤

- 3/ "Asset-Backed Securities (ABS)" means:
  - a) securities that are primarily serviced by the cash flows of a discrete pool of receivables or other financial assets, either fixed or revolving, that by their terms convert into cash within a finite period of time, plus any rights or other assets designed to assure the servicing or timely distributions of proceeds to the security holders;
  - b) any securities including promissory notes but do not include shares or entitlements under a collective investment scheme;
  - c) any rights or interests, debentures or certificates evidencing the legal, equitable or beneficial interest or entitlement of its holder to a share of the assets of a special purpose vehicle or to entitlement to payment from such assets where payments or distributions of capital, income, principal or interest to investors accrue principally from the assets of the special purpose vehicle as a consequence of the establishment or operation securitization of a transaction; or
  - d) any other right, interest, instrument of security or class of securities prescribed to be asset-backed securities;
- 4/ "Bank" means a company licensed by the National Bank of Ethiopia to undertake banking business or a bank owned by the government;

- ጅ/ ‹**‹የካፒታል ገበያ››** ማለት እንደ አክሲዮን፣ ቦንድ፣ ተዛማጅ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ወይም እንዚህን የመሰሉ የተለያዩ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግብይት የሚደረግበት ገበያ ነው፤
- ፮/ ‹‹**የካፒታል ገበያ ተዋናዮች**›› ማለት የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪዎች፣ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አውጪዎች፣ ኢንቨስተሮች፣ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበያ፣ ተገቢነት ያላቸዉን ዉሎች ያደረጉ ብቁ የሆኑ ተጓዳኝ ወገኖች እና የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፊዳሚ ኩባንያዎች ናቸው፤
- ፯/ ‹**‹የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪ**›› ማለት ማንኛውም በዚህ አዋጅ *መ*ሥረት ቁተጥር በሚደረግባቸው የካፒታል ገበያ ስራዎች ላይ የተሰማራ ሰው ነው፤
- ፰/ ‹**‹ማ**ዕከላዊ የክፍያ አጣሪና **ፌጻሚ ወገን››** ማለት፦
  - ሀ) በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ግብይቶች ላይ ድህረ ግብይት የማጣራት እና ክፍያ የመሬጸም ስራን፣ እና
  - ለ) በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ተገበያዮች መካከል የተቃራኒ ወገን ስጋትን የመውሰድ ስራን የሚመለከት ነው፤
- ፱/ ‹**‹ማ**ዕከላዊ የሰንደ **ሙዓለ ንዋዮች ግምጃ ቤት››** ማለት፡-
  - ሀ) ከተማከለ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አያያዝ *ጋር* በተገናኘ፡-
    - (፩) ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ወዋነት ባለው መንገድ የሚከማቹበት፣ ወይም ኤሌክተሮኒክ ይዘት ተቀይረው የማቀመጡበት፣ ወይም ሰንዴ መ፡ ዓለ ንዋዮች በአውጪው ኩባንያ ወይም በአውጪው ኩባንያ ስም ሆኖ በሚሰራ ሌላ ኩባንያ ስም የሚመዘገቡበት ሆኖ ኢንዚህ ሰንዴ መ፡ ዓለ ንዋዮችን

- 5/ "Capital Market" means a market where securities such as shares or equities, bonds, derivatives, or other related securities are bought and sold;
- 6/ "Capital Market Participants" means capital market service providers, issuers of securities, investors, securities exchanges, eligible counter parties to eligible contracts, and securities depository and clearing companies;
- 7/ "Capital Market Service Provider"
  means any person engaged in regulated
  capital market activities and services
  under this Proclamation;
- 8/ "Central Clearing Counterparty" refers to the act of:
  - a) providing post-trade clearing and settlement services for transactions in securities; and
  - taking on counterparty credit risks
     between parties to such a transaction;
- 9/ "Central Securities Depository" refers to a system:
  - a) for central handling of securities;
    - or dematerialised and held in custody by, or registered in the name of the company or its nominee company for depositors and dealings in respect of these securities are effected by means of entries in securities accounts without the physical delivery of

በተመለከተ የሚደረግ ግብይት ሰንዶቹን በአካል ማረካከብ ሳያስፌልግ የሰንዶቹ መተሳሰቢያ መዝገብ ሳይ ብቻ በሚደረግ ወጪና ገቢ ለማስተሳለፍ የሚያስችል ስርዓት፣ ወይም

- (፪) በሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግብይት ሂደት ወቅት የሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ምዝገባ፣ ክፍያና እና ርክክብ ያለ አካላዊ ቅብብል ለማከናወን የሚያስችል ወይም ግብይቱን የሚያሳልዋ ዘዴ ወይም ስርዓት፤ እና
- ለ) ሌሎች ተያያዥ የሆኑ ድ*ጋ*ፎችን ወይም አባልግሎቶችን የሚሰጥ ስርዓት ነው፤
- ፲/ ‹**‹የመዝጊያ ጣቻቻያ››** ማለት በሁለት ሰዎች መካከል በተደረገ ስምምነት ዉስጥ ያለ የተወሰኑ ድን*ጋጌዎችን* ተ*ልጻሚ ማድረግ* ሆኖ፦
  - U) ሌላኛውን ወገን በተመለከተ ግዲታን ባለመወጣት የሚከሰት ሁኔታ ወይም ሌላ የውል ማቋረጫ ሁኔታ ሲያጋጥም ወይም በውሉ በተመለከተው መሰረት በአንዳንድ ሁኔታዎች ወዲያውኑ ሊከሰት ወይም አንዱ ሰው ለሌላው ሰው በሚሰጠው ማስጠንቀቂያ ሊጀመር የሚችል፤እና
  - ለ) የሚከተለው ውጤት ሲኖረው፤
    - (፩) ከአንድ ወይም ከአንድ በላይ በሆኑ ወይም ግንኙነት እና ተገቢነት ባላቸው ውሎች ላይ በሚነሱ ወይም በተያያዙ ማናቸውም አሁን ወይም ወደፊት የሚከፈሉ ክፍያዎች ወይም የማስረከብ መብቶች ወይም ግዴታዎች ሲቋረጡ፣ ሲጣሩ እና / ወይም ሲፋጠኑ፤
    - (፪) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፌዴል ተራ ለ(፩) መሰረት የተቋረጠን፤ ሂሳቡ የተጣራን ወይም የተፋጠንን እያንዳንዱን መብትና

certificates; or

- (2) which permits or facilitates the registration, clearing and settlement of securities transactions or dealings in securities without the physical delivery of certificates; and
- b) that provides other facilities and services incidental thereto;
- **10/ "Close-Out Netting"** means the operation of a set of provisions in an agreement between two persons that:
  - a) may be commenced by notice given by one person to the other person upon the occurrence of an event of default with respect to the other party or other termination event or that may, in certain circumstances, occur automatically as specified in the agreement: and
  - b) has the following effect:
    - the termination, liquidation and/or acceleration of any present or future payment or delivery rights or obligations arising under or in connection with one or more eligible contracts;
    - the calculation or estimation of a close-out value, market value, liquidation value, or

ግዱታ ወይም የመብቶችና ግዲታዎች መደብን በተመለከተ የመዝጊያ ዋጋ ፤ የገበያ ዋጋ፤ የማጣሪያ ዋጋ ወይም ምትክ ዋጋ ስሌት ወይም ግምት እና እያንዳንዱን ዋጋ ወደ አንድ አይነት መገበደያ ገንዘብ ሲለወጥ፤

(፫) አንድ ሰው የተጣራውን ሂሳብ መጠን የሚያህል ክፍያ ለሌላ ሰው እንዲፌጽም ግዴታ የሚዋል በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ ለ(፫) መሰረት የተሰላን የተጣራ ዕዳን /ሂሳብን/ የመክፌል ግዴታን በማቻቻል ወይም በሌላ መንገድ መወሰን

ነው፤

፲፩/ ‹‹የ*ጋራ* የኢንቨስት*መንት ፌን*ድ›› ማለት፦

- ሀ) ሰዎች ሰንደ ሙያለ ንዋዮችን ወይም ሌሎች ንብረቶችን በባለቤትንት በሙያዝ፣ በይዞታ በማቆየት፣ በማስተዳደር፣ ወይም በማስተላለፍ ገቢ ወይም ትርፍ ለማግኘት የሚሳተፉበት ወይም ይህን ዓይነት ዓላማ ወይም ውጤት ለማስገኘት ታስቦ የተቋቋሙ ወይም ከእንደዚህ ዓይነት አሰራር ከሚገኝ ገቢ ወይም ትርፍ የሚክፌልበት የስምምነት መዋቅር፤
- ለ) በስምምነት መዋቅሩ ውስጥ የሚሳተፉ ኢንቨስተሮች የ*ጋራ ማዕቀፉ* ሀብቶች የዕለት-ተለት አስተዳደር ቁጥጥር የማይዙበት፣ እና
- ሐ) የፌንዱን ሀብቶች የሚያስተዳድረው ሰው የፌንዱን ሀብት እና የአባሳቱን ሂሳቦች በኃላፊነት የሚያስተዳድርበት

ነው ፤

- replacement value in respect of each right and obligation or group of rights and obligations terminated, liquidated and/or accelerated under Paragraph b(1) of this sub- article and the conversion of each such value into a single currency; and
- (3) the determination of the net balance of the values calculated under Paragraph b(2) of this Sub- Article, whether by operation of set-off or otherwise, giving rise to the obligation of one person to pay an amount equal to the net balance to the other person;

11/ "Collective Investment Scheme" means any arrangement where:

- a) it is made for the purpose, or having the effect, of providing facilities for persons to participate in or receive profits or income arising from the acquisition, holding, management or disposal of securities, or any other property or sums paid out of such profits or income;
- investors who participate in the arrangements do not have day-to-day control over the management of the scheme's assets; and
- c) the scheme's assets are managed by a person who is responsible for the management of the scheme's assets and client accounts;

- ፲፪/ ‹‹የ*ጋ*ራ ኢንቨስትመንት ፈንድ ስራ አከናዋኝ›› ማለት ለአንድ የ*ጋራ* የኢንቨስት*መንት ፌ*ንድ አመራር *እና አሌጻ*ጸም አጠቃሳይ የስራ ኃላፊነት ያለበት ተቋም ነው፤
- îĉ/ ‹‹ኩባንያ›› ማለት በኢትዮጵያ ንግድ ሕግ መሠረት የተቋቋመ የአክሲዮን ኩባንያ ነው፤
- ፲፬/ ‹‹ብድር የመመለስ ብቃት ምዘና አባልግሎት›› ማለት የአንድን ተቋም፣ ሰንደ ሙዓለ ንዋይ፣ ወይም የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አውጭ ብድርን የመመለስ አቅም በተመለከተ ተቀባይነት ያላቸው እና የታወቁ የመመዘኛ መስፌርቶችን በመጠቀም የሚሰዋ አስተያየት ነው፤
- ፲፩/ ‹‹ብድር የመመለስ ብቃት ምዘና አገልግሎት ሰጪ **ኤጀንሲ**›› ማለት በዚህ አዋጅ *መ*ሰረት በተሰጠ የባለስልጣኑ ፌቃድ ብድር የመመለስ ብቃት ምዘና አገልግሎት የሚሰጥ ሰዉ ነዉ፤
- መሠረት ‹‹ጠባቂ›› ማለት аны አዋጅ የደንበኞችን ሰነደ ሙዓለ ንዋዮች ለተበቃ ዓላማ ወይም ለምቹ አያያዝ ሲባል በይዞታው ስር የሚያስቀመጥ የገንዘብ ተቋም ነው፤
- ፲፯/ ‹‹**ቀናት**›› ማለት በኢትዮጵያ ካላንደር መሠረት ከቅዳሜ፣ ከእሁድ እና ከሕዝብ በዓላት ውጭ ያሉ ቀናት ማለት ነው፤
- ፲፰/ ‹‹**በሰንደ ሙዓስ ንዋይ መገ**ቢያየት›› ማስት ለራስ ወይም ስለ ሌሎች ሰነደ ሙዓለ ንዋዮችን፡-
  - ሀ) መሸዋ ወይም መግዛት፣
  - ለ) ማውጣት ወይም ለሽያጭ ማቅረብ፣
  - ሐ) ማስቀመጥና መጠበቅ፣
  - መ) ክፍያ ማጣራትና መሬጸም፤
  - w) ማበደር ወይም ማስያዝ፣ ወይም

- 12/ "Collective Investment Scheme Operator" means a legal entity that has overall responsibility for management and performance of the functions of a collective investment scheme;
- "Company" means a share company as defined in the Commercial Code of Ethiopia;
- "Credit Rating Service" means an 14/ opinion regarding the credit worthiness of an entity, a security or an issuer of securities using an established and defined rating systems or rating categories;
- "Credit Rating Service Agency" means 15/ a person licensed by the Authority under this Proclamation to provide credit rating services;
- 16/ "Custodian" means a financial institution that holds customers' securities for safekeeping or convenience as per the provisions of this proclamation;
- 17/ "Days" means calendar days excluding Saturdays, Sundays and public holidays in Ethiopia;
- "Dealing in Securities" means dealing in 18/ securities for own account or for the account of others by:
  - selling or purchasing,
  - issuing or public offering,
  - c) depositing or taking custody of,
  - d) clearing and settling,
  - lending or pledging, or

- ረ) ሌላ ማንኛውም ባለስልጣኑ በሰነደ ሙዓለ ንዋይ የሚደረግ ግብይት ነው ብሎ የሚወስነው ስራ ነው፤
- ፲፱/ ‹**‹የብድር ሰንደ ሙዓለ ንዋይ**›› ማለት ማንኛውም በኩባንያ የሚወጣ ወይም ሊወጣ የታቀደ የዕዳ ሰንድ፣ ዋስትና ያለው የዕዳ ሰንድ፣ የብድር ስቶክ፣ ቦንድ፣ ወይም የተስፋ ሰንድ ሆኖ ባለዕዳንትን የሚፌተር ወይም የሚያረጋግተ ነው፤
- ፳/‹**‹ማዑዝ-አልባ ማድረግ››** ማለት ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን በኤሌክትሮኒክ *ሙን*ገድ ማውጣት *እና መመዝነብ ነ*ው፤
- <u>ጃ፩/ ‹**‹ግዑዝ-አልባ ሰንደ ሙዓለ ንዋይ**›› ማ</u>ለት የሰንዱ ባለቤትንት በኤሌክትሮኒክ የምዝገባ ደብተር ባለቤትንትን በማስገባት ብቻ የሚረ*ጋ*ገጥበት ሰንደ ሙዓለ ንዋይ ነው፤
- ሸ፪/ ‹‹**ተዛማጅ›› ወይም ‹‹ተዛማጅ ውል››** ማለት ዋጋው ከሌላ መሠረታዊ ከሆነ እንደ አክሲዮን፣ ቦንድ፣ ወይም ምርቶች እና ገንዘቦች ያሉ ሀብቶች ወይም ምጣኔዎች የሚመነጭ ሆኖ እንደ አክሲዮን ወይም ሌላ የገንዘብ ሰንድ የሚሸጥ፣ የሚገዛ ወይም ግብይት የሚደረግበት ገንዘብ ነክ ሰንድ ነው፤
- ኟ፫/ ‹**‹የተዛማጅ ውሎች ገበይ**›› ማስት በዚህ አዋጅ መሠረት กากรด ተመዝግበው **ግብይተ** ሊደረግባቸው የሚችሉ ውሎች ተዛማጅ ፈቃድ *እንዲመዘገ*ቡበት በባለስልጣኑ የተሰጠው ወይም ለዚሁ ዓላማ ይህን አዋጅ ለማስፌጸም በሚወጡ ደንቦች እና መመሪያዎች መሠረት ይሆንታ የተሰጠው ገበያ ነው፤
- <u>ጵ</u>፬/ ‹‹**ተገቢነት ያለው ውል**›› ማለት ተዛማጅ ውል፤ መልሶ የመግዛት ውል ወይም ባለስለጣት በመመሪያ ተገቢነት ያለው ብሎ የሚወስነው ሌላ ግብይት ነው፤

- f) any other transaction that the Authority considers as "dealing in securities;
- 19/ "Debt Security" means any instrument creating or acknowledging indebtedness issued or proposed to be issued by a company including a debenture, debenture stock, loan stock, bond or note;
- 20/ "Dematerialisation" means the issuance and recording of securities in electronic format;
- 21/ "Dematerialised Security" means a security whereby the prima facie evidence of legal title to the security is established by an electronic book entry;
- 22/ "Derivatives" or "Derivatives

  Contract" means financial instruments
  which derive their value from the value of
  the relevant assets or rates such as shares,
  bonds, commodities, and currencies, and
  which can be purchased or sold or traded
  in a similar method as the trading of
  shares or of any other financial assets;
- 23/ "Derivatives Exchange" means a securities exchange which has been granted a license to list exchange-traded derivative contracts by the Authority under this Proclamation or approved for such purposes and in accordance with the regulations or directives issued thereunder;
- 24/ **"Eligible Contract"** means derivative contract, repo contract or any other transactions which the Authority designates as an eligible contract by directive;

- ኟ፭/ ‹**·የውጭ አዲተር**›› ማስት የኦዲት አገልግሎት እንዲሰጥ በሚመስከተው የመንግስት አካል ፊቃድ የተሰጠው ገለልተኛ ኦዲተር ነው፤
- ‹‹ሀሰተኛ መረጃ›› ማለት በአቀራረቡ አና በተገለጸበት አውድ ውስዋ ሲታይ አሳሳች የሆነ አገላለጽ ሲሆን በደንበኛ ሳቢ መግለጫ ውስጥ ሳይካተተ ሆን የቀረ ወይም ተብሎ የገበደ ተሳታፊዎችን ኢንቨስተሮችን ወይም ለማሳሳት ማንኛውም የተገለጸን በጽሁፍ የቀረበ ነገርን ይጨምራል፤
- ኟ፯/ ‹**‹የገንዘብ ሰንዶች**›› ማለት በተዋዋዮች *ሙ*ካከል የሚደረጉ፣ የሚሻሻሉ፣ ግብይት እና ክፍ*ያ* የሚደረግባቸው ገንዘባዊ ይዘት ያሳቸው ውሎች ናቸው፤
- ኟ፰/ ‹**‹የውጭ አገር ኢንቬስተር››** ማለት እንደ ኢትዮጵያዊ መቆጠር የሚልልግ ተውልደ ኢትዮጵያዊ የውጭ አገር ዜ*ጋ*ን ሳይጨምር በኢትዮጵያ ውስዋ የውጭ አገር ካፒታል በስራ ሳይ ያዋለ ሆኖ የሚከተሉትን ያጠቃልላል፡-
  - ሀ) የውጭ አገር ዜጋ፤
  - ለ) የውጭ አገር ዜጋ የባለቤትነት ድርሻ የያዘበት ድርጅት፤
  - ሐ) ከኢትዮጵያ ውጭ በማንኛውም ኢንቬስተር የተመዘገበ ድርጅት፤
  - መ) በ ‹ሁ›፣ ‹ለ› እና ‹ሐ› ከተጠቀሱት ኢንቬስተሮች በሁለቱ ወይም በሦሥቱ በጋራ የተቋቋመ ድርጅት፤ ወይም
  - ሥ) እንደ ውጭ አገር ኢንቬስተር መስተናገድ የመረጠ በቋሚነት በውጭ አገር የሚኖር ኢትዮጵያዊ፤

- 25/ **"External Auditor"** means a public auditor licensed by the pertinent government organ to provide audit service,
- 26/ **"False Statement"** includes a statement that is misleading in the form and context in which it is made. It also includes an omission from a prospectus or written statement of any matter that, in the context, is calculated to mislead investors or market participants;
- 27/ **"Financial Instruments"** are assets that consist of monetary contracts between parties and that can be created, modified, exchanged, and settled;
- 28/ **"Foreign Investor"** means any one of the following who has invested foreign capital in Ethiopia:
  - a) A foreign national;
  - An enterprise in which a foreign national has an ownership stake;
  - An enterprise incorporated outside of Ethiopia by any investor;
  - d) An enterprise established jointly by two or three of the investors specified under paragraphs (a), (b) and (c) of this sub-article; or
  - e) An Ethiopian permanently residing abroad and preferring treatment as a foreign investor;

but, doesn't include foreign nationals of Ethiopian origin who prefer to be treated as Ethiopian nationals;

- ፳፱/ ‹**‹መንግስት**›› ማለት የኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ *መንግ*ስት ነው፤
- ፴/ ‹‹**ሰንድን ማስቀሙ**ጥ›› ማለት በወረቀት መልክ ያለን የሰንዴ ሙዓለ ንዋዮችን የምስክር ወረቀቶች በማሪከላዊ የሰንዴ ሙዓለ ንዋዮች ግምጃ ቤት በማስቀመጥ የሰንዶቹ ዝውውር በሂሳብ መዝገብ ለውጥ ብቻ እንዲከናወን ማስቻል ነው፤
- ፴፩/ ‹**‹ተቀማጭ የተደረገ ሰንደ ሙዓለ ንዋይ**›› ማለት የመሠረታዊው ሰንደ ሙዓለ ንዋይ የምስክር ወረቀት በማሪከላዊ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግምጃ ቤት እንዲመዘገብና እንዲቀመጥ የተደረገ ሰንድ ነው፤
- ፴፪/ ‹**‹የመጀመሪያ ዙር የሕዝብ ሽያጭ››** ማስት:-
  - ሀ) አስቀድሞ የኩባንያው ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ለሕዝብ በሽያጭ ባልቀረቡበት ሁኔታ፤ ወይም
  - ለ) አስቀድሞ ለህዝብ በሽያጭ የቀረቡት የኩባንያው አክሲዮኖች ከጊዜ በኋላ ሙሉ በሙሉ በኩባንያው ተመልሰው በተገዙበት ሁኔታ፣
  - ማንኛውንም የአንድ ኩባንያ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ለሕዝብ ለ*መ*ሸዋ ማቅረብ ነው፤
- ፴፫/ ‹‹**ኢንቨስተር**›› ማለት ትርፍ ለማግኘት ሲል በዚህ አዋጅ መሰረት ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን የሚገዛ፣ የሚሸዋ ወይም የሚይዝ ማንኛዉም ሰዉ ነዉ፡፡
- ፴፬/ ‹**‹የኢንቨስትመንት ባንክ**›› ማለት ተቀማም ገንዘብ የማይሰበስብ የገንዘብ ተቋም ሆኖ በሌሎች ኩባንያዎች፣ በመንግስት ወይም በሌላ ተቋም የሚሸጡ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን በውክልና በመሸዋ ወይም ሰንደ ሙዓለ ንዋይ አውጪውን ከገገር ሕብረተሰብ ጋር በማገናኘት ካፒታል

- 29/ **"Government"** means the Government of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;
- 30/ "Immobilization" means depositing of physical certificates of securities in a central securities depository to facilitate book-entry transfers;
- 31/ "Immobilized Security" means a security where the underlying physical certificates have been deposited with and are held by a central securities depository;
- 32/ "Initial Public Offering" means an offer to the public of any securities or a company, if:
  - a) no securities of that company have previously been the subject of an offer to the public; or
  - all of the securities of that company that had previously been the subject of an offer to the public have subsequently been re-acquired by the company;
- 33/ "Investor" means any person who sells, buys, or holds securities in accordance with this Proclamation with the expectation of a financial return from such transactions.
- 34/ "Investment Bank" means a non-deposit taking financial institution that facilitates the creation of capital for other companies, governments, and other entities through underwriting, acting as an intermediary between a securities issuer and the investing public, facilitating

በማሰባሰብ፣ የኩባንያዎችን ውህደት እና ዳግም መልሶ የማዋቀር ስራዎችን በማገዝ፣ ለደንበኞቹ እንደ ደላላ እና ገንዘብ ነክ በሆኑ ጉዳዮች የአማካሪነት አገልግሎት የሚሰጥ ተቋም ነው፤

- ፴፭/ ‹‹**ኢንቨስትመንት**›› ማለት ቀ**ጥለው የተዘረዘ**ሩትን ያካትታል፡-
  - ህ) ለህዝብ በሽ*ያጭ* የቀረቡ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች፣
  - ለ) በውጭ አገር የሰነደ ሙዓለ ንዋዮች ገበ*ያ* ወይም የግብይት *ሙ*ድረክ የተመዘገቡ ሰነደ ሙዓለ ንዋዮች፣
  - ሐ) በዚህ አዋጅ መሥረት በተፈቀደ የ*ጋ*ራ የኢንቨስትመንት ፌንድ ውስዋ ያለ የባለቤትነት ድርሻ ወይም ክፍልፋይ፣
  - መ) ከላይ የተጠቀሱ ዓይነት የባለቤትነት ድርሻዎችን ወይም ክፍልፋዮችን እና ሌሎች መሰል ሰነደ ሙዓለ ንዋዮችን ለመግዛት የተመደቡ ገንዘቦች፣ ወይም
  - ሥ) ለዚህ አዋጅ አፌጻጸም በባለስልጣኑ በሚወጣ መመሪያ ኢንቨስትመንት ነው ተብሎ የተፌረጀ ሌላ ማንኛውም ሰንደ ሙዓለ ንዋይን።
- ፴፮/ ‹**‹የኢንቨስትመንት አማካሪ›› ማ**ለት ፌቃድ ተሰዋቶት እና:-
  - ሀ) አ.ንቨስትመንትን በተመለከተ ሌሎችን የማማከር ስራ የሚሰራ፤
  - ለ) ኢንቨስትመንትን የተመለከቱ ሪፖርቶችን እና ትንተናዎችን የማውጣት እና የማሰራጨት ስራን መደበኛ ስራው አድርጎ የሚሰራ፤ ወይም
  - ሐ) እንደ ቦንድ፣ ምርት፣ የ*ጋ*ርዮሽ ገንዘብ እና አክሲዮን በመሳሰሉ የተወሰኑ የኢንቨስትመንት ዓይነቶች ላይ የተለየ ፊቃድ ተሰ~~ተ~~ቶት በ1ንዘብ ነክ እና

mergers and other corporate reorganizations and acting as a broker or financial adviser for institutional clients;

35/ "Investment" refers to:

- a) securities publicly offered;
- securities listed on a foreign securities exchange or facility;
- c) ownership interests and/or units in a collective investment scheme approved under this Proclamation;
- d) funds intended for the purchase of such securities, units or other instruments; or
- e) any other instruments declared to be investments for the purposes of this Proclamation by a directive of the Authority.
- 36/ "Investment Adviser" means a licensed person who:
  - a) carries out the business of advising others concerning investments;
  - as part of a regular business, issues or promulgates analyses or reports concerning investment; or
  - a financial institution licensed to provide investment advice on particular type of investment such as bonds, commodities, mutual funds,

በኢንቨስት*መንት ጉ*ዳዮች ላይ ምክር የሚሰጥ

ሰው ነው።

- ፴፯/ ‹‹**አውጪ**›› ማለት *መንግ*ስት፣ ኩባንያ ወይም ሌላ ሕጋዊ ድርጅትን ጨምሮ ማንኛውንም ሰንደ ሙዓለ ንዋይን ለሽያጭ የሚያወጣ፣ ወይም ለማውጣት መዘጋጀቱን የሚያስተዋውቅ ሰው ነው፤
- ፴፰/ ‹**‹ፌቃድ››** ማለት በዚህ አዋጅ *ሙ*ሥረት ባለስልጣኑ ለአንድ ሰው በማንኛውም ባለስልጣኑ በሚቆጣጠረው ዘርፍ ሳይ እንዲሰማራ የሚሰጠው የንግድ ፌቃድ ነው፤
- ፴፱/ ‹**‹ፌቃድ ያለው የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበያ**›› ማለት በዚህ አዋጅ *ሙ*ሀረት ፌቃድ የተሰጠው የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበያ ነው፤
- ፵/ ‹**‹የምዝባባ መስፌርቶች**›› ማለት የሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ገቢያ በተመለከተ የሚከተሉት ጉዳዮች የሚገዙበት ውስጠ-ደንብ ነው፡-
  - ሀ) በሰንደ ሙያለ ንዋይ ገበደ ላይ ሰንደ ሙያለ ንዋዮችን ለመመዝገብ ወይም ለሽያም እንዲቀርቡ የመፍቀድ አሰራር፣ ወይም ሰንደ ሙያለ ንዋዮችን ከምዝገባ ለመሰረዝ ወይም ሌሎች ተያያዥ ጉዳዮች፤ ወይም
  - ለ) በመዝገቡ ውስጥ ስለገቡ አውጪዎች ወይም ሌሎች በመዝገብ እንዲገቡ ስለተፈቀደላቸው ሰዎች አሰራር ወይም ስንምግባር በሚመለከት የሚወጡ ውስጠ-ደንቦች ሆነው፤
    - (፩) በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያው የወጡ ወይም በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያው መሥረታዊ ሰንዶች የተካተቱ፤ ወይም
    - (፪) በሌላ ሰው ወተተው በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያው በሥራ ላይ የዋሉ።

and stocks.

- 37/ "Issuer" means any person who issues or proposes to issue any security; and shall include a government, company or other legal entity that offers securities to the public;
- 38/ "License" means a business license that is granted by the Authority to a person to carry out a business in any regulated activity;
- 39/ "Licensed Securities Exchange" means a securities exchange to which an exchange license has been issued under this Proclamation;
- 40/ "Listing Requirements" mean, in relation to a securities exchange, rules governing or relating to:
  - a) The grant of permission to listing or dealing in securities on a securities exchange or the removal from listing or for other purposes; or
  - b) The activities or conduct of issuers and other persons who are admitted to that list, whether those rules are made by:
    - the securities exchange or are contained in any of the constituent documents of the securities exchange; or
    - (2) another person and adopted by the securities exchange.

- ፵፩/ ‹**‹የተመዘገቡ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች**›› ማለት ፌቃድ ባለው የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበ*ያ* ላይ የተመዘገቡ ወይም ለሽያጭ የቀረቡ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ማለት ነው፤
- ፵፪/ ‹**‹ገበያ ከፋች**›› ማለት ባለስልጣኑ ተግባራዊ በሚያደርገው የቁተዋር ስርዓት *መሠረት* ለአንድ ወይም ከዚያ በላይ ለሆኑ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አቅርቦት እና ፍላጎት እንዲኖር የሚያደርግ ሰው ነው፤
- ፵፫/ ‹‹**ከፍ አድርጎ መዝ**ጋት›› ማለት ሆን ብሎ የሰንደ ሙዓለ ንዋዩን የመዝጊያ ዋጋ ክፍ ለማድረግ በማሰብ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን በእለቱ የግብይት ማብቂያ የመጨረሻ ሰዓት ላይ ገበያው ላይ ካለው ዋጋ እጅግ ክፍ ባለ ዋጋ መግዛት ነው፤
- 9 ĝ/ ‹‹የጋርዮሽ 17HA)» ማለት ከኢንቨስተሮች እና የኢንቨስት*መንት ኅንዘብን የማ*ሰባሰብ ስጋቶችን የመጋራት ዓላማ ወይም ውጤት ያለውና ትርፍ **ኢዲከፋፌለ**፣ ወይም *ኢን*ቨስት*መን*ቶቹን ከመግዛት፣ ከሙያዝ፣ ከማሰተዳደር ከማስተላለፍ የሚገኙ አና **ጥቅሞችን** በኃርዮሽ **13H**0 ለሚሳተፉ ኢንቨስተሮች የሚያስገኙ የባለቤትንት ድርሻዎችን ክፍልፋዮችን ወይም የሚሽጥ ኩባንያ ወይም ሽርክና ማህበር ነው፤
- ፵፩/ ‹**‹ብሔራዊ ባንክ**›› ማለት በተሻሻለው የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፩፻፺፩/፪ሺ መሥረት የተቋቋመው የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ነው፤
- ፵፮/ ‹**‹የማቻቻያ ስምምነት**›› ማለት ስለማቻቻል የሚደነግግ በሁለት ሰዎች *መ*ካከል የተደረገ ስምምነት ሆኖ ያለምንም ገደብ:-

- 41/ "Listed Securities" means securities listed or quoted on a licensed securities exchange;
- 42/ "Market Maker" means a person who ensures the availability of supply and demand for one or more securities according to such controls as may be laid down by the Authority;
- 43/ "Mark the close" means buying a security at the very end of the trading day at a significantly higher price than the current price of the security with the intention to raise the closing price of the security;
- 44/ "Mutual Fund" means a company or partnership that issues equity interests or units, the purpose or effect of which is the pooling of investor funds with the aim of spreading investment risks and enabling investors in the mutual fund to receive profits or gains from the acquisition, holding, management or disposal of investments;
- 45/ "National Bank" means the National Bank of Ethiopia established under the National Bank of Ethiopia Establishment (as amended) Proclamation No. 591/2008;
- 46/ "Commensurable Agreement" means an agreement between two persons that provides for netting, including, without limitation:

- ህ) ከሁለትና ከዚያ በላይ በሆኑ የማቻቻያ ስምምንቶች መሰረት ክፍያቸው የደረሰ ገንዘብን የሚያቻችል ስምምንትን፤ እና
- ለ) ከማቻቻያ ስምምነት ጋር ተያያዥ ወይም የስምምነቱ አካል የሆነ የዋስትና አደረጃጀትን

ያካትታል::

- ፵፯/ ‹‹**የተውሶ ስም**›› ማለት አንድ ሰው ከሰነደ ሙዓለ ንዋይ ባለቤት ጋር ባደረገው ሰነደ ሙዓለ ንዋይ የመጠበቅ ስምምነት መሠረት ሰነዱ በስሙ በገቢና ወጪ መዝገብ ውስጥ የተመዘገበ ሆኖ የሰነዱ ባለቤትና ተጠቃሚ ሌላ ሰው የሆነበት አሰራር ነው፤
- ‹‹ያልተማከለ የመረጴዛ ዙሪያ ገበያ›› ማለት 9ੜ/ ዕውቅና ከተሰጠው የሰንዶ ሙዓለ ንዋይ ገበደ **₽**•₽₽ ሰንደ መ-ዓለ ንዋዮች *እና/ወይም* ተዛማጆች በሻ*ጮችና* በኅዢዎች መካከል በቀጥታ (ፊት ለፊት ወይም እንደ ስልክ እና የኮምፒዩተር መረብ) በሚደረግ *ግንኙ*ነት ግብይት የሚደረግበት ገበያ ነው፤
- ፵፱/ ‹**‹የመጀመሪያ ደረጃ ገበያ**›› ማለት በውክልና ሻጮች አስተባባሪንት አዳዲስ አክሲዮኖችን፣ በንዶችን፣ የተስፋ ሰንዶችን፣ እና ሌሎች ገንዘባዊ ሰንዶችን በመሸዋ አዲስ ካፒታል የሚሰበሰብባቸው ገቢያ ናቸው፤
- ፱/ ‹**‹የመጀመሪያ ደረጃ ተቆጣጣሪ**›› ማለት ቁጥጥር በሚደረግባቸዉ ተግባራት ሳይ ተቀዳሚ የመቆጣጠር እና በበሳይነት የመከታተል ስልጣን ያለው የፌዴራል መንግስት ኤጄንሲ ነው፤
- ፵፩/ ‹‹**ለግል ሽያጭ ማቅረብ**›› ማለት ባለስልጣኑ በሚያወጣው *መመሪያ መሠ*ረት ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ለሕዝብ ሳያቀርቡ አንስተኛ ቁጥር ሳላቸው ኢንቬስተሮች ማቅረብ ነው፤

- a) An agreement that provides for the netting of amounts due under two or more netting ageements; and
- a collateral arrangement relating to or forming part of a netting agreement.
- 47/ "Nominee" means a person in whose name securities are recorded on a bookentry register and held for the beneficial owner of the securities under a custodial agreement with the beneficial owner;
- "Over-the-Counter Market" 48/ means a market in which securities and/or derivatives are traded by parties (face-to-face directly or using communication devices such telephones and networked computers) with each other rather than through a recognized exchange;
- 49/ "Primary Market" means a market facilitated by underwriters in which new capital is created or raised by selling newly issued stocks, bonds, notes, and other financial instruments;
- 50/ **"Primary Regulator"** means a federal regulatory authority having a primary jurisdiction and supervising authority over a regulated activity;
- 51/ "Private Placement" means the act of offering securities to a limited number of investors, according to a Directive to be issued by the Authority, rather than to the general public.

- መግስጫ›› 98/ ‹‹ደንበኛ ማለት ሳቢ በአክሲዮን ኩባንያ ወይም በኩባንያው ስም የወጣ እና ስላወጣቸው ኩባንያው አክሲዮኖች፣ የዕዳ ወይም ሌሎች ሰንዶች፣ የኩባንያው ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ባህሪ፣ እና ዓላማ የሚገልጹ መረጃዎችን በማካተት ሕዝብ እንዲገዛ ጥሪ የሚደረግበት የጽሁፍ ሰንድ ወይም ሕትመት ነው ፤
- ፻፫/ ‹‹**የሕዝብ ኩባንያ››** ማለት ሰንዶቹ በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ቢመዘገቡም ባይመዘገቡም 201 አክሲዮኖቹ በሰነደ ሙዓለ ንዋይ ገበያ ወይም ባልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ የሚሸጡ የአክሲዮን ኩባንያ ነው፤
- ፵፬/ ‹‹የህዝብ የብድር ሰንደ ሙዓለ ንዋይ›› ማለት በመንግስት ወይም በመንግስት ስም ወይም በመንግስት ተቋማት ስም የሚወጣ ባለፅዳነትን የሚፈዋር ወይም የሚያፈጋባዋ የብድር ስቶክ፣ ቦንድ፣ የተስፋ ሰንድ፣ ወይም ሌላ መሰል ሰንድ ነው፤
- ፶፩/ ‹‹የ**መንግስት የልማት ድርጅት**›› ማለት ሙለ፡ በ*ሙ*∙ለ₊ በመንግስት ባለቤትንት የተያዘ ድርጅት ነው፤
- ፱፮/ ‹**‹ለሕዝብ ማቅረብ››** ማለት አንድ ኩባንያ በንፃድ ከመመዝገቡ መዝገብ ወይም አውጪው ኩባንያ ሰንዶቹን ከመሸጡ በፊት ካፒታሉን ለማሰባሰብ በአደራጆቹ አማካኝነት የሚደረግ ሰንዶቹን ለሕዝብ ለሽያጭ የማቅረብ ተግባር **ነው**፤
- ፱፯/ ‹‹ለሕዝብ የሚሸጥ ሰንዶ ሙዓለ ንዋይ›› ማስት በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያ ወይም ባልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ ላይ የሚሸዋ ሰንደ ሙዓስ ንዋይ ነው፤
- ፶፰/ ‹**‹ቁጥጥር የሚደረግበት ሰው**›› ማስት በዚህ አዋጅ ወይም በሌላ አዋጅ መሠረት ፌቃድ የተሰጠው እ*ና* ባለስልጣኑ የስራ **እንቅስ**ቃሴውን

- "Prospectus" refers to a document or a publication by, or on behalf of, a share company containing information on the character, nature, and purpose of an issue of shares, debentures, or other corporate securities that extends an invitation to the public to purchase the securities;
- "Public Company" is a share company, 53/ whether listed on a securities exchange or not, whose shares of stock are traded on a securities exchange or over-the-counter markets;
- "Public Debt Security" means any loan stock, bond, note or other instrument creating or acknowledging indebtedness issued by or on behalf of the Government and other government entities;
- 55/ "Public Enterprise" means an enterprise wholly owned by the government;
- "Public Offer" means the act of offering 56/ securities to the general public in order to raise capital by the promoters prior to the incorporation of the company, or by the issuing company prior to the issuance of said securities;
- 57/ "Publicly Traded Security" means a security traded on a securities exchange or through over-the-counter markets;
- 58/ "Regulated Person" means any person who has been granted a license under this Proclamation, or any other Proclamation

በተመለከተ ሙሉ በሙሉ ወይም በከፌል የመቆጣጠር ኃላፊነት ያለበት ሰው ወይም ፌቃድ የተሰጠው የሰነደ ሙዓለ ንዋይ ገበያ ወይም ፌቃድ ከተሰጠው የሰነደ ሙዓለ ንዋይ ገበያ ጋር ወይም ከባለፌቃድ ሰው ጋር የሚሰራ ማንኛውም ሰው ነው፤

- ፵፱/ ‹‹ **ሙልሶ የመግዛት ውል** ›› ማለት በተወሰነው ቀን በተወሰነ ዋጋ ወይም ባልተገለጸ ወደ ፊት ባለ ቀን በተወሰነ ዋጋ ለመሸዋና በመቀጠልም መልሶ ለመግዛት የሚደረግ ውል ሲሆን ሰነደ ሙዓለ ንዋዮችን መሸዋንና መልሶ መግዛትን ወይም መግዛትንና መልሶ መሸዋን ያካትታል፤
- ጅ/ ‹‹ውስጠ-ደንቦች›› ማለት ከሰንደ ሙዓለ ንዋይ
  ገበያ፣ ከሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና
  ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ ወይም ራሱን
  በራሱ ከሚቆጣጠር ድርጅት ጋር በተያያዘ
  የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያ፣ የሰንደ ሙዓለ
  ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ
  ኩባንያ፣ ወይም ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር
  ድርጅት እና የአባላቶቻቸዉ የገበያ እንቅስቃሴ
  እና የአሰራር ስን-ምግባር የሚገዙባቸው
- ፷፩/ ‹**‹ሁለተኛ ደረጃ ገበያ**›› ማለት ኢንቬስተሮች በመጀመሪያ ደረጃ ገበያ በቀጥታ ከአውጪው ወይም ከአገናኙ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ከሚገዙበት ውጪ አስቀድመው የወጡ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ከሌሎች ኢንቬስተሮች የሚገዙበት ገበያ ማለት ነው፤
- ፰፪/ ‹‹**ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች**›› ማለት በማንኛውም ሕጋዊ መልክ ያለ በገንዘባዊ ግብይት የድርሻ ባለቤትንትን የሚያረጋግጥ እና በባለስልጣኑ ፊቃድ መሠረት የሚተላለፍ ሆኖ የሚከተሉትን ያካትታል፡-

for whose administration the Authority is wholly or partly responsible or an approved securities exchange or any persons associated with such licensees or approved securities exchanges;

- 59/ "Repurchase Agreement" means a contract to sell and subsequently repurchase securities at a specified date and price; or unspecified future date for a specified price; and includes an agreement to sell and buy back or buy and sell back securities:
- 60/ "Rules" means, in relation to a securities exchange, a securities depository and clearing company, or a self-regulatory organization, the rules governing the activities and market conducts of a securities exchange, a securities depository and clearing company, or a self-regulatory organization and their respective members;
- 61/ "Secondary Market" means market or markets where investors buy previously issued securities from other investors as opposed to the primary market, where investors buy new securities directly from the issuer or an intermediary;
- 62/ "Securities" means any instrument in any legal form that evidences ownership of a share in a financial transaction and that is negotiable pursuant to approval from the Authority, such as:

- ሀ) በኩባንያ ካፒታል ውስጥ የወጡ ወይም የሚወጡ አክሲዮኖችን፤
- ለ) በኩባንያ የወጡ ወይም የሚወጡ ባለዕዳንትን የሚልጥና ወይም የሚያረ ጋግጡ ማናቸውም ሰንዶች፤
- ሐ) ብድሮች፣ ቦንዶች፣ እና ሌሎች ወደ ኩባንያ ካፒታልነት ሲቀየሩ የሚችሉ ሰነዶችን፤
- መ) ሁሉም በመንግስት እና በመንግስት የልጣት ድርጅቶች፣ የወጡና ለግብይት የሚውሉ የህዝብ የብድር ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች፣
- ው) ማንኛውም ከሰንደ ሙዓለ ንዋይ *ጋር* የተያያዘ እንደ ኦፕሽን እና ለወደፊት የሚፊፀም ውል ዓይነቶች መብትን፣ ወይም ተዛማጅን፤
- ረ) በ*ጋራ* የኢንቨስት*መንት ፌን*ድ ውስጥ ያለ የድርሻ ክፍልፋይን፤
- ሰ) ለዚህ አዋጅ አፌጻጸም ሲባል ማንኛውም በባለስልጣኑ ሰነድ ነው ተብሎ የተፌረጀ ወረቀትን ወይም *ማ*ሳሪያን

ነገር ማን እንደ ቼክ፣ የተስፋ ሰንድ፣ የሃዋላ ወረቀት፣ የንግድ ወረቀቶችን፣ ሌተር ኦፍ ክሬዲት፣ ዋሬ ገንዘብ ማስተላለፍ እና በባንኮች መካከል እርስ በርስ ብቻ የሚተላለፉ ሰንዶችን፣ የመድን ፖሊሲዎችን፣ እና ለተጠቃሚዎች ከጡረታ ክፍያዎች የሚመነጩ መብቶችን አያካትትም።

፰፫/ ‹‹**የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ደሳሳ**›› ማለት ኮሚሽን ሕያስከፌለ በሌሎች ስም ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን የመሸዋ እና የመግዛት ስራ ላይ የተሰማራ ሰው ነው፤

- a) shares issued or proposed to be issued in the capital of a company;
- b) any instrument that creates or acknowledges a debt issued or to be issued by a company;
- c) loans, bonds, and other instruments that can be converted to shares in the capital of a company;
- d) all public debt instruments that are tradable and issued by the Government and other government entities;
- e) any right or derivative contracts relating to securities (such as options and futures);
- f) units in a collective investment scheme;
- g) any paper or instrument considered by the Authority as a security for the purposes of implementing this Proclamation

but does not include commercial papers such as cheques, promissory notes, bills of lading, letters of credit, cash transfers and instruments negotiated by banks exclusively between each other, insurance policies and rights arising from retirement funds established for the benefit of the beneficiaries therefrom.

63/ "Securities Broker" means a person which conducts the business of purchase and sale of securities for the account of others in consideration of a commission;

- ፰፬/ ‹**‹የሰንዴ ሙዓለ ንዋይ ገበያ አከናዋኝ**›› ማለት በሙሉ ጊዜው ወይም በትርፍ ጊዜው በቀዋታ ወይም በተዘዋዋሪ እንደ ወኪል፣ ደላሳ፣ ወይም ራሱ ተገበያይ ሆኖ በሌላ አካል የወጡ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ለሽያጭ በማቅረብ፣ ለግኘና በማቅረብ ወይም በግብይት ስራ ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው ነው፤
- ፷፭/ ‹**‹የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍ**ያ **አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ››** ማለት ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን የማስቀመጥ፣ ክፍ*ያዎችን* የማጣራትና የመሬጸም እና ሌሎች ተያያዥ ተማባራትን የሚያከናውን ሕጋዊ ድርጅት ነው፤
- ፳፮/ ‹‹የሰንድ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪ ፌፃሚ ኩባንያ አባል›› ማለት የካፒታል ገበያ ተሳታፌ፣ ባንክ፣ በተውሶ ስም የሚሰራ፣ ወይም ሌላ የፋይናንስ ተቋም ሆኖ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ግብይት ክፍያ ለማጣራትና ለመፌጸም የሚያስችል፣ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች የሚቀበልበት፣ የሚይዝበት እና የሚያስተላልፍበት አንድ ወይም ከዚያ በላይ የሂሳብ መዝገብ በሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ ያለው ነው፤
- ጇ፮/ ‹‹**የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበይ**›› ማለት ፌቃድ ያላቸው የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበይን የመስሪያ ቢታ በተመለከተ የገበያ መሰረተ-ልማቶችን አካትቶ የሚያቀርብ፣ የሚያዘጋጅ፣ የሚያመቻች ሲሆን በመሠረተ-ልማቱ አማካኝነት፡
  - v) የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ሽያጭ፣ ግዥ እና ልውውጥ በቋሚነት የሚደረግበት፤
  - ለ) በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ተቀባይነት እንዲያገኙ የታሰቡ ወይም በምክንያታዊነት የሚጠበቁ ሰነደ ሙዓለ

- 64/ "Securities Dealer" means any person who engages either for all or part of his time, directly or indirectly, as agent, broker, or principal, in the business of offering, buying, selling, or otherwise dealing or trading in securities issued by another person;
- 65/ "Securities Depository and Clearing
  Company" means any legal entity that
  offers securities depository, clearing and
  settlement, and other related services;
- Company Member" means a capital market participant, a Bank, a Nominee, or any other Financial Institution that has one or more accounts with the securities depository and clearing company for receiving, holding or delivering securities to facilitate the clearance and settlement of securities transactions;
- 67/ "Securities Exchange" means, in relation to premises of a licensed securities exchange, the one place in those premises which constitutes, maintains or provides a market or a facility by means of which:
  - a) offers to sell, purchase or exchange securities are regularly made or accepted;
  - offers or invitations are regularly made, being offers or invitations that are intended, or may reasonably be

- ንዋዮችን ለመሸዋ፣ ለመግዛት ወይም ለመለዋወጥ የሚደረጉ ጥሪዎች ወይም ግብዣዎች በቋሚነት የሚደረጉበት፤
- ሐ) የተወሰኑ ሰዎች፣ ወይም የተወሰነ *መ*ደብ ሰዎች ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ለመሸጥ፣ ለመግዛት፣ ወይም ስመስዋወጥ ስለሚያቀረቡት ዋጋ ወይም በምክንያታዊነት ያቀርባለ ተብሎ ስለሚጠበቅበት *የሽያጭ* P.21 ወይም በልዋጭ ስለሚሰጡበት P.2 መረጃ በቋሚነት የሚሰጥበት ቦታ፤ ወይም
- ፷፰/ ‹‹ሰንደ ሙዓለ ንዋይን ማበደር›› ማለት ተመሳሳይ ቁጥር ያለውን ያንኑ ዓይነት ሰንደ ሙዓለ ንዋይን ወደፊት ባለ ቀን መልሶ ከማስረከብ ግዴታ ጋር በመልሶ የመግዛት ስምምነት እና በመሸጥና መልሶ በመግዛት ስምምነት ዓይነት በአጠቃላይ ጥሬ ገንዘብን ወይም ቢያንስ ተመጣጣኝ ዋጋ ያላቸውን ሌሎች ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን በዋስትና በማስያዝ ሰንደ ሙዓለ
- ፰፱/ ‹‹ለማይሽጡ ሰንዶች የግብይት ሰንደ ሙዓለ ንዋይ መፍጠር›› ማለት ሀብትን ለአንድ ባለ ልዩ ተልዕኮ ተቋም ለመሸዋ፣ ለማስተላለፍ ወይም በውስት ለመስጠት መዘጋጀት ሲሆን ይህም፡-
  - ሀ) ለሽደጩ፣ ለማስተላለፉ ወይም ለምደባው ዋጋ የሚከፈለው በባለ ልዩ ተልዕኮ ተቋሙ ወይም በሌላ ባለ ልዩ ተልዕኮ ተቋም በሚወጡ የዕዳ ሰንዶች ወይም የዕዳ ሰንድ ክፍልፋዮች ሲሆን፣ እና

- expected to result, whether directly or indirectly, in the making or acceptance of offers to sell, purchase or exchange securities;
- c) information is regularly provided concerning the prices at which, or the consideration for which, particular persons or particular classes of persons, propose, or may reasonably be expected, to sell, purchase or exchange securities; or
- d) clearing service for securities traded in the exchange takes place;
- 68/ "Securities Lending" means the temporary exchange of securities which requires collateral generally in cash or other securities of at least an equivalent value, with an obligation to redeliver a like quantity of the same securities on a future date and is in the nature of a securities loan, a repurchase agreement and a sell-buy back agreement;
- 69/ "Securitization Transaction" means an arrangement that involves the sale, transfer or assignment of assets to a special purpose vehicle where
  - a) such sale, transfer or assignment is funded by the debentures or units of debentures issued by that special purpose vehicle or another special purpose vehicle; and

- ለ) ለዕዳ ሰንዶቹ ወይም ለዕዳ ሰንድ ክፍልፋዮቹ የሚከፌለው ክፍያ በዋናንት የሚገኘው በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ ሀብቱን ከሚያስገኙት የገንዘብ ፍፅት ሲሆን ነው፤
- *፪/ ‹‹ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት›› ማ*ስት የራሱን አባላቶች ፍትሃዊና ሀቀኛ እንዲሆኑ እንዲሁም በካፒታል ገበያው ቀልጣፋ አሰራር የኢንቬስተሮች አና እንዲሰፍን እና የህብረተሰቡ ጥቅም እንዲከበር ለማድረግ አባላቱ እንዲከተሉ የሚገባቸውን የስነ-ምግባር ውስጠ-ደንቦች አውጥቶ በአባላቱ እንዲያደርግ በዚህ አዋጅ መሠረት እውቅና የተሰጠው ተቋም ነው፤
- ፸፩/ ‹**‹ከፍተኛ ባለሙያ››** ማለት ለቅተሩ ወይም ለሹመቱ የባለስልጣኑ ስምምነት ወይም ቅደመ-ይሁንታ የሚያስፌልገው የባለፌቃድ ድርጅት ከፍተኛ የስራ አስፌጻሚ ወይም ሰራተኛ ነው፤
- ፸፪/ ‹‹**አክሲዮን**›› ማለት በአክሲዮን ኩባንያ ላይ ያለ የባለቤትነት ጥቅም ወይም በ*ጋ*ራ የኢንቨስት*መንት ፌን*ድ ውስጥ ያለ የጥቅም ወይም የድርሻ መጠን ነው፤
- <u>ሮ</u>፫/ ‹‹ባለ ልዩ ተልዕኮ ተ**ቋም››** ማለት፡-
  - ሀ) ለማንኛቸውም በሃብት የተደገፉ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ባለቤቶች ለሆኑ ሰዎች የሚከፉሉ ክፍያዎችን የሚያስገኙ ሀብቶችን እንደ ባለቤት ወይም እንደ አሳባ ተጠቃሚ ለመያዝ፤ እና/ወይም
  - ለ) በሃብት የተደገራ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ለማውጣትና ለመሸዋ ብቻ የተቋቋመ ድርጅት ነው፤

- b) payments in respect of such debentures or units of debentures are or will be principally derived, directly or indirectly, from the cash flows generated by the assets;
- 70/ "Self-Regulatory Organization" means an entity that is recognized under this Proclamation to regulate its own members through the adoption and enforcement of rules of conduct for fair, ethical, and efficient practices in the capital market; with a view to promoting the protection of investors and the public interest;
- 71/ "Senior Personnel" means senior executive or any employee of a licensed person whose appointment requires consent or prior approval of the Authority;
- 72/ "Share" means a portion of ownership interest in a share company, or an interest or stake in any collective investment scheme;
- 73/ "Special Purpose Institution" means an entity that is established solely in order to do either or both of the following:
  - a) hold (whether as a legal or equitable owner) the assets from which payments to holders of any assetbacked securities are or will be primarily derived; and/or
  - b) issue any asset-backed securities.

- ፸፬/ ‹**‹ተቀጥሳ የሆነ ኩባንያ››** ማለት በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ በሌሳ ኩባንያ ባለቤትነት ወይም ቁጥጥር ስር ያለ ኩባንያ ነው፤
- ፸፭/ ‹‹**በውክልና ሻጭ**›› ማለት ማንኛውም አውጪው ያወጣቸውን ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች በአውጪው ስም ለሽያቄ ለማቅረብ ወይም ለመሸዋ በማሰብ ከአውጪው የሚገዛ ወይም በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ በውክልና የመሸዋ ተግባር ውስዋ የሚሳተፍ ወይም ተሳትፎ ያለው ሰው
- ፪፮/ ‹**‹የዋስትና ሰንድ››** ማለት ማንኛውም በዋስትና ሰንድ የተደገሬ ቢሆንም ባይሆንም አክሲዮኖችን ወይም የብድር ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ለመግዛት መብት የሚሰጥ ሰንድ ነው፤
- ፫፯/ ‹‹**ሰው**›› ማለት የተ**ፌ**ዋሮ ወይም የሕግ ሰውነት ያለው ሰው ማለት ነው፤
- ፸፰/ ማንኛውም በወንድ ጸታ የተቀመጠ አገሳለጽ ሁሉ የሴትንም ጸታ ይጨምራል።

<u>ክፍል ሁለት</u> <u>የካፒታል ገበያ ባለስልጣን</u>

፫. የካፒታል ገበያ ባለስልጣን መቋቋም

- ፩/ የኢትዮጵያ የካፒታል ገበያ ባለስልጣን (ከዚህ በኋላ ‹‹ባለስልጣኑ›› እየተባለ የሚጠራ) ራሱን የቻለ የሕግ ሰውነት ያለው የፌዴራል መንግስት ተቋም ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡
- ፪/ ባለስልጣኑ ተጠሪነቱ ለኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ጠቅሳይ ሚኒስትር ይሆናል።
- ፫/ ባለስልጣኑ የሚከተሉትን ተግባራት ለመሬጸም የሕግ አቅም ይኖረዋል፡-
  - ሀ) የመክሰስ እና የመከሰስ፤

- 74/ **"Subsidiary Company"** means any company which is owned or controlled directly or indirectly by another company;
- 75/ "Underwriter" means any person who has purchased from an issuer with a view to, or offers or sells on behalf of the issuer in connection with, the distribution of any security, or participates or has a participation in the direct or indirect underwriting of any such undertaking;
- 76/ "Warrant" means any right, whether, conferred by warrant or otherwise, to subscribe for shares or debt securities;
- 77/ "Person" means a physical or juridical person;
- 78/ Any expression in the masculine gender includes the feminine.

<u>PART TWO</u> CAPITAL MARKET AUTHORITY

3. Establishment of the Capital Market Authority

- 1/ The Ethiopian Capital Market Authority (hereinafter "the Authority") is hereby established as an autonomous Federal Government Regulatory Authority with its own juridical personality.
- 2/ The Authority shall be accountable to the Prime Minister of the Federal Democratic Republic of Ethiopia.
- 3/ The Authority shall have the capacity to:
  - a) sue and be sued;

- ለ) የሚንቀሳቀስ እና የማይንቀሳቀስ ንብረት የመግዛት፣ በባለቤትንት የመያዝ፣ በይዞታው ስር የማስገባት፣ የማስያዝ፣ ወይም የማስተሳለፍ፤
- ሐ) ውል የመዋዋል፤ እና
- መ) በዚህ አዋጅ የተሰጡትን ተግባራት ለመሬጸም የሚያስፌልጉትንና አንድ ራሱን የቻለ የመንግስት አካል ሊሬጽማቸው የሚችላቸው ሌሎች ማናቸውም ተግባራት የማከናወን፡፡

፬. ዋና መስሪያ ቤት

የባለስልጣኑ ዋና መስሪያ ቤት አዲስ አበባ ሆኖ አንደ አስፈላጊነቱ በሌሎች ቦታዎች ቅርንጫፍ መስሪያ ቤቶች ሊኖሩት ይችላል፡፡

<u> ጅ. የባለስልጣኑ ዓሳማ</u>

ባለስልጣኑ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ዓላማዎች ኖሩታል፡-

- ፩/ ኢንቨስተሮችን መጠበቅ ወይም ከለላ መስጠት፤
- ፪/ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን የማውጣት እና የግብይት ስራ ስርዓት፣ ፍትሃዊ፣ ቀልጣፋ እና ግልጽንት በሰፊነበት ሁኔታ የሚካሄድበትን የተሟላ የካፒታል ገበያ ስነ-ምህዳር እንዲኖር ማድረግ፤
- ፫/ የካፒታል ገበያው ተአማኒ እንዲሆን በማድረግ መዋቅራዊ የአደ*ጋ* ስ*ጋቶችን መቀ*ነስ፤ እና
- ፬/ የረጅም ጊዜ ኢንቬስትመንቶችን የሚያበረታታ ምቹ ሁኔታዎችን በመፍጠር የካፒታል ገበያን ማስፋፋት።

፮. የባለስልጣኑ ስልጣን እና ተግባራት

ባለስልጣኑ የተቀመጡለትን ዓላማዎች ለማሳካት ከዚህ ቀጥሎ የተዘረዘሩት ስልጣን እና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- b) purchase or otherwise acquire, hold, charge and dispose of both movable and immovable property;
- c) enter into contracts; and
- d) perform all such other things or acts necessary for the proper performance of its functions under this Proclamation which may lawfully be done by autonomous government organ.

4. Head Office

The Head Office of the Authority shall be in Addis Ababa and may have branch offices elsewhere as deemed necessary.

5. Objective of the Authority

The principal objectives of the Authority shall be to:

- 1/ Protect investors;
- 2/ Ensure the existence of a capital market environment in which securities can be issued and traded in an orderly, fair, efficient and transparent manner;
- 3/ Reduce systemic risk by ensuring the integrity of the capital market and transactions; and
- 4/ Promote the development of the capital market by creating enabling environment for long term investments.

6. Powers and Duties of the Authority

For the purpose of carrying out its objectives, the Authority shall have the following powers and duties:

- ሙያለ ንዋይ ገበያ፣ የተዛማጅ *፩/* የሰንደ 108: የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና 6.2°7. ኩባንያ፣ የካፒታል 201 አገልግሎት ሰጪ፣ ያልተማከሉ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበደ አገልግሎቶችን ወይም ሌሎች ባለስልጣኑ ስልጣን መሠረት በተሰጠው ቁጥጥር የሚደረግባቸው አገልግሎቶች ናቸው ብሎ የወሰናቸውን ተግባራት ለማከናወን ለሚፈልጉ ሰዎች ፌቃድ ይሰጣል፡፡
- ፪/ የአገልግሎቱን ወጪዎች ለመሸፈን የሚያስፌልገውን ወይም ለሚሰጣቸው አገልግሎቶች መከፌል ያለበትን ተመጣጣኝ ዋጋ ተመን ይወስናል፣ ከካፒታል ገበያ ተዋናዮች ላይ ይሰበስባል፡፡
- ፫/ ፌቃድ በተሰጣቸው አገልግሎት ሰጪዎች ወይም በሌሎች የገበያው ተሳታፌዎች በሚሰጡ አገልግሎቶች መካከል ትስስር እንዲፈጠር የሚያደርግ የመረጃ ቴክኖሎጂ አውታሮችን በማበልጸግ የሚከተሉት ተግባራት ይፈፅማል:-
  - ሀ) በተለያዩ አውታሮች ውስዋ እና በአውታሮች መካከል የገበያ መረጃ አንዲተሳለፍ እና እንዲሰራጭ በማድረግ ለብዙሀኑ ተጠቃሚዎች መረጃ እንዲዳረስ ያደርጋል፤
  - ለ) ል.ቃድ በተሰጣቸው ሰዎች ለሽያም የሚቀርቡ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ወይም አገልግሎቶችን በኤሌትሮኒክ መንገድ የሚቀርቡበትን፣ የሚዳረሱበትን ወይም የሚተሳለፉበትን መንገድ ያመቻቻል፣ እና
  - ሐ) የሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ግብይቶች የግብይቱ ተሳታፊዎች በአንድ ቦታ በአካል መገናኘት ሳያስፌል ጋቸው እንዲፈጸሙ የሚያስችል ስርዓት ይዘረ ጋል፡፡

- 1/ Grant license to any person to operate as a securities exchange, derivatives exchange, securities depository and clearing company, capital market services provider, over-the-counter trading facility or any other activity deemed by the Authority as a regulated activity under its jurisdiction.
- 2/ Determine and collect reasonable levies and fees from capital market participants for its services or to cover the cost of its operations.
- 3/ Develop a framework to facilitate the use of information technology to effect linkages among functions provided by licensed persons or other market participants to allow:
  - a) the transfer and dissemination of market information to a wider number of users within and between networks;
  - the offer, distribution or delivery in electronic form of securities or services ordinarily provided by licensed persons; and
  - the execution of securities transactions without the need for parties to the transaction to be physically present at the same location.

- ድ፻፺፫፫ *ተ*

  - ፩/ የዚህ አዋጅ ድን*ጋጌዎ*ች፣ ወይም አዋጁን ለማስፌጸም የወጡ ደንቦች ወይም መመሪያዎች ሲጣሱ የሚከተሉትን አስተዳደራዊ እርምጃዎች ይወስዳል፡-
    - ሀ) የጥፋቶችን ክብደት ወይም ግዝፊት በማመዛዘን የተመጣጣኝነት መርህን መሠረት አድርጎ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ለሚሬጸሙ ጥፋቶች የገንዘብ መቀጮ ይጥላል፤
    - ለ) በማንኛውም ሰው የተሬጸመ የሕገ-ወዋ ድርጊትን አስተዳደራዊ የምርመራ ውጤት ለሕዝብ ይፋ ያደር*ጋ*ል፤
    - ሐ) በዚህ አዋጅ *መሠረት* የተሰጠን የንግድ ፌቃድ ወይም ይሁንታ ያግዛል ወይም ይሰርዛል፤ ወይም
    - መ) በተሥጠው ስልጣን መሥረት በየጊዜው የሚያወጣቸውን መመሪያዎች ተከትሎ ሌሎች ማናቸውም አስተዳደራዊ እርምጃዎችን ይወስዳል፡፡
  - ፮/ በስራ ቦታቸው ላይ በመገኘት ወይም ከስራ ቦታቸው ውጭ፣ ቅድመ-ማስጠንቀቂያ ሰዋቶ ወይም ሳይሰጥ፡-
    - ሀ) በሁሉም የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያዎች እና ፌቃድ በተሰጣቸው ሰዎች ላይ እንዲሁም ማናቸውም አስፌላጊ የሆኑ መዝገቦቻቸው እና ሪኮርዶቻቸው ላይ፤ እና

- 4/ Develop plans for dealing with the eventuality of a licensed person's failures as well as an early warning system about potential defaults by market intermediaries.
- 5/ Take the following administrative measures for the breach of the provisions of this Proclamation or the Regulations or Directives made thereunder:
  - a) levying of financial penalties pursuant to a Directive that will be issued by the Authority with a principle of proportionality to the gravity or severity of the breach;
  - b) publishing administrative findings of malfeasance by any person;
  - suspending or cancelling licenses or authorizations or approvals granted under this Proclamation; or
  - d) any other administrative measures the Authority may determine by a directive, from time to time, in line with its mandate
- 6/ Conduct off-site surveillance activities and onsite inspections, with or without prior notice:
  - a) of all securities markets and licensed persons' activities, with access to all necessary books and records; and

- ለ) በማናቸውም ግብይቶች እና ፌቃድ የተሰጣቸው ሰዎች በሚንግዷቸው ወይም ለሕዝብ በሚሸጧቸው ገንዘብ ነክ ሰንዶች ሁሉ ሳይ
- ቅኝት እና ምርመራ ያደርጋል።
- ፯/ በስራ ቦታ በመገኘት የሚያደርገውን አስተዳደራዊ ምርመራ ወይም ከስራ ቦታ ዉጭ የሚያደርገውን ቅኝት ለማከናወን እንዲረዳዉ፣ አስፌላጊ ሆኖ ሲገኝ፣ ከራሱ ሰራተኞች በተጨማሪ የፖሊስ ሰራዊትን፣ ዐቃቤ ህግን እና አዲተሮችን ሊጠቀም ይችላል።
- ፰/ በባለስልጣኑ ፌቃድ የተሰጠውን የማንኛውንም ሰው እና ሰነደ ሙዓለ ንዋዮቹን በተፈቀደ ሰነደ ሙዓለ ንዋዮች ገበያ ወይም ባልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ ለሕዝብ ያቀረበ ወይም የተገበያየ ማናቸውንም የሕዝብ ኩባንያ የውስጥ ጉዳይ ይመረምራል ወይም መመሪያ ይሰጣል።
- ፱/ ፌቃድ የተሰጣቸው እና ይሁንታ ያገኙ የገበያ ተዋናዮችን የውጭ አዲተር ሹመት ያፀድቃል፡፡
- ፲/ የማናቸውንም ፌቃድ የተሰጣቸው አና ይሁንታ ያገኙ የገበያ ተዋናዮችን ገንዘብ ነክ የስራ እንቅስቃሴ በሚመለከት ልዩ ምርመራ ማድረግ አስፌላጊ ሆኖ ሲገኝ ልዩ ምርመራ የሚያደርጉ የውጭ አዲተሮችን በአዲት ተደራጊው የገበያ ተዋናይ ወጪ ቀዋሮ አዲት ማስደረግ ይችላል።
- ፲፩/ የካሳ ፌንድ በአግባቡ እንዲመራ ያመቻቻል፤ እንዲሁም የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪ ወይም የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያ የውል ግዴታውን ባለመወጣቱ የገንዘብ ጉዳት ለሚደርስበት ኢንቬስተር ካሳ ይክፍላል።

- b) over any transactions and financial instruments traded by licensed persons or sold to the public.
- 7/ In order to carry out its on-sight inspections or off-site surveillance, the Authority may use, in addition to its staff, police officers, prosecutors, and auditors.
- 8/ Inquire into the affairs of or give directions to any person to which the Authority has granted a license and any public company the securities of which are publicly offered or traded on an approved securities exchange or on an over the counter market.
- 9/ Approve the appointment of external auditors of licensed and authorized market participants.
- 10/ Appoint an external auditor to carry out a specific audit of the financial operations of any licensed and authorized market participants, when such an audit is necessary, at the expense of such market participants.
- 11/ Facilitate the management of a compensation fund and grant compensation to any investor who suffers pecuniary loss resulting from the failure of a capital market service provider or securities exchange to meet his contractual obligations.

- ፲፪/ ማንኛውም በድርጊቱ ወይም ማድረግ ያለበትን ባለመሬጸሙ ምክንያት ከካሳ ፌንዱ ላይ ገንዘብ ወጪ ተደርጎ እንዲከፌል ያስደረገ ሰው ላይ ክስ ያቀርባል፡፡
- ፲፫/ ራስን በራስ ለሚቆጣጠሩ ድርጅቶች እውቅና ይሰጣል፤ ይቆጣጠራል፡፡
- ፲፬/ የገበደ ቅኝት መርሃ ግብር በግዘጋጀት በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበደ ላይ በሚካሄደው ግብይት ላይ ወይም የግብይት ስርዓት ላይ የለት ተለት ቅኝት ማድረግን ጨምሮ ገበደውን በበላይነት በመቆጣጠር:-
  - ሀ) የገበ*ያ* አገናኞችን አሰራር በቅርበት ይከታተሳል፤
  - ለ) በግብይት ስርዓቱ ላይ በሚደረግ ቅኝት አማካኝነት የተሰበሰበን ማስረጃ ያደራጃል፤ እንዲሁም ይተነትናል፤ እና
  - ሐ) ከገበደ ተአማኒነት፣ ከገበደ ቅኝት፣ ስጋቶችን በቅርበት ከመከታተል እና ለስጋቶች ምላሽ ከመስጠት አቅም ጋር በተገናኘ የሰነደ ሙዓለ ንዋይ ገበደ ደለበትን ኃላፊነቶች መወጣቱን ደጣራል፡፡
- ፲፭/ፌቃድ የተሰጠው ሰው የሚያከናውነው የሰነደ ሙዓለ ንዋይ ግብይት ወይም የሚሰጣቸው አገልግሎቶች በኤሌትሮኒክ የግብይት መድረኮች የሚካሄድበትን አግባብ ይቆጣጠራል፡፡
- ፲፮/ በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያዎች የሚደረጉ ድንበር ዘለል ተግባራትን ለመቆጣጠር እና በገንዘብ ስርዓቱ ላይ መዋቅራዊ አደጋዎች እንዳይከሰቱ ለመከላከል ከሌሎች ተቆጣጣሪ አካላት ጋር ተባብሮ ይሰራል ወይም የጋራ ተብብር ስምምነት ውስጥ ይገባል፡፡

- 12/ Have recourse against any person whose act or omission has resulted in a payment from the compensation fund.
- 13/ Give recognition to and oversee the activities of self-regulatory organizations.
- 14/ Be in charge of the surveillance of the market, including with the oversight of day-to-day trading activity on the exchange or trading system through a market surveillance program with the aim to:
  - a) monitor the conduct of market intermediaries;
  - b) collect and analyse information gathered through market surveillance; and
  - c) verify compliance by the exchange with its responsibilities related to market integrity, market surveillance, the monitoring of risks and the ability to respond to such risks.
- 15/ Regulate the use of electronic trading platforms for dealing in securities or services ordinarily carried out by a licensed person.
- 16/ Co-operate or enter into agreements for mutual co-operation with other regulatory authorities to regulate crossborder activities in capital markets and address systemic risk in the financial system.

- <u>ልድ፻</u>ኋሽግ፲
  - ፲፯/ በመጀመሪያ ደረጃ እና በሁለተኛ ደረጃ ገበያዎች ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ለሽያጭ የሚቀርቡበትንና በኋላም የሚግበያዩበትን ሁኔታ ይቆጣጠራል እንዲሁም ይከታተላል፡፡
  - ፲፰/ የሰነደ ሙዓለ ንዋዮችን መመዝገብ እና ከምዝገባ መሰረዝ በበላይነት ይከታተላል።
  - ፲፱/ በቂ ምክንያት ሲኖር አስተዳደራዊ ምርመራዎችን ያደርጋል፤ እንዲሁም በቁተዋር ሥራ ሂደት ከማንኛውም በሚመረመረው ጉዳይ ላይ ተሳትፎ ካለው ወይም በሚመረመረው ጉዳይ ላይ መረጃ ሲሰዋ ከሚችል ሰው፤ ቁተዋር ከሚደረግበት ወይም ከማይደረግበት ሦስተኛ ወገን ተቋም ወይም ግለሰብ ዳታን፤ መረጃን፤ የጽሁፍ ሰንዶችን፤ መዝገቦችን እና ሪኮርዶችን እና በፌቃደኝነት የሚሰጡ የምስክርነት ቃሎችን ይቀበላል።
  - ጃ/ ይህን አዋጅ በመተላለፍ የሚፈጸሙ ወንጀሎችን በፖሊስ እና በዐቃቤ ህግ ውጤታማ የሆነ የምርመራ እና የክስ ሥራ ማከናወን እንዲቻል ከፌደራል ጠቅላይ ዐቃቤ ህግ እና ከፖሊስ ተቋም ጋር የቅርብ ትብብርና ቅንጅት ይሬዋራል።
  - **ጵδ/ በካፒታል** MSo ላይ በተሬጸሙ የማጭበርበር ድርጊቶች የተገኙ **ገቢዎችን** አዳጋች ለማስመለስ **እንደሚሆን** የሚያሰ2 ስ*መ*ኖሩ ルタチ አሳማኝ ምክንያተ ሲኖር ባለስልጣት ፋይናንስ ተቋማት ከሚከተሉት አንዱን ወይም ከአንድ በኅይ የሆኑ አስተዳደራዊ እርምጃዎች እንዲወሰዱ ለማዘዝ ይችሳል:-
    - ሀ) የካፒታል ገበደው ተዋናይ ወይም የተዋናዩ ስራ አስፌጻሚ ሂሳብ እንዲታገድ፤
    - ለ) በፋይናንስ ተቋሙ ውስጥ ባለ በጥንቃቄ የሚያዙ ዕቃዎች ማስቀመጫ ሣጥን ውስጥ የተቀመጠ ማንኛውም የካፒታል ገበያ

- 17/ Regulate and oversee the issue, and subsequent trading, both in primary and secondary markets, of securities.
- 18/ Supervise the listing and delisting of securities.
- 19/ With a good cause, conduct administrative investigation and obtain data, information, documents, books and records, and voluntary statements or testimony from any person, including third party entities and individuals, whether regulated or unregulated, that are either involved in relevant conduct or who may have information relevant to a regulatory or enforcement investigation.
- 20/ Closely collaborate and coordinate with the Federal Attorney General and Federal Police to enable them investigate and prosecute offenses committed in violation of this Proclamation.
- 21/ When there is reasonable cause to believe that recovery of gains from fraudulent activities will be impeded, issue administrative order on a financial institution requiring the financial institution to do one or more of the following:
  - a) to block the accounts of the capital market participant or any one of its officers;
  - freeze access to any cash, valuables,
     precious metals, or other assets of
     the participant, in a safe deposit box

held by the financial institution; and

- ተዋናዩ **እ**ቃ፣ ገንዘብ፣ውድ የከበረ 76 ወይም ንብረት **ጌጣጌ**ጥ፣ ሌሳ እንዳይንቀሳቀስ፤ እና
- ሐ) በኖንቃቄ በሚያዙ ዕቃዎች ማስቀመጫ *ሣዋን ውስ*ዋ ስለሚገኙ ሀብቶች ተገቢውን መረጃ ለባለሥልጣኑ እንዲሰጥ።
- <u>ኛ</u>፪/ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ ፳፩ መሰረት ባለስልጣኑ ለፋይናንስ ተቋሙ የማገጃ ትዕዛዝ በደረሰው በ፲ (አስር) ቀናት ጊዜ ውስጥ እገዳው እንዲቀዋል ለማድረግ የሚያስችል የፍርድ ቤት ትዕዛዝ ማግኘት አለበት፡፡
- \$£/ AHA አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ ጟቒ ላይ በተመለከተው አግባብ የእግድ ትእዛዝ ከፍርድ ቤት ካል*መጣ* ኢገዳው **እንደጸና** እፃድ አይቆጠርም፡፡
- ኛፅ/ ሰንዴ ሙ ዓለ ንዋዮቹን ቡዮሕስ ወይም ለተወሰን የሕበረተሰብ ክፍል ይቀረበን ኩባንይ መልካም አስተዳደር በተመለከተ ማስታወቂያዎችን እና የአሰራር መመሪያዎችን ያወጣል፡፡
- ሚዛናዊ፣ **ጵ**ዸ/ **ግልጽ**፣ ፍትሃዊ እና ወዋነት ያሳቸውን የአሰራር ሥርዓት አውሞቶ ተግባራዊ ያደር ኃል ፡ ፡
- **፭፮/ የኢንቬስተሮችን** ስልመና እና ንቃት ያሳድ ኃል።
- <u>ኛ፯/ ለአንቬስተሮች ተገቢውን ዋበቃ ለማድረግ</u> የገበያውን ፍትሃዊነት፣ወ.ቤታማነት አና **ግልጽ**ነት ስማፈጋገጥ እና ሌሎች 21119 ስጋቶችን ለማስወገድ እንዲያስችለው ሰነዶችን፣ *ገበያዎችን*፣ 21119 ተዋናዮችን እና ተግባሮቻቸውን በየጊዜው ይገመግማል፡፡
- <u> ፳፰/</u> ቁጥጥር በሚደረግባቸው የካፒታል 2018 አገልግሎት ሰጨ ዎች መካከል የሚልጠርን በማትጊያ የጥቅም ግጭት እና ክፍያዎችና

- c) provide information relating to the accounts or contents of the safe deposit box.
- 22/ To sustain the order under Sub-Article (21) of this Article, the Authority shall obtain a court authorization for the order within 10 (Ten) days of service of the notice of the order on the financial institution.
- 23/ If there is no court authorization of the order obtained within 10 (Ten) days of service of notice of the order under Sub-Article (22) of this Article, the order shall lapse.
- 24/ Prescribe notices or guidelines on corporate governance of a company whose securities have been issued to the public or a section of the public.
- 25/ Implement transparent, fair, equitable and consistent operational procedures.
- 26/Promote investor education.
- 27/ Conduct a regular review of products, market markets. participants activities to identify and assess possible risks to investor protection and market fairness, efficiency and transparency or other risks to financial markets.
- 28/ Ensure that conflicts of interest among regulated capital market service providers and misalignment of incentives

- በሚሰጡ አባልግሎቶች መካከል የሚከሰትን ያለመጣጣም ይለያል፣ ይከሳከሳል፣ ያስወግዳል፣ ይፋ ያደርጋል፣ ወይም ይቆጣጠራል፡፡
- ጃ፱/ ተለዋዋጭ አካባቢያዊ ሁኔታዎችን፣ እየተፈጠሩ ያሉ አዳዲስ ስጋቶችን፣ እንዲሁም የቁዋጥር ስርዓቱን መሻሻል አስፌላጊነትን ለመዳሰስና ለመለየት የሰነደ ሙዓለ ንዋዮችን የቁዋጥር ወሰን በየጊዜው ይገመግማል፡፡
- ፴/ ዓላማዉን ለማሳካት እና ይህን አዋጅ ተግባራዊ ለማድረግ የሚያግዙ ሴሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናዉናል።

፯. <u>የባለስልጣኑ አቋም</u>

ባለስልጣት:-

- ፩/ የዳይሬክተሮች ቦርድ (ከዚህ በኋላ ‹‹ቦርዱ›› እየተባለ የሚጠራ)፣
- ፪/ ዋና ዳይሬክተር እና እንደ አስፌላጊንቱ ምክትል ዋና ዳይሬክተሮች፣ እንዲሁም
- ፫/ አስፈላጊ ሰራተኞች ይኖሩታል፡፡

፰. የቦርደ አባሳት ስብጥር እና አመዳደብ

- ፩/ ቦርዱ ከሚከተሉት አካላት የተውጣጣ ሰባት አባላት ይኖሩታል፡-
  - ሀ) የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ገዥ— ቋሚ አባል፤
  - ለ) የኢትዮጵያ ሂሳብ አያያዝና ኦዲት ቦርድ ዋና ዳይሬክተር– ቋሚ አባል፤
  - ሐ) ሌሎች በዘርፉ ሙያዊ ብቃት ያላቸው አራት ሰዎች– አባል፤ እና
  - መ) የባለስልጣኑ ዋና ዳይሬክተር— ያለ ድምፅ የሚሳተፍ አባል፡፡

- are identified, avoided, eliminated, disclosed or otherwise managed.
- 29/ Regularly review the perimeters of securities regulations in order to identify and assess evidence of changing circumstances and emerging risks and the need for revisions of regulatory framework.
- 30/ Do all such other acts as may be incidental or conducive to the attainment of the objectives of the Authority or the exercise of its powers under this Proclamation.

7. Organisational Structure of the Authority

The Authority shall have:

- 1/ Board of Directors (hereinafter the "Board");
- 2/ A Director General and deputy Director Generals as necessary; and
- 3/ The necessary staff.

8. Composition and Appointment of Board of Directors

- 1/ The Board shall have seven members, consisting of:
  - a) The Governor of the National Bank of Ethiopia— permanent ex-officio member;
  - b) The Director of the Accounting and Audit Board of Ethiopia permanent ex-officio member;
  - Four other individuals to be appointed based on qualification members; and
  - d) The Director General of the Authority— non-voting member.

- <u>GELTLI</u>
  - ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩)(ሐ) የተጠቀሱት የቦርድ አባላት የሚሾሙት በጠቅላይ ሚኒስትሩ ይሆናል፡፡
  - ፫/ የቦርዱ ሰብሳቢ ከአባላቶቹ መካከል በጠቅላይ ሚኒስትሩ ይሾማል፤ ሆኖም ግን ዋና ዳይሬክተሩ የቦርዱ ሰብሳቢ መሆን አይችልም፡፡
  - ፬/ የቦርዱ ሰብሳቢ እና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩)(ሐ) የተጠቀሱት የቦርድ አባላት የሚመረጡት በሕግ፣ በፋይናንስ፣ በምጣኔ ህብት፣ በስራ አመራር እና ተያያዥ የሙያ ዘርፎች ልምድና የሙያ ብቃት ካላቸው ሰዎች መካከል ይሆናል፡፡
  - ፩/ ቦርዱ ዋና ዳይሬክተሩ የማይገባበትና ቢያንስ ሦስት አባላቱን ያካተተ የኦዲት ኮሚቴ ይኖረዋል፡፡
  - ፮/ ቦርዱ እንደ አስፌላጊንቱ ሌሎች ኮሚቴዎች ሲኖሩት ይችላል፡፡
  - ፯/ የቦርድ አባላቱ የስራ ዋ*ጋ* እና አበል *መንግ*ስት በሚወስነው *መ*ሥረት ከባለስልጣኑ ጠቅሳሳ ፊንድ ላይ የሚከፌል ይሆናል፡፡

<u>፱</u>. የተቅም *ግ*ጭት

- ፩/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፰ ንዑስ አንቀጽ (፩)(ሐ) የተጠቀሱት የቦርድ አባላት የጥቅም ግጭት ውስጥ የሚያስገቧቸውን ሌሎች ኃላፊነቶች ሊቀበሉ አይችሉም።
- ፪/ የቦርድ አባላት የተቅም ግጭት ውስጥ በሚያስገቧቸው ጉዳዮች ላይ ድምጽ ከመስጠት ራሳቸውን በራሳቸው ማግለል አለባቸው፡፡

- 2/ Members of the Board under Sub-Article (1) (c) of this Article shall be appointed by the Prime Minister.
- 3/ The Chairperson of the Board shall be appointed by the Prime Minister amongst the Board members; however, the Director General may not be a Chairperson.
- 4/ The Chairperson and every member of the Board appointed under Sub-Article (1) (c) of this Article shall be appointed from amongst persons who have experience and expertise in legal, finance, economics, management, or related disciplines.
- 5/ The Board shall have an Audit Committee composed of at least three Board members, excluding the Director General.
- 6/ The Board may have other committees as needed.
- 7/ The members of the Board shall be paid such remuneration and allowances out of the general fund of the Authority as may be determined by the Government.

9. Conflicts of Interest

- 1/ Members of the Board under Article (8), Sub-Article (1)(c) of this Proclamation may not hold other positions that may cause conflict of interests.
- 2/ Members of the Board shall recuse themselves from participating and voting in matters which may have conflict of interests.

BETTOTI

፲. የቦርዱ አባላት የሥራ ዘመን

- ፩/ የቦርዱ ሰብሳቢ እና በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፰ ንዑስ አንቀጽ (፩)(ሐ) የተጠቀሱት የቦርድ አባሳት የስራ ዘመን አምስት ዓመት ይሆናል፡፡
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ድን.ጋጌ ቢኖርም፣ የቦርዱ አባሳት የአገልግሎት የስራ ዘመን ለሌላ አምስት ዓመት ሊራዘም ይችሳል፡፡
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) ቢኖርም፣ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፰ ንዑስ አንቀጽ (፩)(ሐ) መሠረት ከሚሰየሙ የመጀመሪያው ዙር ቦርድ አባላት መካከል የሁለቱ አባላት የሥራ ዘመን ስድስት ዓመት ይሆናል።
- ፬/ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (፫) መሰረት የስራ ዘመናቸው ስድስት ዓመት የሚሆነው የቦርድ አባላት እነማን እንደሆኑ ለሽመት በሚቀርቡበት ጊዜ ይወሰናል።
- ፩/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሰረት የሥራ ዘመናቸው ስድስት ዓመት የሆኑ የቦርዱ አባላት የአገልግሎት ዘመናቸው ሊራዘም አይችልም፡፡

፲፩. <u>የቦርዱ አባላት ከሀላፊነት ስለመነሳት ወይም</u> <u>ስለመልቀቅ</u>

- ፩/ ማንኛውም በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፰ ንዑስ አንቀጽ (፩)(ሐ) መሠረት የተሾመ የቦርድ አባል ከሀላፊነቱ የሚነሳው ወይም የሚለቀው፡-
  - ሀ) ለጠቅላይ ሚኒስትሩ የመልቀቂያ ጥያቄ ሲያቀርብ እና የመልቀቂያ ጥያቄው ተቀባይነት ሲያገኝ፤
  - ለ) በአእምሮ ሕመም ወይም በአካል ሕመም ምክንያት የመስራት አቅም ሲያጣ ወይም በሌላ በማናቸውም ምክንያት *ኃላ*ፊንቱን

10. Tenure of Board Members

- 1/ The tenure of the Chairperson and every member of the Board appointed under Article (8), Sub-Article (1)(c) of this Proclamation shall be five years.
- 2/ Notwithstanding Sub-Article (1) of this Article, the tenure of Board members may be renewed for an additional term of five years.
- 3/ Notwithstanding Sub-Articles (1) and (2) of this Article, the tenure of two Board members appointed under Article 8, Sub-Article (1)(c) of this Proclamation for the first round shall be six years.
- 4/ The specific Board members whose tenure will be six years under Sub-Article (3) of this Article shall be determined at the time of their appointment.
- 5/ The tenure of Board members who will be appointed for six years under Sub-Article (3) of this Article may not be renewed for an additional term.

11. Removal or Resignation of Board Members

- 1/ Any member of the Board appointed under Article (8), Sub-Article (1)(c) of this Proclamation shall be removed from office if he:
  - a) delivers to the Prime Minister a written resignation of his appointment, and his request for resignation is accepted by the Prime Minister;
  - b) is found to be incapacitated by mental or physical illness or is

ለመወጣት የማይችል ወይም የማይበቃ ሲሆን ወይም በአባልነት መቀጠል የማይችል ከሆነ፤

- ሐ) ፌቃድ ሳይሰጠው ወይም በቂ ምክንያት ሳይኖረው ከሦስት በሳይ በሆኑ ተከታታይ የቦርዱ ስብሰባዎች ሳይገኝ ከቀረ፤
- ab) የመክሰር ውሳኔ የተወሰነበት ከሆነ ወይም ከባለገንዘቦቹ ጋር የመጠባበቂያ ስምምነት ውስጥ ከገባ፣
- w) ስድስት ወር ወይም ከዚያ የሚበልዋ የእስር ውሳኔ በፍርድ ቤት የተላለፈበት ከሆነ፤ ወይም
- ረ) ከአምነት ማጉዳል፣ ከማታለል ወይም ከስነምግባር ንቅዘት .2C በተያያዙ ወንጀሎች የጥፋተኝነት ውሳኔ ከተሰጠበት ነው,፡፡
- g/ ማንኛውም በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፰ ን**ዑ**ስ አንቀጽ (፩)(ሐ) መሠረት የተሾመ የቦርድ አባል የስራ ዘመኑን ሳይጠናቅቅ ከኃላፊንቱ የተነሳ እንደሆነ ጠቅላይ ሚኒስትሩ ተሰናባቹ የቦርድ አባል ሳያጠናቅቅ የቀረውን የስራ ዘመን የሚያጠናቀቅ ተተኪ የቦርድ አባል ይሾማል፡፡
- ፫/ ማንኛውም በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፰ ንዑስ አንቀጽ (፩)(ሐ) መሠረት የተሾመ የቦርድ ጊዜ ኃላፊንቱን መወጣት አባል ለተወሰነ የማይችልበት ひとき ከተፌጠሬ ጠቅሳይ ሚኒስትሩ አባሉ ለማይኖርበት ለተወሰነው ጊዜ ሌላ የቦርድ አባል ይሾማል፡፡

<u>፲፪ . የቦርዱ ስልጣን እና ተግባራት</u>

- ፩/ ቦርዱ የሚከተሉት ስልጣን እና ナクりんす አሉት:-
  - ሀ) በባለስልጣኑ መመሪያዎችን የሚወጡ *ማጽ*ደቅ፤

- otherwise unable or unfit discharge the functions of a member or is unable to continue as a member;
- has been absent from three consecutive meetings of the Board of Directors of the Authority without leave or good cause;
- d) is adjudged bankrupt or enters into composition scheme or arrangement with his creditors;
- e) is sentenced by a court to imprisonment for a term of six months or more; or
- convicted of offence involving dishonesty, fraud or moral turpitude.
- In the event that the office is vacated by any member appointed under Article (8),Sub-Article (1)(c)of this Proclamation, the Prime Minister shall appoint another person to hold office until the expiry of the term of the member in whose place he is appointed.
- If any member of the Board appointed under Article (8), Sub-Article (1)(c) of this Proclamation is temporarily unable to perform his duties, the Prime Minister shall appoint another person to act in his place during the period of his absence.

12. Powers and Duties of the Board

- 1/ The Board shall have the following powers and duties:
  - approve directives to be issued by the Authority;

- ለ) የባለስልጣኑን በጀት ማጽደቅ፤
- ሐ) የባለስልጣኑን እስትራቴጅያዊ ዕቅድ፣ ዓመታዊ የስራ መርሐ-ግብሮችን እና የስራ አፌጻጸም ሪፖርት መገምገም፤
- መ) በዋና ዳይሬክተሩ በሚቀርብ የውሳኔ ሀሳብ መሥረት የባለስልጣኑን የሰራተኞች የደሞዝ እና የጥቅማጥቅም መዋቅር ማጽደቅ፤
- ሥ) የባለስልጣትን ስልጣንና ተግባር በበሳይነት *መ*ምራት፤
- ረ) የባለስልጣትን ሂሳቦች የሚመረምሩ የዉም አዲተሮችን መሾም፤ እና
- ሸ) ባለስልጣኑ በውክልና ለሌሎች የሚሰጣቸውን ስልጣኖች እና ኃላፊነቶች ማጽደቅ፡፡
- ፪/ የቦርዱ አዲት ኮሚቴ የውስዋ እና የውጭ አዲተሮች የሚያቀርቡትን ሪፖርቶች ግኝቶች እና የውሳኔ ሀሳቦች ተቀብሎ ይመረምራል፤ እንዲሁም ለአፌጻጸሙም አስፌላጊ ትዕዛዞችን ይሰጣል።

፲፫. <u>የቦርዱ የስብሰባ ስነ-ሥርዓት</u>

- ፩/ ከቦርዱ አባሳት አራቱ ከተገኙ ምልዓተ ጉባኤው ይሟላል፡፡
- ፪/ ቦርዱ ቢያንስ በወር አንድ ጊዜ ይሰበሰባል፤ *እንኳ* ወይም ይሁን የቦርዱ ሰብሳቢ ሰብሳቢው ከሌለ እሱ የወከለው ሰው በማንኛውም ጊዜ ወይም ዋና **ዳይሬከተ**ሩ ወይም ከአባላቱ ሦስቱ ስብሰባ እንዲደረግ ከጠየቁ አስቸኳይ የቦርድ ስብሰባ ሊጠራ ይችሳል፡፡
- ፫/ ሁሉንም የቦርድ ስብሰበዎች የሚ*ው*ራው ሰብሳቢው ወይም በሰብሳቢው የተወከለ ሰው ይሆናል።

- b) approve the budget of the Authority;
- review the strategy, annual work program, and performance report of the Authority;
- d) upon the recommendation of the Director General, approve the salary and benefit structure of employees of the Authority;
- e) oversee the power and functions of the Authority;
- f) appoint external auditors of the Authority; and
- g) approve the delegated powers and functions of the Authority.
- 2/ The Board's Audit Committee shall receive and examine the findings and recommendations of the internal and external auditors and also give the necessary direction for the implementation.

13. Meeting Procedures of the Board

- 1/ The presence of four members of the Board shall constitute a quorum.
- 2/ The Board shall meet at least monthly; provided, however, that the Chairperson or, in his absence, the person delegated by him, may call urgent meetings at any time or when the Director General or three Board members so request.
- 3/ The Chairperson or a Board member delegated by him shall preside at every meeting of the Board.

TEXTESS

]

- ውሳኔዎች ሁሉም የቦርድ የሚተላለፉት ĝ/ በስብሰባው በተገኙት አባላት ተራ የድምጽ ብልጫ ይሆናል፡፡ ድምጽ እኩል ለእኩል የተከፈለ እንደሆነ ሰብሳቢው ወሳኝ ድምፅ ይኖረዋል::
- **፩/ ቦር**ዱ የራሱ ጸሐፊ ይኖረዋል፡፡
- ፮/ የቦርዱ ስብሰባ ቃለ ጉባኤዎች በትክክል መመዝገብና አያያዛቸው እና አጠባበቃቸው ቦርዱ በሚወስነው ひるき oup? ይኖርበታል፡፡
- ፯/ ቦርዱ ካልወሰነ በቀር የቦርድ ቃለ ጉባኤዎች ሚሰጢራዊነት የተጠበቀ ይሆናል፡፡
- ፰/ የዚህ *አንቀጽ ድን,ጋ*ጌዎች እንደተጠበቁ ሆኖ፣ ቦርዱ የራሱን የስብሰባ ስነ ስርዓት ሊያወጣ ይችሳል፡፡

፲፬. <u>የዋና ዳይሬክተር ሹ*ሙ*ት፣ ስልጣን እና ተግባራት</u>

- *፩/* የባለስል*ጣ*ኑ ዋና **ዳይሬክተር** የሚሾመው በጠቀሳይ ሚኒስትሩ ነው፡፡
- **ዳይሬክተር**ነት የሚኛም ሰው የሚከተሉትን መስፈርቶች ሲያሟላ ይገባል፡-
  - ሀ) በፋይናንስ፣ በምጣኔ ሀብት፣ በስሌ አመራር፣ በሕግ ወይም ተዛማጅ የሙያ ዘርፎች በከፍተኛ የስራ አመራር ደረጃ ዓመት ልምድ ቢያንስ የአስር የስራ ያለው፤ ሕና
  - ለ) በኅንዘብ ንክ ጉዳዮች ወይም በካፒታል 201 ወይም በፋይናንስ AR ብቃት ያለው፡፡
- ር/ ዋና ዳይሬክተሩ ከምክትል ዋና ዳይሬክተሮች **ወ**ቄ ሌሎች ከፍተኛ የስራ አስፈጻሚዎችን በማጨት ቦርዱ ሹመታቸውን እንዲያጸድቅ የውሳኔ ሀሳብ ያቀርባል፡፡

- 4/ All decisions of the Board shall be made by a simple majority vote of the members present. In case of a tie, the Chairperson shall have a casting vote.
- 5/ The Board shall have its own secretary.
- 6/ Minutes of meetings of the Board shall be recorded accurately and in such form as the Board may determine.
- 7/ Unless the Board decides otherwise, Board minutes of the shall he confidential.
- 8/ Notwithstanding the provisions of this Article, the Board may adopt its rules of meeting procedures.

14. Appointment, Powers, and Duties of **Director General**

- 1/ The Director General shall be appointed by the Prime Minister.
- 2/ A person appointed as a Director General shall meet the following qualifications:
  - a) has at least ten years' experience at a senior management level in matters relating to finance, economics, management, law or related issues; and
  - b) has expertise in matters relating to money or capital markets or finance.
- 3/ The Director General shall nominate and recommend other senior executives of the Authority, excluding deputy Director Generals, for approval to the Board.

- ፬/ ዋና ዳይሬክተሩ በአዋጁ መሥረት እና ቦርዱ በሚሰጣቸው ውሳኔዎች መሰረት የባለስልጣኑን አስተዳደር እና የስራ ሂደት በበሳይነት ይከታተላል፤ ይመራል።
- ፩/ ዋና ዳይሬክተሩ የበለስልጣኑን የስራ ዕቅድና የዓመት በጀት ያዘጋጃል፤ በቦርዱ ሲጸድቅም ተግባራዊ ያደርጋል፡፡
- ፮/ ዋና ዳይሬክተሩ የባለስልጣኑ ዋና እንደራሴ ነው፤ በእንደራሴነት ስልጣኑም ቀጥለው የተመለከቱትን ያከናውናል:-
  - ሀ) ባለስልጣኑ ከሌሎች ሰዎች፣ ከመንግስት፣ እና አባል ከሆነባቸው ዓለም-አቀፍ ተቋማት ጋር በሚያደርጋቸው ማንኛውም ግንኙነቶች ባለስልጣኑን ይወክሳል፤
  - ለ) ብቻውን ወይም ከሌሎች ኃላፊነት ከተሰጣቸው የባለስልጣኑ የስራ ኃላፊዎች ኃር በጣምራ ባለስልጣኑ በሚገባባቸው ውሎች፣ በወቅታዊ ሪፖርቶች፣ በሂሳብ ሚዛን፣ በትርፍ እና ኪሳራ መግለጫ፣ በደብዳቤ ልውውጦች እና በሌሎች የባለስልጣኑ ስንዶች ላይ ይፊርማል፤
  - ሐ) ባለስልጣኑ በሚከሰስበትም ሆነ በሚከስበት ወቅት ሁሉ ራሱ ወይም በነገረ ፌጅ አማካኝነት የባለስልጣኑ ወኪል ይሆናል፤ እና
  - መ) የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ መሥረት የባለስልጣኑን ሰራተኞች ይቀፕራል፤ ያስተዳድራል።
- ፯/ የባለስልጣኑን የለት ተለት ስራ ቀጣይነት ለማረ*ጋ*ገጥ ዋና ዳይሬክተሩ ካለው ስልጣንና ኃላፊነት ሳይ እንዳስፌሳጊነቱ በከፊል ለምክትሎቹ ወይም ለሌሎች ሰራተኛች በውክልና ሊሥዋ ይችሳል፡፡

- 4/ The Director General shall direct and supervise the administration and operations of the Authority in accordance with this Proclamation and the decisions of the Board.
- 5/ The Director General shall prepare the plans and annual budgets of the Authority and, upon approval by the Board, implement the same.
- 6/ The Director General shall be the principal representative of the Authority, and in this capacity shall:
  - a) represent the Authority in its all relations with other persons, the Government, and international bodies in which the Authority is a member;
  - b) sign individually or jointly with other authorized officers of the Authority contracts concluded by the Authority, periodic reports, balance sheets, profit and loss statements, correspondence and other documents of the Authority;
  - c) represent the Authority, either personally or through counsel, in any legal proceeding to which the Authority is a party; and
  - d) hire and administer employees of the Authority in accordance with a regulation issued by the Council of Ministers.
- 7/ The Director General may delegate part of his powers and duties to his deputies and other officers of the Authority, as may be required to ensure the business continuity of the Authority.

TEALEG

፲፭. ምክትል ዋና ዳይሬክተር

- ፩/ የባለስልጣኑ ምክትል ዋና ዳይሬክተሮች፣ ዋና ዳይሬክተር ሆኖ ማገለገል የሚያስችል ብቃት ያላቸው ሆነዉ በጠቅላይ ሚኒስትሩ የሚሾሙ ይሆናሉ።
- **፪/ የባለስልጣኑ ምክትል ዋና ዳይሬክተሮች ዋና** ዋና **ዳደሬክተሩን** ያማዛሉ፤ **ዳይሬክተ**ሩ በማይኖርበት 2.16 የዋና **ዳይሬክተሩን** ስራዎች ያከናውናሉ። የተቋሙን ስራዎች በማቀድ፣ በመምራትና በማስተባበር **ዳይሬክተሩን** ancs ያማዛለ። ተለይቶ የሚሰጡዋቸውን የስራ ክፍሎች ይመራሉ።

፲፮. ስልጣን እና ተግባራት በውክልና ስለመስጠት

- ፩/ ባለስልጣኑ በዚህ አዋጅ የተሰጡትን ማንኛውንም ስልጣን እና ተግባራት፡-
  - ሀ) ለአንድ የተለየ ተልዕኮ ለተቋቋመ ኮሚቴ፤
  - ለ) አውቅና ለተሰጠው ራሱን በራሱ ለሚቆጣጠር ድርጅት፤ ወይም
  - ሐ) ለግለሰቦች በውክልና ሊያስተላልፍ ይችላል፡፡
- ፪/ ባለስልጣኑ በዚህ አዋጅ የተሰጡትን
  ማንኛውንም ተግባርና ኃላፊነት ውክልና
  በሚሰጥበት ጊዜ፣ ውክልና የተሰጠው አካል
  ማከናወን ስለሚችላቸው ተግባርና ሀላፊነቶች
  በግልፅ ለይቶ ማስቀመጥ አለበት።
- ፫/ በዚህ አንቀጽ መሥረት የተሰጠ ውክልና መመሪያ ለማውጣት አይሰራም፡፡
- ፬/ ባለስልጣኑ በማንኛውም ጊዜ የሰጠውን የውክልና ስልጣን ለ*መ*ሻር ይችላል፡፡

15. Deputy Director General

- 1/ The deputy Director Generals of the Authority, who shall have similar qualifications to a person who is eligible to be Director General, shall be appointed by the Prime Minister.
- 2/ The deputy Director Generals of the Authority shall assist the Director General and, in the absence of the Director General, shall discharge all the functions conferred on the Director General.

16. Delegation of Power and Duties

- 1/ The Authority may delegate any of its powers and duties under this Proclamation to:
  - a) a committee that is established for specific purpose;
  - b) a recognized self- regulatory organization; or
  - c) a person.
- 2/ When delegating any of its powers and duties under this Proclamation, the Authority shall clearly state the specific duties and powers that the delegated person may exercise.
- 3/ A delegation made under this Article shall not include issuing directives.
- 4/ The Authority may, at any time, revoke a delegation under this Article.

፲፯. ለባለስልጣኑ መረጃ ስለመስጠት

- *፩/* ባለስል*ጣ*ኑ ወይም በባለስልጣት የተወከለ ማንኛውም በባለስልጣኑ ሰው የቁጥጥር ስልጣን ውስጥ በሚካተቱ የስራ ዘርፎች ላይ የተሰማራን ማንኛውም ሰው በጽሁፍ ማስታወቂያ በመስጠት በማስታወቂያው በተጠቀሰው አማባብና ጊዜ ውስዋ ለባለስልጣኑ ወይም ባለስልጣኑ ለወከለው ሰው መረጃ እንዲያቀርብ ሊጠይቅ ይችሳል፡፡ ዝርዝሩ ባለስልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡
- ፪/ የባለስልጣኑን ዓላማ ለማሳካት ካልሆነ በቀር ወይም በህግ ወይም በፍርድ ቤት ካልታዘዘ በቀር ባለስልጣኑ ወይም ማንኛውም የባለስልጣኑ ሰራተኛ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የተገኘን ማንኛውንም መረጃ ለሌላ ሰው አሳልፎ መስጠት አይችልም።
- ኖ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (<u>g</u>) ዺይ ባለስልጣት የተገለጸው ቢኖርም ተያቄ ሲቀርብስት ወይም በራሱ ተነሳሽነት ለሌሎች በኢትዮጵያ ውስዋም ሆነ ከኢትዮጵያ ውጭ ተቆጣጣሪ ተቋማት ሳለ የሕፃ ወይም የቁጥጥር <u> የሰት</u> 86.800 ወይም ደንብ እየፌጸመ ያለን ሰው ለይተው ሲያመለክቱ 977 በተመለከተ የሚያደርጉትን አስተዳደራዊ ምርመራ ስማገዝ መረጃን ሲያጋራ ይችላል፡፡
- ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) የተደነገገዉ የመረጃ ማ*ጋ*ራት ተሬ<u>ዓ</u>ሚ የሚሆነው፦
  - ሀ) ባለስልጣኑ ከመረጃ ጠያቂዉ የውጭ አቻ ተቋም ጋር የመረጃ ልውውጥ ስምምነት ካለዉ ወይም ኢትዮጵያ የገባችበት የዓለም አቀፍ ስምምነት ካለ፤ እና

17. Furnishing of Information to the uthority

- 1/ The Authority or any person officially authorized on its behalf may, by notice in writing, require any person engaged in activities under the Authority's jurisdiction to furnish information to the Authority or to the authorized person, in the form and within such period as is specified in the notice. Details shall be prescribed by the directives of the Authority.
- 2/ The Authority or any officer of the Authority shall not disclose to any person or use any information acquired under Sub-Article (1) of this Article except for the purpose of achieving the objectives of the Authority or required to do so by a court or law.
- 3/ Notwithstanding Sub-Article (2) of this Article, the Authority may share information, upon request or on unsolicited basis, with other regulatory bodies, whether established within or outside Ethiopia, for assistance in administrative investigations of a person specified by the regulatory body who has contravened or is contravening any legal or regulatory requirements.
- 4/ The information sharing under Sub-Article (3) of this Article shall have an effect only if:
  - a) the Authority has entered into information sharing agreements with such foreign counterparts or any international agreement to which Ethiopia is a party; and

ለ) ምርመራው የሚደረግበት ጉዳይ ጠያቂው የውጭ ተቆጣጣሪ ተቋም የሚያስሌጽመው ወይም የሚያስተዳድረው ጉዳይ ከሆነ፤ ወይም በጠያቂው ተቋም የስልጣን ወሰን ውስጥ የሚወድቅ ከሆነ

ብቻ ነው።

- ጅ/ ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) አፌጻጸም ዓላማ በንዑስ አንቀጹ የተጠቀሰው የሕግ ወይም የቁጥር ደንብ ጥሰት ኢትዮጵያ ውስጥ እንደተፈጸመ የሕግ ጥሰት ተቆጥሮ አዋጅ ድንጋጌዎች አፃባቡ PH.V እንደ ተልጻሚ ይደረጋሉ፡፡፡
- ፮/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት እግዛ የሚጠይቅ *ተቆጣጣሪ* ባለስልጣን:-
  - ሀ) የተጠየቀው እንዛ ለሕዝብ ጥቅም ሲባል አስፌሳጊ *መሆኑን*፤ ወይም
  - ለ) የተጠየቀው እግዛ የጠያቂውን ባለስልጣን ተግባራቱን እና ግዴታዎቹን ለመወጣት እንደሚጠቅመው ማሳየት አለበት፡፡
- ፯/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ $(\mathbf{\tilde{z}})$ ላይ የተገለጸው ቢኖርም፣ ባለስልጣት ለተጠየቀው እግዛ ውሳኔ ለ*መ*ስጠት:-
  - ሀ) እገዛውን ለማድረግ ያወጣውን ወጪ እገዛ ጠያቂው ባለስልጣን መሸፊን አለበት ወይስ የለበትም የሚለውን፣ እና
  - ለ) ከኢትዮጵያ ተመሳሳይ የሕገዛ ጥይቄ ቢቀርብለት በተራው እግዛ ለማድረግ የሚፌቅድ እና አቅም ያስው oup? አለ*መሆኑን*

ከግምት ማስገባት አለበት፡፡

- issue under administrative the investigation is enforced administered by, or is under the jurisdiction of the requesting foreign regulatory body.
- 5/ For the purposes of Sub-Article (3) of this Article, the provisions of this Proclamation shall, mutatis mutandis, apply and have effect as if the contravention of the legal or regulatory requirement referred to in Sub-Article (3) of this Article were an offence under this Proclamation.
- 6/ A regulatory body which requests for assistance under Sub-Article (3) of this Article shall demonstrate that:
  - a) the assistance requested is in the interest of the public; or
  - b) the request assists the regulatory body in the discharge and performance of its functions.
- 7/ Notwithstanding the requirement under Sub-Article (6) of this Article, the Authority shall, in deciding whether to provide the requested assistance, take into account whether the regulatory body shall:
  - a) pay the Authority any of the costs and expenses incurred in providing the assistance; and
  - b) be able and willing to provide reciprocal assistance within its jurisdiction in response to a similar request for assistance from Ethiopia.

- ፰/ የሚደረገው ትብብር ወይም የሚፈጸመው ቅንጅት በዚህ አዋጅ ከተመለከቱት ዓላማዎቹ ኃር የሚጻረር እስካልሆነ ድረስ በዚህ አንቀጽ የተደነገገው ማንኛውም ድንኃጌ ባለስልጣኑ በዚህ አዋጅ የተሰጠውን ስልጣን ተግባራዊ ለማድረግ ከሌላ ማናቸውም ተቆጣጣሪ ተቋማት ኃር ከመተባበር ወይም ስራውን ከማቀናጀት ሊከለክለው አይችልም።
- ፱/ የባለስልጣኑ ሰራተኞች የጥቅም ግጭትን መለየት፣ መከሳከል ወይም ማሳወቅ እንዲሁም ፍትሃዊ የስነ-ስርዓት ደንቦችን መከተል አለባቸው፡፡

፲፰. <u>የባለስልጣኑ የገንዘብ ምንጮች</u>

- §/ የባለስልጣኑ የገንዘብ ምንጭ:
  - u) በመንግስት ከሚመደብለት የማቋቋሚያ በጀት፤
  - ለ) ባለስልጣት ከሚሰጣቸው ፌቃዶች እና በዚህ አዋጅ መሰረት ከሚሰጡ ሌሎች ተግባራት *ጋር* በተያያዘ ከሚከፌሉ የአገልግሎት ክፍያዎቸ፤
  - ሐ) በዚህ አዋጅ መሥረት ከሚጣሉ አስተዳዳራዊ መቀጮዎች ጋር በተያያዘ ከሚሰበሰቡ ነንዘቦች፤ እና
  - መ) ሌሎች በድ*ጋ*ፍ ከሚገኙ ገንዘቦች የተውጣጣ ይሆናል፡፡
- ፪/ በአ~~ም~~ር ጊዜ ውስጥ የማይፈለጉ ገንዘቦችን ባለስልጣኑ በሚወስነው *መሠረት* በኢንቬስት*መንት* ላይ ያውላል።
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው የባለስልጣኑ የገንዘብ ምንጮች የባለስልጣኑን ወጪዎች ለመሸፊን የማይበቃ በሚሆንበት ጊዜ ጉድለቱ በመንግስት ከሚመደብ በጀት ይሸፊናል፡፡

- 8/ Nothing in this Article shall be construed to limit the powers of the Authority to cooperate or coordinate with any other regulatory body in the exercise of its powers under this Proclamation; in so far any such cooperation or coordination is not contrary to the objectives of this Proclamation.
- 9/ The staff of the Authority shall identify, avoid or disclose conflict of interest and observe procedural fairness.

18. Funds of the Authority

- 1/ The funds of the Authority shall consist of:
  - a) Initial budget allocated by the Government;
  - b) fees payable to the Authority for licenses issued and other duties performed in terms of this Proclamation;
  - c) such sums of money as are paid under this Proclamation as administrative fines or penalties; and
  - any other sums of money received as grant to the Authority.
- 2/ Funds not immediately required by the Authority may be invested in such a manner as the Authority may determine.
- 3/ In the instance where the Authority's funds under Sub-Article (1) of this Article falls short of covering its budget, the shortfall shall be covered by budget allocated by the Government.

TEALEGE

፲፱. <u>የባለስልጣ</u>ኑ ሂሳቦች

- ፩/ ባለስለጣኑ ስራዎቹ፣ ገንዘቦቹ እና ንብረቶቹ በአግባቡ ለመጠበቃቸው ተገቢ የሂሳብ መዝገቦች እና ሌሎች ሪኮርዶች መያዛቸውን ማረጋገጥ አለበት።
- ፪/ የበጀት ዓመቱ ካበቃ በኋላ ባሉት ፫ (ሶስት) ወራት ውስጥ ባለስልጣኑ የሂሳብ ሪፖርት እና ሌሎች የስራ ሪፖርቶችን ማዘጋጀት አለበት፡፡
- ፫/ የባለስልጣኑ የሂሳብ ሪፖርቶች አዘገጃጀት ዓለም አቀፍ የሂሳብ ሪፖርት አዘገጃጀት መንገድን የተከተለ ወይም የሚመለከተው የመንግስት ባለስልጣን የሚያወጣውን ሌላ የሂሳብ አዘገጃጀት ስርዓት የተከተለ መሆን አለበት::

ኟ. የባለስልጣኑን ሂሳቦች በውጭ አዲት ለማስ*መርመር*

- ፩/ የባለስልጣኑ ሂሳቦች በየዓመቱ በውጭ ኦዲተር ይመረመራሉ።
- ፪/ የፋይናንስ ዓመቱ ካበቃ በኋላ ባሉት ፫ (ሶስት) ወራት ውስጥ የኦዲት ሪፖርቱ ተጠናቆ ቦርዱ እንዲመረምረው እና እንዲያጸድቀው ለቦርዱ የኦዲት ኮሚቴ መቅረብ አለበት።
- ፫/ በውጭ አዲተር በአግባቡ ተመርምሮ የተፌረመው የኦዲት ሪፖርት ባለስልጣኑ በሚያሳትመው ዓመታዊ ሪፖርት ውስጥ መካተት አለበት፡፡

የባለስልጣኑ የበጀት ዓመት በየዓመቱ ከሐምሌ ፩ ጀምሮ ያለው ተከታታይ የአስራ ሁለት ወራት ክፍለ ጊዜ ነው፡፡

19. Accounts of the Authority

- 1/ The Authority shall ensure that proper accounts and other records relating to the accounts are kept in respect of all its activities, funds and property.
- 2/ Within 3 (three) months after the end of each year, the Authority shall prepare statement of financial accounts and all other transactions.
- 3/ The financial statements of the Authority shall be prepared in line with the international financial reporting standards or other frameworks as determined by a pertinent Government authority.

20. External Audit of the Authority's Accounts

- 1/ The accounts of the Authority shall be audited by external auditor annually.
- 2/ The audit report shall be completed and issued to the Board's Audit Committee for review and approval by the Board within 3 (three) months from the end of each financial year.
- 3/ A duly audited financial statement signed by external auditor shall be published in the annual report to be issued by the Authority.

21. Financial Year of the Authority

The financial year of the Authority shall be the period of twelve months beginning the 1st day of July of each year.

<u>ክፍል ሶ</u>ስት

<u>ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት እውቅና</u> <u>ስለሚያ1ኝበት ሁኔታ</u>

- ፩/ በካፒታል ገበያ ባለስልጣን የቁተጥር ስልጣን ስር የሚንቀሳቀስ እና እንደ ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት ዕውቅና ተስጥቶት መስራት የሚፊልግ ተቋም በተዘጋጀው የጣመልክቻ ፎርም መሠረት ለባለስልጣኑ ማመልክት አለበት።
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተገለጸው ቢ*ኖርም* በባለስልጣኑ **እውቅና** የተሰጠው የሰንዶ ሙዓለ ንዋዮች ገበደ እና የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና 6.20% ኩባንያ ማመልከቻ ማቅረብ የሚቆጣጠር ሳያስፌልገው ራሱን በራሱ ድርጅት እንደሆነ ይቆጠራል፡፡
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት በሚቀርብ ማመልከቻ አመልካቹ ዕውቅና ከተሰጠው በኋላ ስለሚያከናዉናቸዉ ሥልጣንና ተግባራት መዋቀስ አለበት፡፡
- ፬/ ባለስልጣኑ ራሱን በራሱ ለሚቆጣጠር ድርጅት እውቅና የሚሰጠው አመልካቹ ድርጅት:-
  - ሀ) ከዚህ አዋጅ፣ እና ተያያዥነት ካላቸው ደንቦችና መመሪያዎች ጋር የተጣጣመ ውስጠ-ደንቦችና ፖሊሲዎች ያሉት መሆኑን፣
  - ለ) የሕግና እና ሌሎች ተቆጻሚነት ያላቸው መመሪያዎች ዋስት መቆጣጠርን ጨምሮ የተጣለበትን ኃላፊነቶች ለመወጣት የሚያስችል የገንዘብ አቅም እና የአስተዳደራዊ ብቃት ያለው መሆኑን፤
  - ሐ) ብቁ እና ተገቢ መሆኑን፤

PART THREE

RECOGNITION OF A SELF-REGULATORY ORGANIZATION

22. Application for Recognition

- 1/ An entity under the jurisdiction of the Capital Market Authority which intends to be recognized and operate as a selfregulatory organization shall apply to the Authority, in the prescribed form.
- 2/ Notwithstanding Sub-Article (1) of this Article, an exchange and a securities depository and clearing company shall be recognized as self-regulatory organization without submitting an application.
- 3/ An application made under Sub-Article (1) of this Article shall specify the functions and powers that the entity is seeking to exercise upon recognition.
- 4/ The Authority may recognize a selfregulatory organization where it is satisfied that the organization:
  - has internal rules and policies which are consistent with this Proclamation or related regulations and directives;
  - b) has the financial capacity and administrative resources necessary to carry out its functions as a selfregulatory organization, including dealing with a breach of the law or of any other applicable guidelines;
  - c) is fit and proper;

- መ) ስራውን ለማከናወን የሚችሉ ብቃት ያላቸው ሰራተኞች ያሉት መሆኑን፤ እና
- ው) ባለስልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ መሥረት የሚወስናቸውን ሌሎች መስፌርቶች የሚያሟላ መሆኑን፤ ያረጋገጠ ከሆነ ነው።
- ፩/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የቀረበን ማመልከቻ በተመለከተ አስፌላጊ ናቸው ያሳቸውን የውለታ ቃሎችን እና ሁኔታዎችን መሠረት በማድረግ አመልካቹ አካል እውቅና የተሰጠው ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት መሆኑን ሰፊ ስርጭት ባለው ጋዜጣ ለሕዝብ ያስታውቃል፡፡

ጃ፫. <u>ራሱን በራሱ ለሚቆጣጠር ድርጅት በውክልና</u> <u>የሚሰጥ ሥልጣን እና ተግባራት ማካተት</u> ስላለባቸው ሁኔታዎች

ራሱን በራሱ ለሚቆጣጠር ድርጅት የሚሰዋ የሥልጣን እና ተግባራት ውክልና ከዚህ ቀጥለው የተመለከቱትን ማካተት አለበት:-

- ፩/ ራሱን በራሱ ለሚቆጣጠር ድርጅት በውክልና የተሰጠውን ስልጣንና ተግባር፤
- ፪/ የዲሲፕሊን እርምጃች እንዲወስድ የተሰጠው የስልጣን ውክልና እና ሲወስዳቸው የሚችላቸው አስተዳደራዊ የቅጣት ወሰን እስከምን ድረስ እንደሆነ፤
- ፫/ በውክልና የተሰጠው ስልጣን ወይም ተግባር ስለሚፌጸምበት ሁኔታ የሚያመሳክቱ የውል ቃሎች እና ሁኔታዎች፤
- ፬/ ራሱን በራሱ በሚቆጣጠር ድርጅት ስም በውክልና የተሰጠውን ስልጣን ወይም ተግባር እንዲያስፌጽሙ የተወከሉ ግለሶቦች፤
- ጅ/ በውክልና የተሰጠውን ስልጣን ወይም ተግባር አፊጻጸም በተመለከተ ራሱን በራሱ የሚቆጣጠረው ድርጅት ለባለስልጣኑ በየወቅቱ ሪፖርቶችን ስለሚያቀርብበት አግባብ፤ እና

- d) has competent personnel for the carrying out of its functions; and
- e) satisfies such other conditions as may be determined by a directive to be issued by the Authority.
- 5/ The Authority may, in respect of an application made under Sub-Article (1) of this Article, subject to such terms and conditions as it considers necessary, by notice in a widely circulated newspaper, declare an entity to be a recognized selfregulatory organization.

23. Conditions for Delegation of Power and <u>Duties to a Self-Regulatory Organization</u>

A delegation of power and duties made to a self-regulatory organization shall specify:

- 1/ the function or power delegated to the self-regulatory organization;
- 2/ the extent of disciplinary powers delegated and the scope of sanctions that may be imposed;
- 3/ the terms and conditions upon which the power or function has been delegated and may be exercised;
- 4/ the persons authorized to exercise the delegation on behalf of the selfregulatory organization;
- 5/ the manner in which a self-regulatory organization shall submit a periodical report to the Authority in respect of the exercise of a delegated power or function; and

E/ ባለስልጣኑ በውክልናው ላይ የሚያመለክተው ማንኛውም ሌላ ጉዳይ፡፡

- ፩/ ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት በውክልና ከተሰጠው ተግባር ጋር በተያያዘ የሚጣሉ ማናቸውም ቅጣቶችን እና የሚሥራባቸውን የዲሲፒሲን ስልጣኖቹን ጨምሮ ከቁጥተርና በበላይነት ክትትል የማድረግ ሥራው ጋር በተያያዙ ጉዳዮች ላይ ውስጠ-ደንቦችን ያወጣል።
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የሚወጡት ውስጠ-ደንቦች ቀዋለው የተመለከቱትን ጉዳዮች ማመልከት አለባቸው:-
  - ሀ) የአባላቱን፣ የኢንቬስተሮችን እና የአገልግሎታቸው ተጠቃሚዎችን ዋቅም፣ መብትና ተጠያቂነትን ታሳቢ ያደረገ ራሱን በራሱ የሚቆጣጠረውን ድርጅት አስተዳደራዊ መዋቅርን እና የባለ አክሲዮኖች መብቶችን፤
  - ለ) የአባልነት ውስጠ-ደንቦች እና የአባልነት ጥያቄ ስለሚጸድቅበት እና አባል ስለሚቀበልበት ቅድ*ሙ* ሁኔታዎች፤
  - ሐ) ሁሉም አባላት የሚስተናገዱበት ፍትሃዊ እና ወተነት ያለው አሰራር እና በዳይሬክተሮች አመራረዋ እና በአስተዳደሩ አባላት ስለሚኖራቸው ፍትሃዊ ውክልና፤
  - መ) በአባላት፣ በተጠቃሚዎች፣ በኢንቬስተሮች እና በደንበኞቻቸው መካከል የሚነሱ አለመግባባቶች ስለሚፌቱበት መንገድ እና ለባለስለጣኑ ወይም ለሌላ የመጀመሪያ ደረጃ ተቆጣጣሪ ይግባኝ ለማቅረብ ስለሚኖራቸው መብት፤

6/ any other matter as the Authority may prescribe.

24. Rules of a Self-Regulatory Organization

- 1/ A self-regulatory organization shall make rules relating to the matters for which it has regulatory or supervisory functions, including any sanction and disciplinary powers to be exercised in connection with the functions delegated to it.
- 2/ The rules made under Sub-Article (1) of this Article shall make provisions relating to:
  - a) management structures and shareholding rights of the selfregulatory organization taking into consideration the interests, rights and liabilities of its members, investors, and users of their services;
  - rules of membership and conditions for approval and admission of members;
  - fair and consistent treatment of all members; and fair representation of members in the selection of its directors and administration;
  - d) procedures for dispute resolution between members, users, investors and their clients and the right of appeal to the Authority or other relevant primary regulator;

- ሥ) ሊፌጠሩ የሚችሉ የተቅም ግ**ኇ**ቶች ስለሚፌቱበት መንገድ እና ከባለስልጣኑ .ጋር የህግና ደንብ ተሰቶችን ስለመመርመር እንዲሁም ሕግና ደንብን ለማስፌጸም ስለሚደረግ ትብብር፤
- ሪ) ከባለስልጣኑ ውጭ ላለ ለማንኛውም የመጀመሪያ ደረጃ ተቆጣጣሪ ስለሚኖር ተጠያቂነት እና ስለ ሪፖርት አቀራረብ የሚደነግግ ውስጠ-ደንቦች እና ስነ-ስርዓቶች፤
- ሰ) በባለስልጣኑ በተቀመጠው የመረጃ ተበቃ መርሆች መሠረት የመረጃ ባለቤቶች መረጃ ስለሚጠበቅበት መንገድ፤
- ሽ) ጸረ-ውድድር አሰራሮችን ስለማስቀረት፤
- ቀ) ስለ አባላቱ ስነ-ምግባር፤ እና
- በ) ስለ ኢንቨስተሮች ተበቃ እና ስለ ገበደው ተአማኒነት፡፡
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የሚዘጋጅ ራሱን በራሱ የሚቆጣጠረው ድርጅት ውስጠ-ዴንብ ለባለስልጣኑ ቀርቦ ከመጽዴቁ በፊት ተግባራዊ መሆን የለበትም።
- ፬/ ራሱን በራሱ የሚቆጣጠረው ድርጅት በመመስረቻ ጽሑፉ ላይ የሚያደርጋቸውን ማንኛውም ማሻሻያዎች ተፌጻሚ ከመሆናቸው በፊት ለባለስልጣኑ አቅርቦ ማስጸደቅ አለበት፡፡

፳፫. <u>ውሳኔ ሳይ ስለሚደረግ ገደብ</u>

ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት:-

- e) procedures to address potential conflicts of interest and cooperate with the Authority to investigate and enforce laws and regulations;
- the rules and procedures of selfregulatory organization with respect to reporting and accountability to any primary regulator other than the Authority;
- g) mechanisms of protecting personal data of the data subjects in compliance with the principles of data protection as set out by the Authority;
- h) avoidance of anti-competitive practices;
- i) standards of behaviour for its members; and
- j) investor protection and market integrity.
- 3/ The rules of self Regulatory organization made under Sub-Article (1) of this Article shall not be implemented unless approved by the Authority.
- 4/ A self-regulatory organization shall submit any amendments to its memorandum of association to the Authority for approval before the amendments come into effect.

25. Restrictions on Decision

A self-regulatory organization shall not make a decision, under its rules, which adversely affect the rights of a person unless the self-regulatory organization:

- መብቱ የሚነካበት ሰው በጉዳዩ ላይ የራሱን አስተያየት *እንዲያቀርብ* ዕድል ካልሰጠ፤ ወይም
- g/ የውሳኔው *መዘግ*የት የሸማቾች መብትን አደ*ጋ* ምክንደታዊነትን የሚዋል መሠረት አድርጎ ካልገመተ፤

በስተቀር በራሱ ውስጠ-ደንቦች መሠረት የአንድን ሰው መብት የሚጎዳ ውሳኔ ማሳለፍ አይችልም፡፡

- ፩/ ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት የውስጠ-ደንቦቹን ድንጋኔ በሚዋስ በማንኛውም አባሉ ላይ ራሱ በሚያወጣው ውስጠ-ደንብ መሰረት የዲሲፕሊን እርምጃዎችን መውሰድ ይችላል።
- g/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (g) *መ*ሰረት ራሱን የሚቆጣጠረው በራሱ ድርጅት የሚወስደው የዲሲፕሊን እርምጃ ባለስልጣኑ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ፌቃድ የሰጠውን በተመለከተ ተጨማሪ *እርምጃዎችን* የመውሰድ ስልጣኑን አይገድብም፡፡
- ፫/ ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት аны አንቀጽ (<u>§</u>) መሰረት ንዑስ አንቀጽ የዲሲፕሊን እርምጃ ሲወስድ በሁለት ቀናት ውስጥ የአባሉን ስም፣ የተወሰደውን እርምጃ የተጣለውን ምክንያት፣ የኅንዘብ முடிரு መጠን እና የእገዳ እርምጃ ተወሰዶ ከሆነ እገዳው ለምን ይህል 216 *እንደሚቆይ* ለባለስልጣኑ በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት፡፡
- ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ይ) መሰረት በተወሰነው ውሳኔ ቅሬታ ያለው ሰው ያመለከተ እንደሆነ ባለስልጣት ቅሬታ ሳቀረበው ሰውና ራሱን በራሱ ለሚቆጣጠረው ድርጅት የመሰማት መብት ከሰጠ በኋላ ውሳኔውን በድጋሚ በመመርመር ሊያጻናው፤ ሲለውጠው ወይም ሲሽረው ይችሳል፡፡

- 1/ has given that person an opportunity to make representations about the matter; or
- 2/ considers, on a reasonable ground, that a delay in making the decision will prejudice a class of consumers.

26. Disciplinary Action

- 1/ A self-regulatory organization may take a disciplinary action against any of its members in accordance with its rules, if the member contravenes any provisions of the rules.
- 2/ Any action taken by a self-regulatory organization under Sub-Article (1) of this Article shall not prejudice the power of the Authority to take any further action as it considers necessary with regard to the licensed person.
- 3/ self-regulatory organization shall, where it has taken a disciplinary action under Sub-Article (1) of this Article, within two days inform the Authority, in writing, of the name of the member, the reason and the action taken, the amount of any fine and the period of suspension if any.
- 4/ The Authority may, on application by an aggrieved review person, any disciplinary action taken under Sub-Article (1) of this Article and may affirm, modify or set aside the decision after giving the aggrieved person and the self-regulatory organization opportunity to be heard.

- ፩/ በዚህ አንቀጽ የተደነገገው ቢኖርም እንኳን ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት አባሉ ላይ እርምጃ ሳይወስድ የቀረ እንደሆነ ባለስልጣኑ ራሱን በራሱ የሚቆጣጠርን ድርጅት አባል ከማገድ፣ ከአባልነቱ ከማስወገድ ወይም ሌሎች የዲሲፕሊን እርምጃዎችን ከመውሰድ ሊያግደው አይችልም፡፡
- ፮/ ባለስልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፭) መሰረት ማንኛውንም ውሳኔ ከመወሰኑ በፊት ፊቃድ የተሰጠውን ሰው እና ራሱን በራሱ ለሚቆጣጠረው ድርጅት በጉዳዩ ላይ የመሰማት መብት ይጠብቅላቸዋል።
- ፯/ ባለስልጣኑ በዚህ አንቀጽ ውስጥ የተመለከቱትን ማናቸውንም ጉዳዮች አስመልክቶ ራሱን በራሱ ለሚቆጣጠረው ድርጅት ተገቢውን የመሰማት ዕድል እንዲያገኝ ካደረገ በኋላ በጽሁፍ ተገቢውን ትዕዛዝ ሊሰጠው ይችላል፡፡
- ፰/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፯) *መ*ሰረት የሚሰጥ ትዕዛዝ፦
  - ሀ) ራሱን በራሱ የሚቆጣጠረውን ድርጅት መመስረቻ ጽሑፍ ወይም ውስጠ-ደንቦች በሚሰጠው ትእዛዝ ወይም መመሪያ ለተመለከተው ጊዜ እንዳይሰራበት ለማገድ፤
  - ለ) ራሱን በራሱ የሚቆጣጠረው ድርጅት ሰንዱን ወይም ውስጠ-ደንቦቹን እንዲያሻሽል ማድረግ፤ ወይም
  - ሐ) ራሱን በራሱ የሚቆጣጠረው ድርጅት መመስረቻ ጽሑፉን ወይም ውስጠ-ደንቦቹን እንዲያስፌጽም ወይም እንዲተገብር ማድረግ፤ ሲሆን ይችላል፡፡

- 5/ Nothing in this Article shall preclude the Authority, in any case where a self-regulatory organization fails to act against its member, from suspending, expelling or otherwise disciplining a member of the self-regulatory organization.
- 6/ The Authority shall, before taking any action under Sub-Article (5) of this Article, give the licensed person and the self-regulatory organization an opportunity to be heard.
- 7/ The Authority may, after giving a self-regulatory organization reasonable opportunity to be heard in respect of any matter, give direction, in writing, to the self-regulatory organization in terms of this Article.
- 8/ A direction given under Sub-Article (7) of this Article may:
  - a) suspend a provision of the memorandum of association or rules of a self-regulatory organization for a period specified in the direction;
  - b) require a self-regulatory organization to amend its rules; or
  - c) require a self-regulatory organization to implement or enforce its memorandum of association or its rules.

ጀተኒያይነር

- ፩/ ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት ለማድረግ ያሰበውን የክፍተኛ ባለሙያ ሹመት ወይም ለውጥ አስቀድሞ በጽሁፍ ለባለስልጣኑ ሳያሳውቅ ከፍተኛ ባለሙያ ሊሾም ወይም ለውጥ ሊያደርግ አይችልም፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሰረት ማሳወቂያ ሲሰጠው ባለስልጣኑ ተቃውሞውን በ፲፭ ቀናት ውስጥ ያልገለጸ እንደሆነ የከፍተኛ ባለሙያው ሹመት ወይም ለውጥ የጸና ይሆናል፡፡

<u>፳፰. ከፍተኛ ባለሙያን ስለማንሳት</u>

ባለስልጣኑ በበቂ ምክንያት፡-

- ፩/ የራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት ከፍተኛ ባስሙያ ድርጅቱን ለመምራት ብቃት እና ተገቢነት የለውም ብሎ ሲያምን፤ ወይም
- <u>፪/ የከፍተኛ ባለሙያው መሾም ወይም በሹመቱ</u> በራሱ መቀጠል ራሱን የሚቆጣጠረውን ድርጅት አደጋ ሳይ ይዋሳል የሚል እምነት ካለው ወይም የኢንቬስተሮችን እና የፋይናንስ አገልግሎት ተጠቃሚዎችን ጥቅም ይጎዳል **መደም** የአንድ የተለየ HCF ወይም ኢንዱስትሪ አባላትን ጥቅም ይጎዳል ብለየ ሲያምን፤

ራሱን በራሱ ለሚቆጣጠረው ድርጅት እና ለከፍተኛ ባለሙያው የመሰማት ዕድል ከሰጣቸው በኋላ ራሱን በራሱ የሚቆጣጠረውን ድርጅት ከፍተኛ ባለሙያውን እንዳይሾመው ወይም ከኃላፊነት እንዲያነሳው ለማዘዝ ይችላል፡፡

27. Appointment and Change of Senior Personnel

- 1/ A self-regulatory organization shall not appoint or change its senior personnel except with the prior written notification to the Authority of such intention to appoint or change.
- 2/ Under Sub-Article (1) of this Article, if the Authority does not express its objection within 15 days, the appointment or change of senior personnel shall be effective.

28. Removal of a Senior Personnel

The Authority may, if it reasonably believes that:

- 1/ A senior personnel of a self-regulatory organization is not a fit and proper person to be an officer of the organization; or
- 2/ The appointment of a person or continuing in office as a senior personnel of a self-regulatory organization is likely to be detrimental to the self-regulatory organization or may prejudice the interest of investors and consumers of financial services or members of the relevant sector or industry;

after giving the senior personnel and the self-regulatory organization an opportunity to be heard, direct the self-regulatory organization not to appoint or to remove the senior personnel from office.

TEXELTE

<u>ኛ</u>፱. ዓመታዊ ሪፖርት

- ፩/ ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት ኢያንዳንዱ የበጀት ዓመት ካበቃ በኋላ ባሉት አራት ወራት ውስጥ ለባለስልጣኑ የዓመቱን ሪፖርት ማቅረብ ይኖርበታል፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሰው ሪፖርት የሚከተሉትን ጉዳዮች ያካተተ መሆን አለበት:-
  - ሀ) ራሱን በራሱ ስለሚቆጣጠር ድርጅት መልካም አስተዳደር ፖሊሲ እና አሬጻጸም ሪፖርትን፤
  - ለ) ቁጥጥር የሚደረግባቸው አካላት የሂሳብ መግለጫቸውን እንዲያዘጋጁ በሚገደዱበት አኳሃን የተዘጋጀ የሂሳብ መግለጫን፤ እና
  - ሐ) ሌላ በባለስልጣ*ኑ መመሪያ* የተቀመጡ አስፊላጊ መረጃዎችን።
- ፫/ የውጭ ኦዲተር በምርመራው ወቅት የሚከተሉትን ጥፋቶች ለመኖራቸው በቂ ምክንያት ኖሮት የጠረጠረ ከሆነ ለባለስልጣኑ በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት:-
  - ሀ) ራሱን በራሱ ከሚቆጣጠር ድርጅት ስራ ኃር በተያያዘ የስኃቶች ደረጃ በአሳሳቢ መልኩ ስለመቀየሩ ወይም ተቀይሮ እንደነበር እና ይህም የድርጅቱን ሕልውና አደኃ ላይ የሚዋል መሆኑን፤
  - ለ) ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት ማንኛውንም የዚህን አዋጅ ድንጋጌ ወይም ባለስልጣኑ የሰጠውን ትዕዛዝ ጥሶ ሊሆን እንደሚችል፤
  - ሐ) የፋይናንስ ወንጀል ተፌጽሞ ከሆነ ወይም ሊፌጸም የሚችል ከሆነ፤ ወይም

29. Annual Report

- 1/ A self-regulatory organization shall, within four months after the end of every financial year, submit its annual report to the Authority.
- 2/ The report in Sub-Article (1) of this Article shall include:-
  - a) a report on the corporate governance policy and practices of the selfregulatory organization;
  - b) financial statements prepared and audited in accordance with the accounts and audit requirements for regulated persons; and
  - such other requirements as may be specified by directive of the Authority.
- 3/ An external Auditor who, in the course of his audit, has reason to believe that:
  - a) there is or has been an adverse change in the risks inherent in the business of a self-regulatory organization with the potential to jeopardize its ability to continue as a going concern;
  - b) the self-regulatory organization may be in contravention of any provisions of this Proclamation, or directions issued by the Authority;
  - c) a financial crime has been or is likely to be committed; or

- መ) ከፍተኛ የአሰራር መዛባት ተከስቶ ከሆነ።
- ፬/ ኦዲተሩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሰረት ሪፖርት ማቅረቡ የኦዲተርን ግዴታ እንደጣሰ ሊቆጠርበት አይችልም፡፡

<u>ክፍል አራት</u> የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች *ገ*በይ

፴. <u>ሕገ ወጥ የሰንዴ ሙዓለ ንዋዮች ገበ*ያን* ስለመከልከል</u>

- *፩/ ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ መሠረት ፌቃ*ድ ሳደገኝ ወይም ፈ ቃ ይ በባለስልጣት ሳይፀድቅለት የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበደን ወይም የተዛማጅ ውሎች 10*9*3 ወይም ያልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ አገልግሎት ለማቋቋምና ለመስራት ወይም የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበደ ወይም የተዛማጅ ውሎች ገበደ ወይም ያልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ አገልግሎት ለመክፌት ወይም ለመጀመር አይቸልም።
- ፪/ ማንኛውም ሰው በባለስልጣኑ የተሰጠ ፌቃድ ሳይኖረው ‹‹የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበይ›› ወይም ‹‹የተዛማጅ ውሎች ገበይ›› የሚሉ ቃሳቶችን ከንግድ ስራው ጋር በተይያዘ መጠቀም የተከለከለ ነው፡፡

፴፩. <u>የኢትዮጵያ የሰነደ ሙዓለ ንዋዮች ገበያን</u> ስለ*መመ*ስረት

፩/ የኢትዮጵያ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበያ (ከዚህ በኋላ ‹‹ገበያው›› እየተባለ የሚጠራ) በመንግስት እና በግሉ ዘርፍ፣ የውጭ ኢንቬስተሮችን ጨምሮ፣ ትብብር በአክሲዮን ኩባንያ መልክ ይቋቋማል፡፡

- d) serious irregularities have occurred;
   shall report the matter, in writing, to the Authority.
- 4/ A report made under Sub-Article (3) of this Article shall not constitute a breach of the duties of the external Auditor.

PART FOUR SECURITIES EXCHANGE

30. Prohibition of Unlawful Securities Exchange

- 1/ A person shall not establish or launch a business as a securities exchange or a derivatives exchange or over-the-counter trading facility, or hold himself out as creating a securities market or a derivative contracts market or over-thecounter trading facility that is not licensed or approved as a securities exchange or a derivatives exchange or over-the-counter trading facility by the Authority under this Proclamation.
- 2/ It is prohibited for any person to use the words "securities exchange" or "derivatives exchange" in connection with a business except with an exchange license granted by the Authority.

31. Establishment of the Ethiopian Securities Exchange

1/ The Ethiopian Securities Exchange (hereunder the "Exchange") shall be established as a share company by the Government in partnership with the private sector, including foreign investors.

- ፲፫ሺ*፫፻፹*፬
  - ፪/ የመንግስትና በመንግስት የተያዙ ድርጅቶች ከገበያው ካፒታል ላይ የሚኖራቸው ድርሻ ከ ኟ፭ በመቶ መብለዋ የለበትም፡፡
  - ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) የተገለጸው ቢኖርም ከግሉ ዘርፍ የገበያውን ካፒታል ድርሻ ለመያዝ በቂ ፍላጎት ከሌለ መንግስት ገበያውን ለማቋቋም የሚያስፌልገውን ያህል ተጨማሪ ካፒታል ለመያዝ ይችላል።
  - ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) እና (፫) የተገለጸው ቢኖርም ከግሉ ዘርፍ፤ የውጭ ኢንቬስተሮችን ጨምሮ፤ የገበያውን ካፒታል ድርሻ ለመያዝ ምንም ፍላንት ከሌለ ገበያው የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ መሠረት የመንግስት የልጣት ድርጅት ሆኖ ይቋቋጣል።
  - ፩/ ባለስልጣት ገበያው የአነስተኛ የካፒታል መመዘኛ፣ የተገቢነት እና ብቁነት መስፌርት፣ የስራ እና ስራ አመራር ሁኔታን፣ የብቃት ማስረጃ፣ እና ሌሎች ባለስልጣት በመመሪያ የሚደነግጋቸው ሁኔታዎች መሟላታቸውን ሲያረጋገጥ የገበያ ፊቃድ ይሰጣል፡፡
  - ፮/ በዚህ አንቀፅ የተደነገጉት ድን*ጋጌዎ*ች እንደተጠበቁ ሆኖ፣ ሌሎች በንግድ ህጉ የተደነገጉ ተገቢነት ያላቸዉ ድን*ጋጌዎች* ተፊፃሚ ይሆናሉ፡፡

፴፪. <u>ሌሎች የሰነደ ሙዓለ ንዋይ ገበያዎችና</u> <u>የግብይት መድረኮች</u>

፩/ ባለስልጣኑ ለሌሎች በአክሲዮን ኩባንያነት ለሚቋቋሙ የሰነደ ሙዓለ ንዋዮች ገበያዎች፣ ወይም ለተዛማጅ ገበያዎች ወይም ሳልተማከሉ የጠረጴዛ ዙሪያ መገበያያ መድረኮች የስራ ፌቃድ ሊሰጥ ይችላል፡፡

- 2/ The total ownership of the Government and government-owned entities shall not exceed 25% of the Exchange's capital.
- 3/ Notwithstanding Sub-Article (2) of this Article, and if there is insufficient interest from the private sector, the Government's ownership of the Exchange can be increased to whatever amount is needed to establish the Exchange.
- 4/ Notwithstanding Sub-Articles (2) and (3) of this Article, and if there is no interest at all from the private sector, including from foreign investors, the Exchange shall be established as a fully Government owned public enterprise by regulation of the Council of Ministers.
- 5/ The Authority shall grant an exchange license to the Exchange upon its establishment and meeting minimum capital requirements, fit and proper criteria, conditions of work and management, evidence of competence, and any other requirements to be specified by directive of the Authority.
- 6/ Notwithstanding the provisions of this Article, other relevant provisions of the commercial code shall have an effect.

32. Other Securities Exchanges and Trading Platforms

1/ The Authority may grant license to other securities exchanges or derivatives exchanges or over-the-counter trading platforms which shall be established as share companies.

- ፪/ ባለስልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት ለሚሰጠው የስራ ፌቃድ የአነስተኛ የካፒታል መመዘኛን፣ የተገቢነት እና ብቁነት መስፌርትን፣ የስራ እና ስራ አመራር ሁኔታን፣ የብቃት ማስረጃን፣ እና ሌሎች ቅድመ ሁኔታዎችን በመመሪያ ይደነግጋል።
- ፫/ የዚህ አዋጅ ማናቸውም ድንጋጌዎች ቢኖሩም፣ ባለስልጣኑ ባልተማከለ ጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ የሚካሄዱ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ወይም ተዛማጅ ውሎችን ግብይት በተመለከተ ተዋንያንን፣ ውሎችን፣ ሁኔታዎችን እና መስፌርቶችን በመመሪያ ይወስናል።

፴፫. <u>በሰነዶ ሙዓለ ንዋይ ገበያና የግብይት</u> <u>መድረኮች ላይ ስለሚወሰዱ አስተዳደራዊ</u> እርምጃዎች

- *፩/* ባለስልጣኑ:-
  - ሀ) ገበያው በሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አቅርቦት እና ፍላጎት ላይ ተመስርቶ ዋጋን ማመላከት እንዳይችል የሚያደርግ ከፍተኛ የግብይት መስተጓጎል ሲከሰት፤
  - ለ) ተጨባ*ሞ ወይም ተገማች የሆነ ገቢያን* የማዛባት ድርጊት ሲኖር፤
  - ሐ) ለሕዝብ ተቅም ሲባል ወይም ኢንቬስተሮችን ለመጠበቅ ጠቃሚ ወይም አስፌላጊ ነው ብሎ ባለስልጣኑ ሲያስብ፤ ወይም

- 2/ The Authority shall determine, by a directive, minimum capital requirements, fit and proper criteria, conditions of work and management, evidence of competence, and any other requirements for licencing under Sub-Article (1) of this Article.
- 3/ Notwithstanding any provision of this Proclamation, the Authority shall determine by directive the participants, contracts, conditions, and requirements regarding trading of securities and derivative contracts in the over-thecounter market.

33. Administrative Measures against a Securities Exchange and Trading Platforms

- 1/ The Authority may direct, by notice in writing, that a securities exchange or derivative exchange shall be closed for such period as may be specified in the direction, where:
  - a) there is a major market disruption which prevents the market from accurately reflecting price signals based on the forces of demand and supply for such securities;
  - b) there is a threatened or actual manipulation of the market;
  - c) the Authority considers it necessary
     or beneficial in the interest of the
     public or for the protection of
     investors' interest; or

መ) የሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ግብይት ሊያስቆም የሚችል እርምጃ መንግስት ሲወስድ፤

በጽሁፍ በሚያስተላልፌው ትዕዛዝ መሥረት የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበያ ወይም የተዛማጅ ገበያ በትዕዛዙ መሥረት ለተወሰን ጊዜ እንዲዘጋ ለመወሰን ይችላል።

- g/ ባለሥልጣኑ:-
  - ሀ) በሰንደ መ-ዓለ ንዋዮች ወይም በማናቸውም ንዋዮች ሰንደ ሙዓለ መደበች የሚደረጉ **ግብይቶች** ወይም በሰንደ ሙ ዓለ ንዋይ 200 **ግብይት** የሚደረግባቸው ተዛማጅ ውሎች ፍትሐዊ፣ ቀልጣፋ፣ **ግልጽ** በሆን መንገድ እንዲከናወን ወይም የተጓደለ ካለ እንዲስተካከል ለማድረግ፤ ወይም
  - ለ) ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ወይም የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች መደቦች ወይም በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበይ ግብይት ሚደረግባቸው ተዛማጅ ውሎች እንዲሸጡ ለማድረግ፤

አስፌላጊ ናቸው ያላቸውን እርምጃዎች ሊወስድ ይችላል፡፡

- ፫/ ባለስልጣኑ የገበያውን ፌቃድ ለተወሰነ ጊዜ ወይም አንድ ዓይነት ተግባር እስከሚፌጸም ድረስ ሊያግድዉ ይችላል፡፡ ባለስልጣኑ ይህንን እርምጃ የሚወስደው ገበያው፡-
  - ህ) ከተሰጠው የስራ ወሰን ወይም ከተፌቀደለት የስራ ዘርፍ ዉጭ የሆነ ተግባር ከፌጸመ፤
  - ለ) ከተሰጠው ፌቃድ *ጋር* በተ*ያያዘ* ማንኛውንም ቅድ*ሙ* ሁኔታዎች ከጣሰ ወይም ካሳከበረ፤
  - ሐ) የባለስልጣኑን ትዕዛዝ ከጣለ፤

 d) there is in place, an act of Government affecting the trading of securities.

- 2/ The Authority may take such steps as it considers necessary to:
  - a) maintain or restore a fair, efficient, and transparent trading in securities or any classes of securities or exchange-traded derivative contracts; or
  - b) liquidate any position in respect of any securities or any classes of securities or exchange-traded derivative contracts.
- 3/ The Authority may suspend the license of an Exchange for such period or until the occurrence of such event as the Authority may specify if the exchange:
  - a) carries out any activity outside the scope of the exchange or approved activities;
  - b) has contravened or failed to comply with any condition applicable in respect of the license;
  - c) fails to comply with a direction of the Authority;

- መ) ባለስልጣኑ የሚጠይቀውን ማንኛውንም መረጃ ካልሰጠ፤
- ሥ) ሀሰተኛ ወይም አሳሳች *መ*ረጃ ከሰጠ፤ ወይም
- ረ) የዚህን አዋጅ ወይም አዋጁን መሠረት አድርገው የወጡ ደንቦች ወይም መመሪዎች ድንጋጌ ዋሶ ከተገኘ፤

ነው,፡፡

- ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሥረት የሚደረግ ገበያውን የጣገድ ውሳኔ ከ ፫ (ሦስት) ወራት በሳይ ሲቆይ አይችልም፡፡ ይሁን እንጂ ባለስልጣኑ ተገቢ ነው ብሎ ካመነ አገዳውን ለተጨጣሪ ከሦስት ወራት ሳልበለጠ ጊዜ ሲያራዝም ይችላል፡፡
- ፩/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) መሥረት የተወሰነው የሦስት ወር የዕገዳ ጊዜ ሲያበቃ ባለስልጣኑ እንደ አስፌላጊነቱ እገዳውን ሲያነሳ ወይም የሰጠውን ፌቃድ ሲሰርዝ ይችላል፡፡

2/ 10 so:-

- ህ) ወደ ሀብት ማጣራት ውስጥ ከገባ ወይም ሂግቡ ተጣርቶ እንዲዘጋ ትዕዛዝ ከተሰጠ፤
- ለ) ለፌ*ቃዱ መታ*ገድ ምክንያት የሆነውን ጉድለት በተወሰነው የጊዜ ገደብ ውስጥ ካላስተካከለ፤
- ሐ) ፌቃዱን ለመመለስ ካመለከተ እና ማመልከቻዉ ተቀባይነት ካገኘ፤
- መ) ከዚህ በፊት የፌቃድ አማድ ያስከተለበትን ተፋት ደግሞ ከሰራ፤ ወይም
- ው) በሌላ በማናቸውም ምክንያት ፌቃዱን ይዞ ለመቀጠል ብቁ እና ተገቢ ሆኖ ካልተገኘ፤

ባለሥልጣኑ ፌቃዱን ሲሰርዝበት ይችላል፡፡

- d) fails to provide the Authority with such information as it may require;
- e) provides false or misleading information; or
- f) is in breach of any other provision under this Proclamation or regulations or directives issued thereunder.
- 4/ A suspension of a license under Sub-Article (3) of this Article shall not exceed a period of 3 (three) months; the Authority, if deemed necessary, may extend the suspension for a further period not exceeding three months.
- 5/ The Authority shall, at the expiry of the suspension period specified under Sub-Article (4) of this Article, lift the suspension or revoke the license, as the Authority considers appropriate.
- 6/ The Authority may revoke the license of an Exchange if the Exchange:
  - a) goes into liquidation or an order is issued for its winding up;
  - fails to rectify the failings that led to the suspension of its license within the specified time given by the Authority;
  - has requested it and its request is accepted by the Authority;
  - d) has committed a violation that has led to suspension of its license in the past; or
  - e) for any other reason, is no longer a fit and proper person to hold the license.

- ፯/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፯) መሠረት ፌቃዱን ለመሰረዝ ከመወሰኑ በፊት ባለፌቃዱ ተቃውሞ ካለው ተቃውሞውን በደብዳቤ እንዲያቀርብ ማሳወቅ ይኖርበታል።
- ፰/ ባለፌቃዱ ያቀረበው ተቃውሞ አጥጋቢ ሆኖ ካልተገኘ ወይም ባለፌቃዱ የባለሥልጣኑ ማስታወቂያ ደብዳቤ በደረሰው በ፴(ሰሳሣ) ቀናት ውስጥ ተቃውሞውን ካሳቀረበ ፌቃዱ ይሰረዛል።
- ፱/ ባለሥልጣኑ የገበያውን ፌቃድ የሰረዘበትን ውሳኔ ሰፊ ስርጭት ባለው ጋዜጣ እንዲታተም ያደርጋል፡፡
- ፲/ የፌቃዱ መሰረዝ ውሳኔ በጋዜጣ ከወጣበት ወይም ባለሥልጣኑ ከሚወስነው ሌላ ማናቸውም ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

፴፬. የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያ ስራ አመራር

- ፩/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያ ስራ የሚመራው በገበያው ባለአክሲዮኖች ጠቅሳሳ ጉባኤ በሚመረጥ እና በባለስልጣኑ ይሁንታ በሚሾም የዳይሬክተሮች ቦርድ ነው፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገዉ
  ቢኖርም፣ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያዉ
  የዳይሬክተሮች ቦርድ ሹመት የሚፀድቀዉ
  የባለስልጣኑን ይሁንታ ካገኘ በኋላ ነዉ።
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት የተመረጡት የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት ቀርበውለት ባለስልጣኑ በ፴ (ሰላሳ) ቀናት ውስጥ ተቃውሞውን ካልገለጸ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያው የዳይሬክተሮች ቦርድ ምርጫ የባለስልጣኑን ይሁንታ እንዳገን ይቆጠራል፡፡

- 7/ The authority, before deciding to revoke the license pursuant to sub-article (6) of this Article, shall notify the licensed person by a letter to submit his objection in writing, if any.
- 8/ If the objection of the licensed person is not found to be satisfactory or the licensed person fails to submit his objection within 30 (thirty) days of receipt of Authority's letter, his license shall be revoked.
- 9/ The decision to revoke the license of an Exchange shall be published by the Authority in a newspaper of wide circulation.
- 10/ The revocation of license shall become effective on the date of its publication or on any other date as the Authority may specify.

34. Management of a Securities Exchange

- 1/ The affairs of a securities exchange shall be managed by a board of directors whose members shall be elected by the shareholders of the securities exchange.
- 2/ Notwithstanding Sub-Article (1) of this Article, the election of board of directors of the securities exchange shall be effective subject to consent of the Authority.
- 3/ Under Sub-Article (1) of this Article, if the Authority does not express its objection within 30 (thirty) days, the election of board of directors of the securities exchange shall be considered as having received the consent of the Authority.

- ፬/ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበያ የዳይሬክተሮች ቦርድ አባል በኃላፊነት ዘመኑ ሁሉ የሚከተሉትን ሁኔታዎች ማሟላት አለበት:-
  - ሀ) መልካም ስምን የሚያትድፍ ወይም እምነት የማጉደል ወንጀል ተፋተኛ ሆኖ አለመገኘት፤
  - ለ) የመጨረሻ የመክሰር ውሳኔ ያልተሰጠበት መሆን፤
  - ሐ) መልካም ስምና ዝናውን መጠበቅ፤ እና መ)በፋይናንስ፣ በስራ አመራር፣ በኢኮኖሚክስ፣ በሕግ እና ሌሎች ተያያዥ ጉዳዮች ልምድ እና ብቃቱን በቀጣይነት ማሻሻል፡፡
- ፩/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያው የዳይሬክተሮች ቦርድ ገበያው ይህን አዋጅ እና አዋጁን ተመስርተው የወጡትን ደንቦች እና መመሪያዎች እንዲሁም የራሱን የገበያውን ውስጠ-ደንቦች አክብሮ መስራቱን ማረ*ጋ*ገዋ እና:-
  - ሀ) የገበያውን አጠቃላይ ስራዎች በበላይነት መቆጣጠር፤ እና
  - ለ) ተገቢውን የፋይናንስ ስራ አመራር መዋቅር እና ሂደቶች በመፍጠር የገበያውን አመራር በበላይነት መከታተል፤

አለበት::

፮/ የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላት የዚህ አዋጅ እንዲሁም አዋጁን ተመስርተው የወጡት ደንቦች እና መመሪያዎች ድንጋጌዎች ተሰቶች ሲፌጸሙ በጋራ እና በተናጠል ኃላፊነት የመወሰድ ግዴታ አለባቸው፡፡

- 4/ A member of the board of directors of a securities exchange shall at all times, while remaining in his position, be subject to the following conditions:
  - a) not have been convicted of a crime of breach of honour or trust;
  - b) not have been declared bankrupt under a final judgment;
  - c) be of good reputation; and
  - d) Continuously work towards improving his qualification and experience in finance, management, economics, legal, or related affairs.
- 5/ The board of a securities exchange shall ensure that the exchange is operated in compliance with this Proclamation, as well as regulations and directives made in accordance with this Proclamation, and the exchange's own rules and shall:
  - a) be responsible for the general oversight of the affairs of the exchange; and
  - b) oversee the administrative affairs of the exchange in order to ensure sound financial management structures and processes.
- 6/ The members of the board of directors of a securities exchange shall individually and collectively be responsible for any non-compliance with the provisions of this Proclamation, as well as regulations and directives made in accordance with this Proclamation.

- ፯/ የሰንዶ ሙዓለ ንዋዮች ገበ*ያ* በባለስልጣኑ ይሁንታ በዳይሬክተሮች ቦርድ የሚሾም ዋና ስራ አስፌፃሚ ይኖረዋል፡፡
- ፯/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፯) መሠረት የዋና ስራ አስ*ሌጻሚ* ሹመት ቀርቦለት ባለስልጣኑ a ፴(ሰላሳ) ቀናት ውስጥ ተቃውሞውን ካልገለጸ የሰነደ ሙዓለ ንዋይ 1A 60. የዋና ስራ አስፌጻሚ ሹመት የባለስልጣኑን ይሁንታ እንዳገኘ ይቆጠራል፡፡
- ፱/ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበደን የዳይሬክተሮች ቦርድ ሰብሳቢን እና የዋና ስራ አስፌጻሚን ስልጣኖች ደርቦ መያዝ የተከለከለ ነው፡፡

፴፭. <u>የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበ*ያ* ዉስጠ-</u>ደንቦች

በባለስልጣት መጽደቁ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የሰንዶ ሙዓለ ንዋይ ገበያው ለገበያው እና በገበያው ለሚካሄድ ሰንዶ ሙዓለ ንዋዮች ገበያ አስተዳደር፣ አሥራር፣ አመራር እና ቁጥጥር ተገቢ እና አስፌላጊ የሆኑ መስጠ-ደንቦችን እና ሥነ-ሥርዐቶችን ማውጣት ይኖርበታል።

፴፮. <u>የሰነደ ሙዓለ ንዋይ ገበያ *ኃ*ላፊ</u>ነቶች

የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያው ለሚከተሉት ጉዳዮች ኃላፊነት ይኖሩበታል፡-

- ፩/ ፍትሃዊነትን፣ ቅልጥፍናን፣ ግልጽነትን እና የኢንቬስተሮች ተበቃን እንዲሁም የሰነደ ሙዓለ ንዋዮች ግብይት የቁጥጥር ማዕቀፍ መከበሩን ለማረጋገጥ ገበያውን እና አባላቱን በቅርበት መከታተል፣ ቅኝት ማድረግ እና በባላይነት መከታተል፤
- ፪/ በኀበያው ላይ የሚፈጠሩ ያለመግባባቶች የሚፈቱበት ስነ-ስርዓት እና የይግባኝ አሰራር፣ ከኀበያው አሰራር ጉድለት ጋር የተያያዙ የቴክኒክ ዘዴዎች እና አሰራሮች፣ የሪኮርድ

- 7/ A securities exchange shall have a Chief Executive Officer appointed by the Board of directors of the exchange; and subject to the consent of the Authority.
- 8/ Under Sub-Article (7) of this Article, if the Authority does not express its objection within 30 (thirty) days, the appointment of the chief executive officer of the exchange shall be considered as having received the consent of the Authority.
- 9/ It is prohibited to conjoin the position of the chairman of the board of directors with the position of the chief executive officer of a securities exchange.

35. Rules of a Securities Exchange

Subject to the approval of the Authority, a securities exchange shall make such rules or procedures of the exchange as it considers necessary or desirable for the proper and efficient regulation, operation, management and control of the exchange and the securities market operated by the exchange.

36. Responsibilities of a Securities Exchange

A securities exchange shall be responsible for:

- 1/ Monitoring, surveillance and supervision of the exchange and its members to ensure fairness, efficiency, transparency, and investor protection, as well as compliance with the securities regulatory framework;
- 2/ Having a market's dispute resolution and appeal procedures as appropriate, technical systems standards and procedures related to operational failure,

አያያዝ ዘዴ፣ የህግ ጥሰት ስለመኖሩ ያሉ ጥርጣሬዎች ላይ የሚቀርብ ሪፖርት፣ እንደተራጻሚነቱ የደንበኞችን ገንዞቦች እና ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ስለሚጠበቁበት አግባብ እንዲሁም ስለግብይት ውሎች አራጻጸም እና የክፍያ መረጃ የሚሰጥበት ስርዓት እንዲኖር ማድረግ፤

- <u>ሮ</u>/ የነበያ መድረኩ ያላስፈላጊ የዋጋ መዋነናቅን ስ*መቆጣ*ጠር የሚያስችሉ አግባብነት ያላቸው የግብይት ዘዴዎች ማለትም መቆጣጠሪያ የፃብይት ማስቆማያ: 892 መዋዠቅ ማቋረጫ ዘዴዎች፣ እንዲሁም የ**ዕ**ለት ጣሪያ መቆጣጠሪያዎች እና ሌሎች አና ወሰል መቆጣጠሪያዎች የፃብይት *እንዲኖሩት* ማድረግ፤
- <u>0</u>/ 01090 ወይም በሰንደ መ፡ዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፊጻሚ ኩባንያ ሳይ ከፍተኛ ስጋት ሊያስከትሉ የሚችሌ መልስ ያላገኙ የመሸጥ ወይም የመግዛት **ግብዣ***ዎ***ችን** ወይም ዕዳዎች ያልተከፌሉ ያልተጠናቀቁ **ግብይቶችን** የቅርብ ክትትል የሚደረግበት ዘዴ ማበጀት፤
- ጅ/ የግብይት አፌጻጸም ውስጠ-ደንቦችን እና የግብይት ትዕዛዞች የሚተላለፉበትን አሰራር ባለስልጣኑ እና የገበያ ተዋናዮች በግልጽ እንዲያውቁት መደረጉን እና ለሁሉም ተሳታፌዎች ወጥነት ባለው መንገድ ተፌጻሚ መሆኑን ማረጋገጥ፤
- ፮/ ለሁሉም ተሳታፊዎች ከኤሌክትሮኒክ መገበደደ ዘዴው ጋር እንዲተሳሰሩ እና የሚልጥሩትን ትስስር ሳይቋረጥ እንዲያስቀጥሉ እኩል ዕድል መስጠት፤
- ፯/ በተለይም አባላት ተገቢ የስጋት ደረጃ ገደባቸውን ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስችላቸውን በራሱ የሚሰራ ቅድ*መ*-

record keeping system, reports of suspected breaches of law, arrangements for holding client funds and securities, if applicable, and information on how trades are cleared and settled;

- 3/ Ensuring that the trading venue has in place suitable trading control mechanisms including trading halts, volatility interruptions, limit-up/limitdown controls and other trading limitations to deal with volatile market conditions;
- 4/ Having mechanisms to monitor open positions, or credit exposures, on unsettled trades that are sufficiently large to pose a risk to the market or to the Securities Depository and Clearing Company;
- 5/ Making sure that execution rules and trade order routing procedures are clearly disclosed to the Authority and to market participants and consistently applied to all participants;
- 6/ Providing equal opportunity to all system users to connect, and maintain the connection to, the electronic trading system;
- 7/ Designing systems and controls to enable the management of risk about fair and orderly trading including, in particular,

- ግብይት መቆጣጠሪያን ተግባራዊ ማድረግን ጨምሮ ፍትሃዊና ትክክለኛ ግብይት እንዲኖር ለማድረግ የሚያስችል ስርዓት መፍጠር እና ተግባራዊ ማድረግ፤
- ፰/ ለሁሉም የገበያ ተዋናዮች የግብይት ውስጠ-ደንቦችን እና አሰራሮችን እንዲያውቁ እኩል ዕድል መስጠት፤
- ፱/ ለገበያው አባላት አስፌላጊ የቅድመ ግብይት እና የድህረ ግብይት መረጃዎችን በቀጥታ ማስራጨት ወይም ቀጥታ ተደራሽነት እንዲኖረው ማድረግ፤
- ፲/ ከስራው ጠባይ *ጋር* የተ*ያያ*ዙ ስ*ጋ*ቶችን የሚረዳ የስራ አመራር እንዲኖር ማድረግ፤
- ፲፩/ በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያው፣ በአባላቱ፣ በባለ አክሲዮኖቹ ወይም በስራ አመራሩ መካከል የጥቅም ግጭት ሲኖር የሕዝብን ጥቅም ማስቀደም፤
- ፲፪/ ባለስልጣኑ በሚያወጣቸው መመሪያዎች መሠረት አገልግሎቶቹን መስጠት እና ሥራውን ማከናወን፤
- ፲፫/ ስራዎቹን፣ አሰራሮቹን፣ እና የአባላቱን ስነ-ምግባር በገበያው ውስጠ-ደንቦች፣ ፖሊሲዎች፣ እና አሰራሮች መሠረት መምራት እና ማቀናጀት፤
- ፲፬/ በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያው የተመዘገቡ ኩባንያዎችን እና የሰራተኛቻቸውን አሰራሮች እና አተገባበሮች ተገቢ በሆኑ ደንቦች መሥረት መካሄዳቸውን መቆጣጠር፤
- ፲፭/ በሕግ ካልተጠየቀ ወይም እንዲያሳትም ወይም እንዲያሳውቅ ካልተገደደ በቀር በቁዋዋሩ ስር ያሉትን ማንኛውንም አባላቱን እና ደንበኞችን የሚመለከቱ መረጃዎችን ሚስጢራዊነት መጠበቅ፤ ለባለስልጣኑ ወይም

- automated pre-trade controls that enable members to implement appropriate risk limits;
- 8/ Providing market participants equitable access to market rules and operating procedures;
- 9/ Providing members access to relevant pre- and post-trade information on a realtime basis;
- 10/ Ensuring the existence of a management that is aware of the risks associated with its business and operations.
- 11/ Prioritizing the public interest in case of a conflict of interest with the securities exchange or its members, shareholders or management;
- 12/ Adhering to provide and operate its services in accordance with the Directives issued by the Authority.
- 13/ Adhering to organize its operations, standards of its practices and its members' behaviours in accordance with the rules, policies and procedures of the securities exchange;
- 14/ Adhering to organize the operations and standards of practices of the companies listed therein and their employees in accordance with the governing regulations;
- 15/Maintaining the confidentiality of all information under its custody with respect to its members and customers, unless it is required by law to publish or disclose such information; not disclose such information except for the

- በባለስልጣኑ ወይም በፍርድ ቤት ትዕዛዝ ካልሆነ በቀር እንዚህን መረጃዎች አሳልፎ አለመስጠት፤
- *፲፯/* የቅድመ መረጃዎች፣ **ግብይት** የድህሬ **ግብይተ** መረጃዎች፣ እና ስለተጠናቀቁ **ግብይቶች** መረጃዎች ለሁለም 21119 ተዋናዮች ፍትሃዊ በሆነ ሁኔታ የሚደርስበትን ከ*ነመመዘኛ ዎቻ*ቸው ውስጠ-ደንቦች ማውጣት::

፴፯. <u>ለባለስልጣኑ *መ*ረጃ ስለመስ</u>ጠት፣ ሪፖርት ስለማድረግ፣ እና እገዛ ስለማድረግ

- δ/ የሰንደ ሙዓስ ንዋይ *ነበያ ከሥራ*ው ወይም ከሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግብይት *ጋር* በተ*ያያ*ዘ ምሳሾች እና መረጃዎች መስጠትን ወይም ባለስልጣኑ AHV አዋጅ መሠረት የተጣለብትን ተግባሮች እና **ግዴታዎች** በአማባቡ ለመፈጸም የሚጠይቃቸው ሌሎች ማናቸውንም *መረጃዎ*ች ጨምሮ ባለሥልጣኑ ሥራውን እና ተግባሩን ለማከናወን ምክንያታዊነትን መሠረት አድርጎ ለሚያቀርበው ጥያቄ እግዛ ማድረግ አለበት፡፡
- **፪/ የሰ**ንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያ፡-
  - ሀ) ማንኛውም አባል የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያውን ውስጠ-ደንቦች ወይም የገንዘብ ሀብቶቹን መመሪዎች የማያከበር ከሆነ፤
  - ለ) አባለ **ግ**ዴታዎቹን ለመወጣት አቅም **እንደሌለው ወይም የአባሉ ተገቢ**ነት ሳይ ች**ግ**ር እንዳለ የሚያመለክት የተዛባ የሂሳብ አያያዝ ወይም ሌላ ትክክለኛ ያልሆነ መኖሩን ሲገምት፤ አሰራር ወይም

- Authority or by an order from the Authority or the court;
- 16/ Issuing rules with requirements for providing pre-trade information, posttrade information and information on completed transactions on an equitable basis to all market participants.

37. Information Sharing, Reporting, and Assistance to the Authority

- 1/ A securities exchange shall provide such assistance to the Authority as the Authority may reasonably require for the performance of its functions and duties, including the furnishing of such returns and information relating to its business or in respect of dealings in securities or any other specified information as the Authority may require for the proper implementation of this Proclamation.
- 2/ A securities exchange shall inform the Authority immediately about the following issues:
  - a) if found that one of its members does not comply with any of the securities exchange's rules or its financial resources' regulations;
  - b) if it deemed there is a financial irregularity or any other situation that may indicate inappropriateness of the member or his incapacity to fulfil his obligations; or

- ሐ) አባሉ ሳይ ወይም ስራ አከናዋኝ ሳይ ወይም በስሩ በሚሰሩት ሰዎች ሳይ ማንኛውም የዲሲፕሊን እርምጃ ሲወሰድ፤
- ጉዳዩን ወዲያውኑ ለባለስልጣኑ ማሳወቅ አለበት፡፡
- ፫/ የገበያው የዳይሬክተሮች ቦርድ በዚህ አንቀጽ
  ንዑስ አንቀጽ (፪)(ሐ) መሰረት በማንኛውም
  አባሉ ላይ የዲሲፕሊን እርምጃ ሲወሰድ
  የተከሰተውን ጥፋት ዝርዝር፣ የሂደቱን ዝርዝር
  እና የቅጣቱን ዓይነት ለባለስልጣኑ ማሳወቅ
  አለበት፡፡ ከጉዳዩ ጋር የተያያዙ ሰንዶች
  ቅጂዎችም በሙሉ ለባለስልጣኑ መሳክ
  አለባቸው፡፡

፴፰. <u>የሰንዶ ሙዓለ ንዋዮች ገበ*ይ* ዉስጠ-ደንቦችን</u> ስለማሻሻል

- g/ ባለስልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (፩) መሰረት የቀረበለትን የማሻሻያ ሀሳብ በተቀበለ በኟ፰ (4,9 ስምንት) ቀናት ውስጥ ለሚመለከተው የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ากร የቀረበውን የዉስጠ-ደንብ ለውጥ ሃሳብ ውድቅ ማድረጉን በጽሁፍ ሲያሳውቅ ይችላል፤ ይህ ከሆን ለውጡ ቢደረግም የሕግ ውጤት አይኖረውም::
- ፫/ የመስጠ-ደንብ ማሻሻያ ሃሳብ ከቀረበ በኋላ በ፳፰ (ሃያ ስምንት) ቀናት ውስጥ ከላይ የተመለከተው ዓይነት ማስታወቂያ ካልተሰጠ የቀረበው የመስጠ-ደንብ ማሻሻያ ተቀባይነት እንዳገኘ ይቆጠራል፡፡

- any disciplinary action is taken against any member, operator, or his subordinates.
- 3/ The board of directors of an exchange shall inform the Authority of any disciplinary action taken against any of its members under Sub-Article (2) (c) of this Article, the details of the violation committed, and the procedures taken and the penalty imposed. The Authority shall be provided with copies of all documents related to the subject.

38. Amendment to Rules of a Securities Exchange

- 1/ A securities exchange that wishes to make any amendment (whether by way of rescission, alteration or addition) to its rules shall submit a draft of the proposed amendment to the Authority for approval.
- 2/ The Authority may, within 28 (twenty eight) days after receipt of a draft in accordance with Sub-Article (1) of this Article, by notice to the exchange concerned disallow the amendment; whereupon the amendment, if made, ceases to have force or effect.
- 3/ If no such notice is given within 28 (twenty eight) days after the proposed amendment was submitted to the Authority, the proposed amendment shall be deemed to have been approved.

- ፬/ የባለስልጣኑ ቦርድ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያውን ከስራው *ጋር* በተያያዘ የተወሰኑ ድን*ጋጌዎችን* እንዲያካትት ወይም በተወሰን ጊዜ ውስጥ ውስጠ-ደንቹን እንዲያሻሽል ለማዘዝ ይችላል፡፡
- ፩/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) መሰረት የተሰጠውን ትዕዛዝ ሳያከብር ከቀረ ወይም በታዝዘው ጊዜ ውስጥ ካላደረገ፡-
  - ሀ) ባለስልጣት በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያው ወጪ የታዘዘውን የዉስጠ-ደንብ ዝግጀት ወይም የዉስጠ-ደንብ ማሻሻያ በራሱ ሊያደርግ ይችሳል፤ እና
  - ለ) የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያውም በዚህ መንገድ የተሻሻሉትን ውስጠ-ደንቦች አክብሮ እንዲሰራባቸው ይገደድበታል፡፡

<u>ክፍል አምስት</u>

<u>የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና</u> <u>ፊጻሚ</u> ኩባን<u>ያ</u>

፴፱. <u>የፌቃድ አሰጣ</u>ዋ

- *፩/ ማን*ኛውም AHD አዋጅ መሰረት ሰው ከባለስልጣኑ ፌቃድ ሳያገኝ ወይም ፌቃዱ ሳይወድቅለት በባለስልጣኑ የሰንደ ሙያስ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፊጻሚ ጣቋቋም፤ ወይም ኩባንያ ሰንደ ሙዓስ **ን**ዋዮችን ከፍያዎችን የማስቀመጥ፣ የማጣራትና 8006.05° ወይም ትማል አገልግሎቶችን ተያያዥነት ያላቸዉን መስጠት አይችልም፡፡
- ፪/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ ፌቃድ የሚሰጠው የዝቅተኛ ካፒታል መስፌርትን፣ የብቃትና ተገቢነት መስፌርትን፣ የስራ እና ስራ አመራር ሁኔታዎችን፣ የብቃት ማረጋገጫን እና ሌሎች ማናቸውንም በባለስልጣኑ

- 4/ The Board of Authority may direct a securities exchange to prepare specific provisions within its scope of work or amend its rules within a certain period.
- 5/ If the securities exchange fails to abide by the request or to meet the request within the specified period under Sub-Article (4) of this Article:
  - a) the Authority may prepare the rules or amend them on behalf of the securities exchange at the expense of the latter; and
  - the exchange shall have the obligation to abide by these amended rules.

PART FIVE SECURITIES DEPOSITORY AND CLEARING COMPANY

39. Licensing

- 1/ No Person shall incorporate a Securities Depository and Clearing Company or provide securities depository, clearing, or related services without obtaining license from, or its license approved by, the Authority in accordance with this Proclamation.
- 2/ A Security Depository and Clearing Company license may only be granted to a share company that meets minimum capital requirements, fit and proper criteria, conditions of work and management, evidence of competence,

- *ሙሙሪያ* የሚወሰኑ *ሙ*ስፌርቶች ለሚያሟላ የአክሲዮን ኩባንያ ብቻ ነው፡፡
- ፫/ ባለስልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሥረት ስለሚሳጥ ፌቃድ ዝርዝር ሁኔታዎችን በሚያወጣው መመሪያ ይወስናል።
- ፬/ በዚህ አንቀፅ የተደነገጉት ድን*ጋጌዎች* እንደተጠበቁ ሆኖ፣ ሌሎች በንግድ ህጉ የተደነገጉ ተገቢነት ያላቸዉ ድን*ጋጌዎች* ተፊፃሚ ይሆናሉ፡፡

፵. <u>የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ</u> <u>አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ ግዴታዎች</u>

የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ ስራን እንዲሰራ በባለስልጣኑ ፌቃድ የተሰጠው ኩባንያ ቀዋለው የተመለከቱትን ግዴታዎች መሬጻም አለበት:-

- ፩/ መልሶ የመግዛት ውልን እና የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ማበደርን ጨምሮ ለሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግብይት የሚያስፌልገውን ፍትሃዊ እና ውጤታማ የርክክብ እና ክፍያ ስርዓት መዘር ጋት፤
- ፪/ ከሚያከናውናቸው ተግባራት እና ከአሰራሩ ኃር የተያያዙ ስኃቶችን በከፍተኛ የሙያ ብቃት መቆጣጠር፤
- ፫/ ከኩባንያው ጥቅም ይልቅ የሕዝብን ጥቅም እና ከኩባንያው *ጋር* የሚሰሩ አካላትን ጥቅም ማስቀደም፤
- ፬/ ስራውን ባለስልጣኑ ባጸደቃቸው ዉስጠ-ደንቦች መሠረት ማከናወን፤ እና መምራት፤
- ፩/ በባለስልጣኑ ወይም በህግ ወይም በፍርድ ቤት ይፋ እንዲደረግ ከተጠየቀው ውጭ ያለ በእጁ የሚገኙ መረጃዎችን ሚስጢራዊነት መጠበቅ፤
- ፯/ ባለስልጣኑ ባጸደቀው ወይም ባዘዘው ወይም በወሰነው በዓለም አቀፍ ደረጃ ተቀባይነት

- and any other requirements to be specified by directive of the Authority.
- 3/ The Authority shall specify the conditions required for granting a license under Sub-Article (2) of this Article on its directive.
- 4/ Notwithstanding the provisions of this Article, other relevant provisions of the commercial code shall have an effect

40. Obligations of Security Depository and Clearing Company

A company licensed by the Authority as Security Depository and Clearing Company shall abide by the following obligations:

- 1/ Arrange for fair and effective clearing and settlement in relation to any commercial transactions of securities, including repo agreements and securities lending.
- 2/ Manage risks associated with its activity and operation at the highest levels of professionalism.
- 3/ Prioritize to the public interest and that of those who deal with the company over the company's own interests.
- 4/ Manage its services according to the related rules approved by the Authority.
- 5/ Maintain confidentiality of all information and data under its possession, except what is required by the Authority or by Law or by Court.
- 6/ Provide its services with an up-to-date technology and automated systems in

ባለው እና ወቅታዊ በሆነ ቴክኖሎጂ እና ራስን በራሱ የሚያሰራ ዘዴን ተጠቅሞ አገልግሎቶችን መስጠት፡፡

፵፩. <u>ውስጠ-ደንቦችና ውስጣዊ መመሪያዎች</u>

- ፩/ ባለስልጣኑ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ ከሰንደ ሙዓለ ንዋይ ርክክብ፣ ክፍያ እና ምዝገባ አሰራርን እና ሌሎች ተያያዥ ስራዎችን የሚመለከቱ ውስጠ ደንቦችንና ውስጣዊ መመሪያዎችን እንዲያወጣ ወይም አስቀድሞ ያወጣቸውን ደንቦች ባለስልጣኑ በሚወስነው ጊዜ ውስጥ እንዲያሻሽል የማዘዝ መብት አለው።
- ፪/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያው የተሰጠውን ትዕዛዝ በታዝዘው ጊዜ ውስጥ ሳያከብር ከቀረ፡-
  - ሀ) ባለስልጣት በሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያው ወጪ የውስጠ-ዴንብ ዝግጀት ወይም የዉስጠ-ዴንብ ማሻሻያ በራሱ ሊያደርግለት ይችላል፤ እና
  - ለ) የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፊጻሚ ኩባንያውም ባለስልጣኑ ያዘጋጃቸዉን ውስጠ-ደንቦች እና መመሪያዎች አክብሮ እንዲሰራባቸው ይገደድበታል፡፡
- ፫/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ ባለስልጣኑ ሳያጸድቅለት እንደ አዲስ ያወጣቸውን፣ ያሻሻላቸውን፣ የሻራቸውን፣ የለወጣቸውን ወይም የጨመራቸውን ውስጠ-ደንቦች በስራ ላይ ሲያውል አይችልም፡፡

line with international standards approved by the Authority or as requested or decided by the Authority.

41. Rules and Regulations

- 1/ The Authority shall require the Security Depository and Clearing Company to prepare rules and regulations related to the operations of clearing, settlement, and registration of securities and other activities that relate to the company's business, or to amend the same within a certain period.
- 2/ If the Security Depository and Clearing Company does not comply the order given within the specific period:
  - a) the Authority may prepare or amend the said rules on behalf of the Security Depository and Clearing Company at the expense of the latter;
     and
  - b) the Security Depository and Clearing Company shall have the obligation to abide by these.
- 3/ No rules issued by the Security
  Depository and Clearing Company nor
  amendments thereto, either by
  withdrawal, replacement or change, or
  addition thereof, shall be valid and
  effective unless they are approved by the
  Authority.

- ፬/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ አዳዲስ ውስጠ-ደንቦችን የሚያወጣ ከሆነ ስለሚያወጣቸው ደንቦች ወይም ማሻሻያዎች ምክንያት እና ዓላማ እንዲሁም ውስጠ-ደንቦቹ ስለሚያስክትሉት ውጤት ለባለስልጣኑ ማሳወቅ አለበት::
- ፭/ ባለስልጣት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) የቀረበለትን አዲስ ዉስጠ-ደንብ ወይም ማሻሻያ ሊያጸድቅ፣ ወይም ላይቀበል ወይም ሊያሻሽል ይችላል፤ ሆኖም ውሳኔውን ከሰጠ በኋላ ቢያንስ በአንድ ሳምንት ውስዋ ለሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፊጻሚ ኩባንያው በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት፡፡
- ፮/ አንድ ተገበያይ የክፍያ ደንቦች የሚዋስ ከሆነ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያው ተገበያዩ ዉስጠ-ደንብ በመጣሱ መቀጫ እንዲከፍል ለማዘዝ ይችላል።

፵፪. <u>የሰነደ ሙዓስ ንዋዮች ምዝገባ</u>

- ፩/ የሚከተሉት ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች በማዕከላዊ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግምጃ ቤት መመዝገብ አለባቸው፦
  - ሀ) ለህዝብ ሽያጭ የሚቀርቡ፤ እና
  - ለ) በአውጪዎቻቸዉ ፌቃድ ለሰነደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ የማስተላለፍ ዉክልና የተሰጡ።
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሱት የሕዝብ ኩባንያዎች እና ሌሎች የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አውጪዎች የሚያወጡትን የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ዓይነትና የሰንዶቹን ባለቤቶች መረጃ በማዕከላዊ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግምጃ ቤት ማስመዝገብ አለባቸው።

- 4/ When proposing new rules or amendments, the Security Depository and Clearing Company shall provide the Authority with the reasons and objectives of the proposed new rules or amendments, and highlight the desired effects.
- 5/ The Authority may approve, disapprove or amend new rules and amendments under Sub-Article (4) of this Article, and inform the Security Depository and Clearing Company in writing of its resolution within at latest one week of the resolution date.
- 6/ In case of noncompliance by any trader with the clearing rules, the Security Depository and Clearing Company may penalize that trader to pay the charges resulting from his noncompliance.

42. Securities Registration

- 1/ The following securities shall be registered at a central securities depository:
  - a) Publicly offered securities; and
  - b) Other securities, the issuers of which authorize the Securities Depository and Clearing Company to act as their transfer agents.
- 2/ Public companies and other issuers under Sub-Article (1) of this Article shall register the types of their securities and information on owners of the securities at the Central Securities Depository.

፵፫.ስለ ተበቃ እና ሪኮርድ አያያዝ

- ፩/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍይ አጣሪና ፊጻሚ ኩባንያ በግምጃ ቤቱ ውስጥ ስተቀመጡት ሰነደ ሙዓስ ንዋዮች ተገቢውን **ተበቃ ማድረግ አለበት**፡፡
- **፪/ የሰ**ንዶ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍ*ያ* አጣሪና ፊጻሚ ኩባንያ ግዑዝ-አልባ ተደርገው ከተቀመጡት ሰነደ ሙዓለ ንዋዮች ጋር በተያያዘ የሚደረጉ የባለቤትነት ለውጦችን በኮምፕዩተር የተደኅፈ የሂሳብ አያያዝ ስርዓት በመፍጠር በኤሌክትሮኒክ ዘዴ መመዝገብ *እና መያዝ አ*ለበት::
- ፫/ ሰንደ ሙዓለ ንዋይ አውጪው የሚይዛቸው የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ባለቤትነት መዝገቦች በማሪከላዊ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግምጃ ቤት በሚዘጋጅ ባለቤትነት በኤሌክትሮኒክ ዘዴ በሚመዘገብበት የሂሳብ መዝገብ ስርዓት መተካት አለበት፡፡
- ፬/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) የተጠቀሰውን የሰንደ ሙዓለ ንዋይ የምስክር ወረቀት የሚተካ እና ሰነደ ሙዓስ ንዋዩን ስመገቢያየት፣ በጠቅሳሳ ጉባኤ ለመሳተፍ፣ የወለድ እና የትርፍ ክፍያ ለማድረባ፣ለመልሶ የመግዛት ውል እና ለሰነደ ሙዓለ ንዋይ ማበደር፣ ለማስያዝ እና በአዋጁ እና አዋጁን ለማስፌጸም በሚወጡት ደንቦች ወይም መመሪያዎች መሠረት የቅድሚያ እና ልሎች *መብቶችን ለመጠቀም የሚያስች*ል ሁሉን አቀፍ የምስክር ወረቀት ያዘጋጃል፡፡
- *፩/* የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍ*ያ* አጣሪና ፊጻሚ ኩባንያ ግዑዝ-አልባ የተደረጉ ሰንደ ሙ ዓለ ንዋዮችን ኤሌክትሮኒክ የባለቤትነት ሪኮርዶችን ይይዛል፤ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አውጪዎች፣ ባለቤቶች

43. Custody and Record keeping

- 1/ The Security Depository and Clearing Company shall provide custody and safekeeping for securities immobilized at its vaults.
- 2/ The Security Depository and Clearing Company shall create a computerized book-entry system to record changes of ownership electronically, using computerized book-entry system, for securities that are dematerialized.
- 3/ The records of securities ownership maintained by the issuer shall be replaced with electronic records of securities ownership in the book-entry register maintained by the central securities depository.
- 4/ The Security Depository and Clearing Company shall create a global certificate to replace the securities certificates under Sub-Article (3) of this Article, for purposes of dealing, attending the general assembly, making interest and dividend payments, securities lending and repurchase agreements, pledging the security, and using priority and other rights, according to the provisions stipulated by this Proclamation and related regulations or directives issued in execution thereof.
- 5/ The Security Depository and Clearing Company shall maintain and update electronic ownership records dematerialized securities and responds to inquiries of issuers, owners and other

፮/ የሰነደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍይ አጣሪና ፊጻሚ ኩባንያ የተሟላ የሰነደ ሙዓለ ንዋዮችን ምዝገባ ለማድረግ፣ ዝውውር መረጃዎችን ተያያዥ ለማከናወን፣ እና ስሞች ስመቀበል **እንዲሁም** ከተውሶ እው**ነተኛ የሰ**ነድ ባለቤቶችን ስሞች፣ እና የባለቤትነታቸውን መጠን ለመያዝ አስፈላጊ ናቸው ብሎ የሚያምነውን ሁሉ ለማድረግ ይችሳል፡፡

፵፬. <u>ከፍያ እና ርክክብ</u>

- ፩/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ አባላቱ ከሰንደ ሙዓለ ንዋይ ግብይት ጋር ተያይዞ ያለባቸውን መብት እና ግዴታ በማጣራት በአባላቱ ስም ግዴታዎችን ይፈጽማል።
- ፪/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ግብይት ግዴታዎችን የሚፈጽመው ለእያንዳንዱ ርክክብ ክፍያዎችን በመፈጸም ነው።
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት ግብይት በሚፌጸምበት ቀንና ክፍያና ርክክብ በሚደረግበት ቀን መካከል የሚኖረው ጊዜ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያው በሚያወጣው ዉስጠ-ደንብ ከተቀመጠው ጊዜ መብለዋ የለበትም፡፡
- ፬/ በሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ አባላት መካከል የሚደረግ የርክክብ እና ክፍያ ግዴታዎች አፌጻጸም በማሪከላዊ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግምጃ ቤት በሚያዝ የሰንዶች ሂሳብ መዝገብ ውስጥ ነቢና ወጪ በማድረግ ይከናወናል።

interested parties.

6/ The Security Depository and Clearing Company shall carry out all tasks it deems appropriate for the completion of securities registration, transfer of ownership of securities, and recording of related data, including obtaining from nominees the names of beneficial owners and their ownership of securities.

44. Clearing and Settlement

- 1/ The Security Depository and Clearing Company shall clear securities transactions for the account of its members to determine the rights and liabilities of every member.
- 2/ The Security Depository and Clearing Company shall settle securities transactions by delivery versus payment.
- 3/ The period between the trade date and settlement date of a transaction under Sub-Article (2) of this Article may not exceed the period specified by the Security Depository and Clearing Company rules.
- 4/ The discharge of settlement obligations between Security Depository and Clearing Company members shall be effected by book-entry made by the central securities depository on securities accounts opened on the book-entry register.

- ፩/ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ባለቤትንት ከግብይቱ የሚመንጨው የክፍያና ርክክብ ግዴታ ሳይፈጸም ሊተላለፍ አይችልም፡፡
- ፮/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍ*ያ* አጣሪና ፊጻሚ ኩባንያ ውስጠ-ደንቦች፦
  - ሀ) የርክክብ እና ክፍ*ያ* አልጻጸምን በተመለከተ የሚተገበሩ የአሰራር ደንቦችን እና አካሂዶችን መደንገግ አለባቸው፤ እና
  - ለ) በራሱ በሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማም እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ ላይ እና በኩባንያው ውስጥ በሚሳተፉ አባላት ላይ ሁሉ አስገዳጅ እና ተፌጻሚ ይሆናሉ።

፵፭. <u>የሰነደ ሙዓለ ንዋይ ባለቤትነት መተሳለፍ</u> የመጨረሻ ስለመሆ<u>ኑ</u>

- ፩/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ባለቤትንት ዝውውር የመጨረሻ ስለመሆኑ እና በመዝንብ ከገባ በኋላ እንደማይሰረዝ በአሰራር ውስጠ ደንቡ መደንገግ የአሰራር ውስጠ ደንቦችን ማውጣት እና ማሳወቅ አለበት፡፡
- g/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) *መሠረት* የወጡ ውስጠ-ደንቦችን ተከትሎ የተደረገና በሰንደ ሙዓለ ንዋይ መዝገብ የተመዘገበ የባለቤትንት **H**Φ•Φ•**C** ዕዳን መክፌል ባለመቻል፣ በመክሰር፣ ለቅድመ ጥንቃቄ ዕዳን መልሶ በማዋቀር፣ በሞግዚት አስተዳደር ስር በመሆን፣ የንግድ ሥራን በማፍረስ ወይም መልሶ በማደራጀት፣ ወይም ተዛማጅነት ባለው በማናቸውም ሥነ ሥርዓት ሊሰረዝ፣ ሊቀየር፣ ወይም ውድቅ ሲደረግ የማይችል የመጨረሻ፣ አና የሰንዱን መተላለፍ ለማገድ በሚወጣ ማናቸውም የአስተዳደራዊ መስሪያ ቤተ ወይም የፍርድ ቤት ትዕዛዝ ሊታገድ የማይችል ነዉ።

- 5/ The ownership of securities shall not be transferred before the settlement and clearing of their transaction.
- 6/ The Security Depository and Clearing Company rules shall:
  - a) specify the operations and relevant procedures pertaining to the clearing and settlement of securities; and
  - b) be valid and binding on all participants of the central securities depository itself and any other party participating in the central securities depository.

45. Finality of Securities Ownership Transfer

- 1/ A Securities Depository and Clearing Company shall specify in its rule the finality of securities transfer and the irrevocability of orders once these have entered into the books of the system.
- 2/ The book-entry that has been effected in terms of rules issued under Sub-Article (1) of this Article shall be final and may not be revoked, reversed, or set aside, including, without limitation, by insolvency, bankruptcy, preventive restructuring, placement under receivership, winding up reorganization or any related proceeding, and is not subject to any provision of law or order of an administrative or judicial authority that operates as a stay of that securities transfer.

፫/ ባለስልጣት የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግብይት፣ ክፍያ፣ ማቻቻል እና ፣ የኪሳራ ክፍፍል እና አመዳደብ የመጨረሻ ስለሚሆንበት አግባብ መመሪያ ሊያወጣ ይችላል፡፡

፵፮. <u>የሰነደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ</u> አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ አባል መፍረስ ወይም የመክሰር ሥነ ሥርዓት ውስዋ መግባት

ተቃራኒ የሆኑ ማናቸውም የሕግ ድንጋጌዎች ቢኖሩም፣ የሰነደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና *ፌ*ጻሚ ኩባንያ አባል ዕዳን መክፈል ካለመቻል፣ ከመክሰር፣ ለቅድመ ዋንቃቄ **ዕዳን መልሶ ከማዋቀር፣ በሞ**ግዚት አስተዳደር ስር ከመሆን፣ የንግድ ሥራን ከማፍረስ ወይም መልሶ ከማደራጀት ወይም ተዛማጅነት ካለው ማናቸውም ሥነ ሥርዓት ጋር በተያያዘ፣ አግባብነት ያለው ትዕዛዝ ወይም ውሳኔ ኮፒ ለሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ ፈጻሚ ኩባንያ ከመቅረቡ በፊት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፵፭ መሠረት የመጨረሻ እና የማይሻርን በሂሳብ መዝገብ ወጪና ገቢ መደረግ ወይም የሰንደ ሙዓስ ንዋይ መተሳለፍ ላይ ምንም ውጤት አይኖረውም::

፵፯. <u>ሀብት አጣሪዎች ላይ ተፌጻሚ ስለሚሆኑ</u> <u>ውስጠ-ደንቦችና ስርዓቶች</u>

ዕዳን መክፈል ካለመቻል፣ ከመክሰር፣ **ለ**ቅድመ ዋንቃቄ *ዕዳን መ*ልሶ ከማዋቀር፣ በሞግዚት አስተዳደር ስር ከመሆን፣ የንግድ PGI ከማፍረስ ወይም መልሶ ከማደራጀት 2C: ወይም ተዛማጅነት ካለው ማናቸውም ሥነ ሥርዓት ኃር ማናቸውም ተያያዥ የሆኑ ተቃራኒ የሕግ ድንጋጌዎች ቢኖሩም፣ የሰነደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና አባል ቢፌርስ፣ መክሰሩ ቢታወጅበት ወይም ሌላ ተመሳሳይ ዉጤት 3/ The Authority may issue directives to prescribe finality of a securities trade, settlement, netting, and loss allocation and apportionment.

46. Winding Up or Placement in Bankruptcy Proceeding of a Securities Depository and Clearing Company Member

Notwithstanding any provision of law to the contrary, the insolvency, bankruptcy, preventive restructuring, placement under receivership, winding up or reorganization or any related proceeding of a securities depository and clearing company member shall not affect the finality or irrevocability of any book-entry or securities transfer which became final and irrevocable in accordance with Article 45 of this Proclamation before the copy of the relevant order or decision was lodged with the securities depository and clearing company.

47. Arrangements and Rules Binding Liquidators

Notwithstanding any provision of law to the contrary relating to insolvency, bankruptcy, preventive restructuring, placement under receivership, winding up or reorganization or any related proceeding, if a securities depository and clearing company member is wound up or declared bankrupt by court or any proceeding that has a similar effect, any arrangement in relation to the securities depository and clearing company or any

ያለዉ የፍርድ ቤት ውሳኔ ቢስጥበት፣ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ልጻሚ ኩባንያዉ ጋር የተያያዘ አደረጃጀት ወይም በኩባንያው ላይ ተልጻሚ የሚሆን ማናቸውም የማቻቻያ ደንቦች ወይም ልምዶች፣ የኪግራ ማመልከቻ ባስገባና ባለገንዘቦች ሕጋዊ መብት ያቋቋሙበትን መያዣ በያዘ ሰው፣ በመልሶ የማደራጀት ኃላፊ፣ በንብረት ጠባቂ፣ በሞግዚት አስተዳዳሪ፣ በሂግብ አጣሪ ወይም በሂደቱ ሥነ ሥርዓት ውስጥ ባለ ተመሳሳይ አስተዳዳሪ ላይ አስገዳጅነት ይኖራቸዋል፡፡

፵፰. <u>ለሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ዝውውር እና ክፍያ</u> <u>ማዴታ የሚሰዋ መያዣ</u>

- ፩/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ ወይም አባላቱ ለሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ዝውውር ወይም በማዕከላዊ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ ስራ ጋር በተያያዘ ለተፌጠረ ግዴታ በተሰጠ መያዣ ላይ ያላቸው ግዴታዎች፣ መብቶች፣ እና ጥቅሞች፡-
  - ሀ) ዕዳን መክፈል ካለመቻል፣ ከመክሰር፣ ስቅድመ ዋንቃቄ ዕዳን መልሶ ከማዋቀር፣ በሞግዚት አስተዳደር ስር ስመሆን፣ የንግድ ሥራን ከማፍረስ ወይም መልሶ ከማደራጀት ጋር፣ ወይም ተዛማጅነት ባለው ማናቸውም ሥነ ሥርዓት ወይም በማናቸውም የፍርድ 0.7ስልጣን፣ በመልሰ የማደራጀት 316 ወይም በከሰረው ሰው ንብረት ጠባቂ ሊደናቀፉ፤ ወይም
  - ለ) በማናቸውም ባለገንዘቦች በማያዣው ላይ ያላቸውን መብት ወይም መፍትሔዎች አዳይሰሩበት በሚያደርግ የአገዳ ድንጋጌ ወይም ትዕዛዝ ሊገደቡ፤ አይችሉም።

netting rules or practices applicable to the securities depository and clearing company, shall be binding upon the debtor-in-possession, supervisor, trustee, receiver, liquidator or similar administrator the proceedings.

48. Collateral for Securities Transfer and Settlement Obligation

- 1/ The obligations, rights and remedies of a securities depository and clearing company or its members on a securities transfer or eligible contract, or collateral granted to it as security for a securities transfer or the performance of an obligation incurred in a securities depository and clearing company may not be:
  - a) affected by insolvency, bankruptcy, preventive restructuring, placement under receivership, winding up or reorganization or any related proceeding or any power of the court, a supervisor in reorganization or a trustee in bankruptcy; or
  - the subject of any stay provision or order affecting the ability of creditors to exercise rights and remedies on the collateral.

- በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (፩) መሰረት ዕዳን ካለ*ሙቻ*ል፣ መክፌል ከመክሰር፣ ለቅድመ ዋንቃቄ **ዕዳን መልሶ ከማዋቀር፣ በሞ**ግዚት አስተዳደር ስር ከመሆን፣ የንግድ ከማፍረስ ወይም መልሶ ከማደራጀት .2C: ወይም ተዛማጅነት ካለው ማናቸውም ሥነ ሥርዓት *ጋ*ር በተያያዘ በሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፊጻሚ ኩባንያ አባል በቀረበ መያዣ ሳይ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፊጻሚ ኩባንያ ከማናቸውም የይገባኛል ጥያቄዎች ሁለ. ቅድሚያ መብት አለው፤ እንዲሁም በዚያው መያዣ ላይ የኩባንያው ልሎች አባላት የይገባኛል *መብት* ከሶስተኛ ወገን አበዳሪዎች የይገባኛል መብት ይልቅ ቅድሚያ አሳቸው፡፡
- ፫/ ባለሥልጣኑ ከመዝጊያ ማቻቻያ ሥርዓት ተጠቃሚ የሆኑ ብቁ የሆኑ ተንዳኝ ወገኖችን እና ተገቢነት ያላቸውን ውሎች ወይም ግብይቶች እና ተፊጻሚ የሚሆኑትን መስፊርቶች በመመሪያ ሊወስን ይችላል፡፡

፵፱. <u>በመዝገብ የገቡ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን</u> መገበያየት የተከለከለ ስለመሆኑ

የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ራጻሚ ኩባንያ ባለስልጣኑ ከራቀደለት ዓላማ እና አማባብ ውጭ በሰንደ ሙዓለ ንዋይ መዝገብ የተመዘገቡ ሰንዶችን በራሱ ስም ሊገዛ፣ ባለቤት ሊሆን ወይም ሊገበያይባቸው አይችልም፡፡

፶. <u>ስለተዋዋይ ወገኖች ስለማሳወቅ</u>

ሰንዶ ሙዓለ ንዋይ አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ የሚከተሉት ሁኔታዎች ሲከሰቱ በፍዋነት ለባለስልጣኑ ማሳወቅ አለበት:- 2/ In the case of insolvency, bankruptcy, preventive restructuring, placement under receivership, winding up or reorganization or any related proceeding under Sub- Article (1) of this Article, the depository security and clearing company claims against collateral provided by its member shall have priority over all other claims, and the claims of other members to that same collateral should have priority over the claims of third-party creditors.

3/ The Authority may determine, by a directive, eligible counter parties to benefit from the close-out netting regime and eligible contracts or transactions and requirements thereof.

49. Prohibition in Dealings in Book-Entry Securities

A Securities Depository and Clearing Company shall not purchase, acquire, or deal in book-entry securities as principal other than for a purpose and in a manner that may be permitted by the Authority.

50. Reporting on Counterparties

The Security Depository and Clearing Company shall inform the Authority at the earliest of the following:

- ፩/ በሌላ ወገን ያለ ማንኛውም ግዴታ ፌጻሚ በርክክብና ክፍያ ክንዋኔ ላይ ተፌጻሚ የሆኑ የተኛውንም ውስጠ-ደንቦች አለማክበሩን የደረሰበት እንደሆነ፤
- ፪/ በሌላ ወገን ያለ ግዴታ ፌዴሚ የገንዘብ አቋም እና ግዴታዎቹን የመሬጸም አቅሙ የመዋገናቅ ምልክት እያሳየ መምጣቱ ወይም የማያስተማምን መሆኑን ሲገምት።

<u>፯፩. ስራን ስለማስቀጠል እና ከአደ*ጋ* ተመልሶ</u> ስለማ<u>ገገም</u>

- ፩/ በገበያው ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ ሊያስከትል የሚችል አደ,ን፣ ቀውስ ወይም መረበሽ ሲያጋዋም ባለስልጣኑ የሰነደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ አና ክፍያ አጣሪና 6.20% ኩባንያውን ውስጠ-ደንቦቹን *እንዲያ*ሻሽል ወይም እንዲያግድ ለማዘዝ ይችላል፡፡
- ፪/ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሰረት ከባለስልጣኑ የተሰጠውን ትዕዛዝ ካላከበረ ባለስልጣኑ የግብይቶችን ፍትሃዊ አፌጻጸምና የተቀላጠፌ የሰንዴ ሙዓለ ንዋይ ግብይቶችን ወይም የተወሰነውን ክፍል ለማስቀጠል አስፌላጊ ናቸው ያላቸውን እርምጃዎች ሊወሰድ ይችላል።

፻፪. <u>በሰንዶ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ</u> <u>አጣሪና ፌጻሚ ኩባንያ ላይ ስለሚወሰድ</u> <u>አስተዳደራዊ እርምጃ</u>

- ፩/ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍ*ያ* አጣሪና ፊጻሚ ኩባንያ፦
  - ሀ) ከተፌቀደለት የሥራ ክልል ውጭ ሲንቀሳቀስ ከተገኘ፤

- 1/ If it found that any of its counterparty became unable to abide by any of the rules applicable to operations of clearing and settlement.
- 2/ If it deemed that the financial position of counterparty and his ability to fulfil his obligations has given signs of instability, or his ability to fulfil his obligation has already become unstable.

51. <u>Business Continuity and Disaster</u> Recovery

- 1/ In case of disaster, crises and disturbance, which may result in substantial effects in the market, the Authority may direct the Security Depository and Clearing Company to amend or suspend any of its rules.
- 2/ If the Security Depository and Clearing Company fails to comply with the Authority's directions issued pursuant to Sub-Article (1) of this Article, the Authority may take any procedure deemed necessary to maintain the fair settlement and efficiency of the commercial transactions of securities or any category thereof.

52. Administrative Measures Against a Security Depository and Clearing Company

- 1/ The Authority may suspend the license of a Securities and Clearing Company for such period or until the occurrence of such event as the Authority may specify if the company:
  - a) carries out any activity outside the scope of approved activities;

- ለ) ፌቃድ ላይ ተፌጻሚ የሚሆኑ ሁኔታዎችን ተሶ ከተገኘ ወይም ካላከበረ፤
- ሐ) በባለሥልጣት የተሰጠውን *መመሪያ* ካላከበረ፤
- መ) በባለሥልጣኑ የተጠየቀውን መረጃ ካልሰጠ፤
- *w*) ሐሰተኛ ወይም አሳሳች *መረጃ* ከሰጠ፤ ወይም
- ረ) የዚህን አዋጅ ወይም አዋጁን መሥረት አድርገው የወጡ ደንቦች ወይም መመሪዎች ድንጋጌ ዋሶ ከተገኘ፤
- ባለስልጣት ፌቃዱን ለተወሰን ጊዜ ወይም ባለሥልጣት የሚወስነው ሁኔታ እስከሚፌጸም ድረስ ሊያገደው ይችላል፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የሚደረግ እገዳ ከ፫ (ሦስት) ወራት መብለጥ የለበትም፤ ሆኖም አስፌላጊ ሆኖ ከተገኘ ባለስልጣኑ ከሦስት ወራት ሳልበለጠ ተጨማሪ ጊዜ ሊደራዝመው ይችሳል፡፡
- Ê/ AH.V አንቀጽ አንቀጽ (<u>@</u>) ንዑስ የተመለከተው **ገደብ** እንዳበቃ 8211 ባለሥልጣኑ 470. **ነ**ው ብሎ ባ*መ*ካው መሠረት እገዳውን ማንሳት ወይም 6.983 መሰረዝ አለበት፡፡
- ፬/ የሰንዶ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍ*ያ* አጣሪና ፊዳሚ ኩባንያ፤
  - ህ) ወደ ሀብት ማጣራት ውስጥ ከገባ ወይም ሂግቡ ተጣርቶ እንዲዘ*ጋ* ትዕዛዝ ከተሰጠ፤
  - ለ) ለፌቃዱ መታገድ ምክንያት የሆነውን ጉድለት በተወሰነው የጊዜ ገደብ ውስጥ ካላስተካከለ፤

- b) has contravened or failed to comply with any condition applicable in respect of the license;
- c) fails to comply with a direction of the Authority;
- d) fails to provide the Authority with such information as it may require;
- e) provides false or misleading information; or
- f) is in breach of any other provision under this Proclamation or regulations or directives issued thereunder.
- 2/ A suspension of a license under Sub-Article (1) of this Article shall not exceed a period of 3 (three) months; the Authority, if deemed necessary, may extend the suspension for a further period not exceeding three months.
- 3/ The Authority shall, at the expiry of the suspension period specified under Sub-Article (2) of this Article, lift the suspension or revoke the license, as the Authority considers appropriate.
- 4/ The Authority may revoke the license of a Security Depository and Clearing Company if the company:
  - a) goes into liquidation or an order is issued for its winding up;
  - b) fails to rectify the failings that led to the suspension of its license within the specified time given by the Authority;

- ሐ) ፌቃዱን ለመመለስ ካመለከተ እና ማመልከቻዉ ተቀባይነት ካገኘ፤
- መ) ከዚህ በፊት የፌቃድ አግድ ያስከተለበትን ጥፋት ደግሞ ከሰራ፤ ወይም
- ው) በሌላ በማናቸውም ምክንያት ፌቃዱን ይዞ ለመቀጠል ብቁ እና ተገቢ ሆኖ ካልተገኘ፤

ባለሥልጣኑ ፌቃዱን ሲሰርዝበት ይችላል፡፡

- ጅ/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) መሠረት ፌቃዱን ለመሰረዝ ከመወሰኑ በፌት ባለፌቃዱ ተቃውሞ ካለው ተቃውሞውን በደብዳቤ እንዲያቀርብ ማሳወቅ ይኖርበታል።
- ፲/ ባለፌቃዱ ያቀረበው ተቃውሞ አጥጋቢ ሆኖ ካልተገኘ ወይም የባለሥልጣኑ ማስታወቂያ ደብዳቤ በደረሰው በ ፴ (ሰላሣ) ቀናት ውስጥ ተቃውሞውን ካላቀረበ ፌቃዱ ይሰረዛል፡፡
- ፯/ ባለሥልጣኑ የኩባንያውን ፌቃድ የሰረዘበትን ውሳኔ ሰፊ ስርጭት ባለው ኃዜጣ እንዲታተም ያደርጋል፡፡
- ፰/ የፌቃዱ *መ*ሰረዝ ውሳኔ በኃዜጣ ከወጣበት ወይም ባለሥልጣኑ ከሚወስነው ሌላ ማናቸውም ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

<u>፶፫. የመንግስት ሰነደ ሙዓለ ንዋዮች</u>

፩/ የዚህ ክፍል ድንጋጌዎች ወይም ሌሎች ተቃራኒ ድንጋጌዎች ቢኖሩም ብሔራዊ ባንክ የሚከተሉትን ለማድረግ ብቸኛ ስልጣን ይኖረዋል፡-

- has requested to return its license and its request is accepted by the Authority;
- d) has committed a violation that has led to suspension of its license in the past; or
- e) for any other reason, is no longer a fit and proper person to hold the license.
- 5/ The Authority, before deciding to revoke the license pursuant to Sub-Article (4) of this Article, shall notify the licensed person by a letter to submit his objection in writing, if any.
- 6/ If the objection of the licensed person is not found to be satisfactory or the licensed person fails to submit his objection within 30 (thirty) days of receipt of Authority's letter, his license shall be revoked.
- 7/ The decision to revoke the license of an Exchange shall be published by the Authority in a newspaper of wide circulation.
- 8/ The revocation of license shall become effective on the date of its publication or on any other date as the Authority may specify.

53. Government Securities

1/ Notwithstanding the provisions of this Part and any provisions to the contrary, the National Bank of Ethiopia shall have an autonomous power to:

- ሀ) ለመንግስት ሰነዶች ማሪከላዊ የሰነዶ ሙዓለ ንዋይ ግምጃ ቤትን የማቋቋም፤ በባለቤትነት የመያዝ፤ ስራውን የማካሄድ፤ የመጠቀም እና የመቆጣጠር፤
- ለ) የመንግስት ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግዑዝ አልባ ተደርገው ስለሚቀመጡበት ሁኔታ መመሪያ የማውጣት፤
- ሐ) ከማሪከላዊ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ፣ ከክፍያ ማጣራትና አፌጻጸም፣ ከርክክብ፣ እና ከመንግስት ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ምዝገባ ጋር የተያያዙ ውስጠ ዴንቦችንና ውስጣዊ መመሪዎችን የማውጣት፤ እና
- መ) በራሱ የማዕከላዊው የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግምጃ ቤት የመንግስት ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን የመመዝገብ።
- ፪/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፵፭ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) የተገለጸው የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ባለቤትንት መተላለፍ የመጨረሻ ስለመሆኑ እና በአንቀጽ ፵፰ መሰረት ለሰንደ ሙዓለ ንዋይ መተላለፍ እና ክፍያ ዋስትና ስለተሰጡ መያዣዎች የተደነገጉት እንደ አግባብንቱ ለመንግስት ሰንዶችም ተፊጻሚ ይሆናሉ።

<u> ፵፬. ልዩ ስልጣን</u>

በዚህ አዋጅ በተቃራኒ የተደነገጉ ማናቸውም ድንጋጌዎች ቢኖሩም ባለስልጣኑ ከልዩ የውለታ ቃሎች እና ひとナタギ .2C ለኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በሰንደ ሙ.ያስ ንዋዮች ገበደ ግብይት ለሚደረግባቸው የማል ሰነደ ሙዓለ ንዋዮች የሰነድ ማስቀመዋ እና ክፍደ የማጣራተና የመፈጸም ስራን እንዲሰራ ስልጣን ሲሰጠው ይችላል፡፡

- a) Establish, own, operate, participate
   and regulate central securities
   depository for Government securities;
- b) Issue directives to determine manner of dematerialization and immobilization of Government securities;
- c) Issue directives and rules related to the operations of central securities depository, clearing, settlement and registration of Government securities; and
- d) Register government securities at its central securities depository.
- 2/ Finality of securities transfer provided under Sub-Articles (1) and (2) of Article (45) and provisions of collateral for securities transfer and settlement obligations under Article 48 of this Proclamation as the case may appropriate shall apply mutatis mutandis to Government securities.

54. Special Authorization

Notwithstanding any provisions of this Proclamation to the contrary, the Authority may, with special terms and conditions, authorize the National Bank of Ethiopia to provide securities depository and clearing services to private securities traded at the securities exchange.

<u>ክፍል ስ</u>ድስት

<u>ስካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪዎች ፌቃድ</u> ስለ*መ*ስጠት

፶፭. <u>ቁተተር የሚደረግባቸው የካፒታል ገበያ</u> <u>ተግባራትና አገልግሎቶች</u>

- ፩/ የሚከተሉት የካፒታል ገበያ ተግባራት በዚህ አዋጅ መሰረት ቁጥጥር ይደረግባቸዋል:
  - υ) ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን መግዛት፣ መሸዋ እና ማሻሻጥ፣
  - ለ) የኢንቨስትመንት ምክር፣
  - ሐ) የውክልና ሽያው፣
  - መ) የፌንድ አስተዳደር፣
  - ው) ከግዥ፣ ከመዋሃድ፣ አንድ ድርጅት የራሱ በሆነ ሌላ ድርጅት ውስዋ ያለውን ድርሻ ከመሸዋ ከመጣመር እንዲሁም ሌሎች ሰንዴ ሙዓለ ንዋይ መግዛትና መሸዋ የሚጠይቁ የድርጅት ገንዘብ አስተዳደር ተግባራት፣
  - ረ) ሰንደ ሙዓለ ንዋይ የመጠበቅ እና የማስተዳደር አገልግሎቶች፣
  - ሰ) የ ኃራ ኢንቨስትመንት ፈንዶች፣
  - ሽ) የብድር የመመለስ ብቃት ምዘና አገልግሎቶች፤ እና
  - ቀ) ባለስልጣኑ በዚህ አዋጅ መሥረት ቁጥተር ይደረግባቸዋል ብሎ የሚቆጥራቸው ሌሎች ተግባራት::
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩)(ለ) ሰንደ ሙንለ ንዋይን በተመለከተ የተሰጠው ምክር በመደበኛ ሥራቸው ሂደት እስካ,ጋጠማቸው ድረስ በሚከተሉት ሰዎች ተፌጻሚ አይሆንም:-
  - ህ) በሚመለከተው የመንግስት አካል በተመዘገበና ዕውቅና በተሰጠው የህግ ባለሙያ፤ወይም የጥብቅና ሙያ ድርጅት፤

PART SIX

LICENCING OF CAPITAL MARKET SERVICE PROVIDERS

55. Regulated Capital Market Activities and Services

- 1/ The following capital market activities shall be regulated under this Proclamation:
  - a) buying, selling and dealing in securities,
  - b) investment advice,
  - c) underwriting,
  - d) fund management,
  - e) corporate finance advice relating to acquisitions, mergers, divestures, combinations and other activities that involve buying, selling, and exchanging securities,
  - f) custodial services,
  - g) collective investment schemes,
  - h) credit rating services, and
  - any other activity deemed by the Authority as a regulated activity pursuant to this Proclamation.
- 2/ Sub-Article (1) (b) of this Article shall not apply to any of the following persons, to the extent that the advice in securities to others is incidental to the ordinary course of their business:
  - a) A legal practitioner or a law firm registered and recognized by pertinent government organ;

- ለ) በሚመለከተው የመንግስት አካል በተመዘገበና ዕውቅና በተሰጠው የሒሳብ ባለሙያ ወይም ኦዲተር፤ እና
- ሐ) ከዕንደ ሙዓለ በተደደዘ ንዋይ 2C ወይም *ትንተናዎች* ሪፖርቶች **ዓ.**ሶ ምክር ナナゆ የሚሰጥ PHY የሚቀርብበት እና ሰነደ ሙዓለ ንዋዮችን በተመለከተ የተሰጠው ምክር በመደበኛ የሥራቸው ሂደት ሲያጋተማቸው የሚችሉ የ.ኃዜጣ፣ የመጽሂት ወይም የሌሎች ወቅታዊ ህትመቶች አታሚዎችና አሳታሚዎች።
- ፫/ ቁጥጥር የሚደረግባቸው የካፒታል ገበያ ተግባራት ሲከናወኑ የሚችሉት የካፒታል ገበያ አገልግሎት ፌቃድ በተሰጣቸው በሚከተሉት ሰዎች ብቻ ነው፡-
  - ሀ) የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ደላላዎች፣
  - ለ) የኢንቨስትመንት አማካሪዎች፣
  - ሐ) የ.ኃራ አ.ንቨስት*መ*ንት ፌንድ ሥራ አከናዋኞች፣
  - መ) የኢንቨስትመንት ባንክ፣
  - w) የሰነደ ሙዓለ ንዋይ ገበያ አከናዋኞች፣
  - ረ) የውክልና አስተዳዳሪዎች/ባሳደራዎች፣
  - ሰ) ገበደ ከፋቾች፣
  - ሽ) ብድር የመመለስ ብቃት ምዘና አገልግሎት ሰጪ ኤጀንሲዎች፣
  - ቀ) የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪ ተሿሚ እንደራሴ፣ እና
  - በ) ባለስልጣኑ በዚህ አዋጅ በተመለከቱት ዓላማዎች መሠረት ሲተዳደር የሚገባው የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ሥራ ነው ብሎ በሚፌርጀው ተግባር የሚሰማራ ወይም የሚሳተፍ ማንኛውም ሰው፡፡

- A public accountant or public auditor registered and recognized by pertinent government organ; and
- c) The printer or publisher of a newspaper, magazine or other periodicals in which advice, in regard to securities analyses or reports are published to the public and the advice in regard to securities is incidental to the ordinary course of a business of the printer or publisher, as the case may be.
- 3/ Regulated capital market activities shall only be undertaken by the following persons who hold a capital market services license for that activity:
  - a) Securities Broker,
  - b) Investment Adviser,
  - c) Collective Investment Scheme Operator,
  - d) Investment Bank,
  - e) Securities Dealer,
  - f) Custodian,
  - g) Market Maker,
  - h) Credit Rating Agency,
  - i) Appointed representative of a capital service provider, and
  - j) Any person who conducts or participates in any activity that is deemed by the Authority to be an activity in securities to be regulated in accordance with the purposes of this Proclamation.

- ፬/ የካፒታል ገበያ አገልግሎት ፌቃድ የብቁነትን እና የተገቢነት መሥፌርትን፣ ዝቅተኛውን የካፒታል መጠን፣ የውስዋ አደረጃጀት እና የአዴጋ ስጋት አስተዳደር እንዲሁም በባለሥልጣኑ መመሪያ የሚወሰኑ ሌሎች የቁጥር እና የበላይ ክትትል መሥፌርቶችን ለሚያሟላ ማንኛውም ሰው ይሰጣል፡፡
- *፩/* ቁጥጥር በሚደረግባቸው የካፒታል 201 ሥራዎች ለመሠማራት *ፌ*ቃድ የተሰጠው ማንኛውም ሰው የሰነደ ሙዓስ ንዋዮች ሕፃ <u> ተስትን</u> ለመከሳከል፣ ለመመርመር አና ለማረም የሚያስችል የሕፃ ማስከበሪያ ሥርዓት መዘር ንት ይኖርበታል።
- ፮/ ቁተጥር በሚደረግባቸው የካፒታል ገበደ ሥራዎች ለመሠማራት ፌቃድ የተሰጠው ማንኛውም ሰው አባል የሆነበት ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት ለሚያወጣቸው ውስጠ-ዴንቦችና ውስጣዊ መመሪያዎች ተገገር መሆን አለበት፡፡
- ፯/ በካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪ ስም ቁጥጥር የሚደረግበትን የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሥራ የሚሥራ ሰው ፍቃድ ያለው ተዃሚ እንደራሴ መሆን አለበት፡፡
- ፰/ የተሿሚ እንደራሴነት ፍቃድ ለማውጣት መሟላት ያለባቸውን መስፌርቶች ባለስልጣኑ በመመሪያ ያወጣል።
- ፱/ አንድ ሰው ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ የካፒታል ገበያ ተግባራት ላይ የመሠማራት ፍቃድ ሊሰጠው ይችላል፤ ባለስልጣኑ እንዲህ አይነት ፌቃድ የሚሰጥባቸውን የውለታ ቃሎችን እና ሁኔታዎችን፣ እንዲሁም የአተገባበር መሥፌርቶችን በመመሪያ ይወስናል።

- 4/ The capital market services license is issued by the Authority to any person who satisfies the fit and proper criteria, minimum capital requirements, internal organization and risk management, and other regulatory and supervisory requirements to be determined by directive of the Authority.
- 5/ A person licensed to engage in regulated capital market activities shall establish a compliance system aimed at preventing, detecting, and correcting securities law violations.
- 6/ A person licensed to engage in regulated capital market activities shall comply with the rules and regulations of a selfregulatory organization to which it belongs.
- 7/ A person who conducts a regulated activity on behalf of a capital market service provider is required to be a licensed appointed representative.
- 8/ The Authority shall determine the requirements for obtaining license for appointed representative in a directive.
- 9/ A person may be licensed to perform two or more capital market activities; and the Authority shall determine the terms and conditions for granting such licenses, as well as the criteria for performing such activities in a directive.

- ባለስልጣት በካፒታል 2018 ሥራዎች ለመሠጣራት ፌቃድ የተሰጠውን ሰው ሪፖርትና አዲት ዓመታዊ የተደረገ የፋይናንስ መግለጫን ጨምሮ ሁለ፡ንም ሥራዎቹን በተመለከተ በየጊዜው ሪፖርት እንዲያቀርብ ሊጠይቀው ይችላል፡፡
- ፲፩/ ከዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (፲) ጋር በተያያዘ ባለስልጣኑ የካፒታል ገበያ ስራዎችን ለመስራት ፌቃድ የተሰጠውን ሰው ሪኮርዶችን በሙሉ ሲገመግም፣ ሲያጣራ፣ የሪኮርዶችን ቅጇ ሊወስድ፣ ወይም ፌቃድ የተሰጠውን ሰው ቅጂዎችን እንዲያቀርብ ሊጠይቅ ይችላል።

- ፩/ በዚህ አዋጅ መሥረት፣ አንድ ሰው ብቁና ተገቢ መሆኑን ለመመዘን ባለስልጣኑ፡-
  - ሀ) የኅንዘብ አቅምን፣

  - ሐ) ሲሰዋ ያሰበውን አገልግሎት በብቃት፣ በታማኝነትና በፍትሐዊነት የመሬጸም ችሎታን፤ እና
  - መ) የአመልካቹን መልካም ስም፣ ፀባይ፣ በገንዘብ አለመታለል እና ታማኝነትን፤ ከግንዛቤ ያስገባል፡፡
- ፪/ ለዚህ አዋጅ ዓላማዎች ባለስልጣኑ የብቁነትና የተገቢነትን መመዘኛዎች ሲመረምር በአመልካቹ የቀረበለት ቢሆንም ወይም ባይሆንም በእጁ ያለውን ማናቸውንም መረጃ ከግንዛቤ ሊያስገባ ይችላል።

- 10/ The Authority may request from persons licensed to engage in capital market activities to submit periodic reports on all their activities, including annual reports and audited financial statements.
- 11/ In relation to Sub-Article (10) of this Article, the Authority may review and check all of the records of a person licensed to engage in capital market activities, and may take copies of these records or request a licensed person to submit copies thereof.

56. Fit and Proper Persons

- 1/ For purposes of this Proclamation, in considering whether a person is a fit and proper person, the Authority shall have regard to the:
  - a) Financial status;
  - Educational or other qualifications or experience with respect to the nature of the application;
  - Ability to perform his proposed function efficiently, honestly and fairly; and
  - d) Reputation, character, financial integrity and reliability of the applicant.
- 2/ For the purposes of this Proclamation, the Authority may have regard to any information in the possession of the Authority, whether furnished by the applicant or not in considering the fit and proper requirement.

- ፫/ ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ዓላማ ባለሥልጣኑ፡-
  - ሀ) ማመልክቻ ክቀረበበት ሥራ ጋር በተያያዘ በአመልካቹ የተቀጠረ፣ ሲቀጠር የታሰበ ወይም ግንኙነት ያለውን ማንኛውንም ሰው፤
  - ለ) ሥራውን በሚመለከት እንደ ተወካይ ሆኖ የሚያገለግልን ማንኛውንም ሰው፤
  - ሐ) አመልካቹ ኩባንያ ከሆን ማናቸውም ትልቅ ድርሻ ያለው ባለአክሲዮን፣ የኩባንያው ዳይሬክተር ወይም ሥልጣን ያለውን ሥራተኛ፣ በተመሳሳይ ምድብ ኩባንያዎች መካከል ውስጥ ካለ. የ*ማ መ*ደብ ሌሳ ኩባንያ፣ ወይም የኩባንያው ዳይሬክተር ወይም ሥልጣን ያለው ሥራተኛ፤ እና
  - መ) አመልካቹ የውጭ ሀገር ኢንቨስተር ከሆነ፣ ኢንቨስተሩ በሃገሪቱ የኢንቨስተመንት ህግ የተደነገገውን ዝቅተኛ መሥፊርት የሚያሟላ መሆኑን፤

ከግምት ውስጥ ሲያስገባ ይችላል፡፡

- ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) ከኩባንያው ኃር በተያያዘ ‹‹ትልቅ ድርሻ ያለው ባለአክሲዮን›› ማለት በኩባንያው ውስጥ ባለ አክሲዮኖች ጥቅም ያለው ሆኖ፡-
  - ህ) መደበኛ የአክሲዮን ድርሻው ከኩባንያው ካፒታል አምስት በመቶ (5%) ወይም ከዚያ በሳይ የሆነ፤ ወይም በባለስልጣኑ መመሪያ የሚወሰን ሌላ መቶኛ(ፐርሰንት) ያለው፤ ወይም

- 3/ For the purpose of Sub-Article (1) of this Article, the Authority may take into account any matter relating to:
  - a) Any person who is or is to be employed by, or associated with, the applicant for the purposes of the proposed business to which the application relates;
  - Any person who will be acting as a representative in relation to such business;
  - c) Where the applicant is a company, any substantial shareholder, director or officer of the company, any other company in the same group of companies or to any director or officer of any such company; and
  - d) Where the applicant is a foreign investor, whether that investor meets the minimum requirements for foreign investors stipulated under Investment law of the country.
- 4/ A "substantial shareholder" in Sub-Article (3) of this Article means, in relation to a company, a person who has an interest in shares in the company:
  - a) The nominal value of which is equal to or more than five percent (5%), or such other percentage as the Authority may determine by a directive, of the issued share capital of the company; or

ለ) ለባለአክሲዮኑ የአምስት ከመቶ (5%) ወይም ባለስልጣኑ የሚወስነውን ሌላ የመቶኛ ባለድርሻ መብት የሚያሰጠው፣ ወይም የነዚህን ያህል ባለድርሻዎችን መብት የመቆጣጠር ስልጣን የሚያሰጠው፤ ነው።

<u>፯፯. የፌቃድ ማመልከቻ</u>

- ፩/ ፌቃድ ለማግኘት ለባስልጣኑ የሚቀርብ ማመልከቻ ለዚሁ ዓላማ በሚዘጋጀው ቅጽ ተሞልቶ፣ ከሚጠየቀው ክፍያ ጋር ተያይዞ መቅረብ አለበት፡፡
- ፪/ ፌቃድ ለማሳደስ የሚቀርብ ማመልከቻ ከሆነ፣ አስቀድሞ የተሰጠው ፌቃድ ጊዜው ከማለቁ ከአንድ ወር በፊት መቅረብ አለበት፡፡
- ፫/ አመልካቹ ባለስልጣኑ ከማመልከቻው ,ጋር ተያይዞ እንዲቀርብ የሚልልገውን ማናቸውንም ተጨማሪ መረጃ እንዲያቀርብ ሲጠየቅ ይችሳል፡፡

- ፩/ ቁጥጥር የሚደረግበት የካፒታል ገበያ ተግባርን ለማከናወን የፌቃድ ወይም ፌቃድ የማሳደስ ጥያቄ የሚያቀርብ ወይም ከእርሱ ጋር ግንኙነት ያለው ማንኛውም ሰው ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ፌፅሞ ከተገኘ ባለስልጣኑ ፌቃዱን ወይም የፌቃድ ዕድሳት ጥያቄዉን ሊከለክል ይችላል፦
  - ሀ) አሳሳች መረጃ ለባለስልጣኑ ካቀረበ፤
  - ለ) ፌቃድ እንዲሰጠው ሲያመለክት ለባለሥልጣኑ ሊቀርብ የሚገባ ወሳኝ የሆነን ጉዳይ ወይም መረጃ ሳይገልጽ ከቀረ፤

b) Which entitles the person to exercise or control the exercise of five percent (5%) or such other percentage as the Authority may determine.

57. Applications for License

- 1/ An application for a license shall be made to the Authority in the prescribed form and shall be accompanied by the prescribed fee.
- 2/ In the case of an application for renewal of a license, such application shall be made not later than one month before the expiry of the license.
- 3/ The applicant may be required to supply the Authority with such further information, in relation to the application, as the Authority considers necessary.

58. Refusal to Grant or Renew a License

- 1/ The Authority may refuse to grant or renew a license for a person to engage in regulated capital market activities, or any person related to it, if it were given evidence that the person has:
  - a) given misleading information;
  - b) omitted a material fact when applying for a license or failed to mention any other information that should be submitted to the Authority;

- መመዘኛን፣ ሐ) የብቁነትና የተገቢነት አነስተኛውን የካፒታል መጠን፣ የውስዋ አደረጃጀትና የስጋት አመራርን እና በባለሥልጣኑ 0^{σ_2} σ_1 መመሪያ የሚወሰኑ ሌሎች *ልቃ*ድ ለማግኘት የሚጠየቁ የቁጥጥር መስፈርቶችን
- መ) ከፌቃድ *ጋር* የተ*ያያዘን ሥራ ለማከናወን* የአዕምሮ ወይም የአካል ብቃት የሌለው መሆኑ ከተረጋገጠ፤ ወይም
- ው) የዚህን አዋጅ ወይም አዋጁን መሠረት አድርገው የወጡ ደንቦች ወይም መመሪያዎች ድንጋጌን ተሶ መገኘቱ ከተረጋገጠ።
- ፪/ ባለስልጣኑ ለአመልካቹ ወይም ለባለፌቃዱ የመሰማት ዕድል ሳይሰጥ ፌቃድ ሊከለክል ወይም አሳድስም ሊል አይችልም፡፡

- ፩/ ቁዋዋር የሚደረግበት የካፒታል ገበደ ተግባርን ለማከናወን ፌቃድ ያለዉ ማንኛዉም ሰዉ:-
  - ሀ) በዚህ አዋጅ ወይም በአዋጁ መሠረት በወጡ ደንቦች ወይም መመሪያዎች የተመለከቱትን የባለፌቃድ ግዴታዎችን ካልተወጣ፤
  - ለ) በባለሥልጣኑ ሲጠየቅ ወቅታዊና ትክክለኛ መረጃ ካልሰጠ፤

- c) failed to meet the fit and proper criteria, minimum capital requirements, internal organization and risk management, and other regulatory and supervisory requirements for obtaining a license to be determined by directive of the Authority;
- d) become incapable mentally or physically of performing the activities to which the licence relates; or
- e) violated any provision of this Proclamation or Regulations or Directives issued thereunder.
- 2/ The Authority may not refuse to grant or renew a license without first giving the applicant or the holder of a license an opportunity of being heard.

59. Suspension of a License

- 1/ The Authority may suspend the license of any person engaged in regulated capital market activities on the grounds that the licensed person:
  - a) fails to discharge obligations of a licensed person as specified under this Proclamation or regulations or directives issued thereunder;
  - fails to provide timely and accurate information upon the request of the Authority;
  - violates or breaches any conditions or restrictions applicable in respect of the license or any other provision in this Proclamation or regulations or directives issued thereunder;

- ሥ) በሥራ የሚገናኛቸውን ወይም የበታች ሥራተኛውን የዚህን አዋጅና አዋጁን መሥረት አድርገው የወጡ ደንቦች ወይም መመሪያዎች ድንጋጌዎችን በሚዋስ መንገድ እንዳይንቀሳቀስ ማድረግ ካልቻለ፤

ባለሥልጣኑ *ፌቃዱን* ሲያግድ ይችሳል፡፡

- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንጽ (፩) ቢኖርም፣ ባለሥልጣኑ የእገዳውን ምክንያት እና ምክንያታዊ በሆነ ጊዜ ውስጥ ለእገዳው ምክንያት የሆነውን ጉድለቶች ለማስተካከል መወሰድ ስሳለባቸው እርምጃዎች ለባለፌቃዱ በጽሁፍ ያሳውቀዋል፡፡
- ፫/ ባለስልጣኑ ለአመልካቹ ወይም ለባለፌቃዱ የመሰማት እና ፌቃዱ መታገድ እንደሌለበት ምክንያቱን በጽሁፍ እንዲገልጽ ዕድል ሳይሰጠው ፌቃዱን ሊያግድ አይችልም፡፡
- ፬/ ፌቃዱ በባለሥልጣኑ የታገደበት ማንኛውም ሰው የፌቃዱ እገዳው ከፀናበት ቀን ጀምሮ ቁተጥር በሚደረግበት በማናቸውም የሥራ እንቅስቃሴ ውስጥ መሳተፍ አይችልም፡፡

፯. <u>ፌቃድን ስለመሰረዝ</u>

- ፩/ ባለሥልጣኑ በዚህ ክፍል የተመለከተውን ፌቃድ በሚከተሉት ምክንያቶች መሰረዝ ይችላል:-
  - ሀ) ፌቃዱ ሐሰተኛ ወይም የተሳሳተ መረጃን መሠረት በማድረግ የተሰጠ መሆኑ ከተረ ጋገጠ፤
  - ለ) ባለፌቃዱ በራሱ ምርጫ ቁጥጥር የሚደረግበትን ሥራ ማከናወን ካቆመ፤

- d) fails to carry out the activity for which the person was licensed for 12 (twelve) months following the granting or renewal of the license; or
- e) fails to prevent one of his affiliates or subordinates from acting in a way that violates the provisions of this Proclamation or regulations or directives issued thereunder.
- 2/ Notwithstanding Sub-Article (1) of this Article, the Authority shall notify the licensed person in writing the cause of the suspension and measures need to be taken within reasonable period of time to rectify the shortcomings that led to the suspension.
- 3/ The Authority may not suspend a license without first giving the applicant or the holder of a license an opportunity of being heard.
- 4/ A person whose license has been suspended by the Authority shall be prohibited from engaging in any regulated activity starting from the effective date of suspension of its license.

60. Revocation of a License

- 1/ The Authority may revoke a license under this part on the following grounds:
  - a) it is confirmed that the license was obtained on the basis of false or wrong information;
  - b) the licensee ceases to carry out regulated activity by his own choice;

- 7576677<u>7</u>
- ሐ) ባለፌቃዱ ለፌቃዱ መታገድ ምክንያት የሆነውን ጉድለት በተወሰነው የጊዜ ገደብ ውስጥ ካላስተካከለ፤
- መ) ባለፊ*ቃ*ዱ ፊ*ቃ*ዱን ሳልተፊቀደ ተግባር ወይም ዓሳማ ከተጠቀመበት፤
- ው) ባለፌቃዱ ከዚህ በፊት የፌቃድ አግድ ያስከተለበትን ጥፋት ደግሞ ከሰራ፤ ወይም
- ረ) ባለፊቃዱ ከሣራ ከታወጀበት ወይም ክፍያ መክፈል ካቆሙ።
- ፪/ ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት ፌቃዱን ለመሰረዝ ከመወሰኑ በፌት ባለፌቃዱ ተቃውሞ ካለው ተቃውሞውን በደብዳቤ እንዲያቀርብ ማሳወቅ ይኖርበታል፡፡
- ፫/ ባለፌቃዱ ያቀረበው ተቃውሞ አጥጋቢ ሆኖ ካልተገኘ ወይም የባለሥልጣኑ ማስታወቂያ ደብዳቤ በደረሰው በ፴ (ሰላግ) ቀናት ውስጥ ተቃውሞውን ካላቀረበ ፌቃዱ ይሰረዛል፡፡
- ፬/ ባለሥልጣኑ የኩባንያውን ፌቃድ የሰረዘበትን ውሳኔ ሰፌ ስርጭት ባለው ጋዜጣ እንዲታተም ያደርጋል።
- ፩/ የፌቃዱ መሰረዝ ውሳኔው በጋዜጣ ከወጣበት ወይም ባለሥልጣኑ ከሚወስነው ሌላ ማናቸውም ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡
- ፲/ ፌቃዱ ከተሰረዘ ወይም ባለፌቃዱ ግዲታውን መወጣት ካልቻለ፣ ባለሥልጣኑ በባለፌቃዱ ወይም በባለፌቃዱ ስም በሦስተኛ ሰው የተያዘን ሀብት በሌላ ሰው ይዞታ ሥር እንዲሆን ወይም ቁጥጥር እንዲደረግበት ባለፌቃዱን፤

- c) the licensee fails to rectify the failings that led to the suspension of his within the specified time given by the Authority;
- d) the licensee has utilized the license for unauthorised activity and purpose;
- e) the licensee has committed a violation that has led to suspension of its license in the past; or
- f) the licensee has been declared bankrupt or insolvent.
- 2/ The Authority, before deciding to revoke the license pursuant to Sub-Article (1) of this Article, shall notify the licensed person by a letter to submit his objection in writing, if any.
- 3/ If the objection of the licensed person is not found to be satisfactory or the licensed person fails to submit his objection within 30 (thirty) days of receipt of Authority's letter, his license shall be revoked.
- 4/ The decision to revoke the license of a licensed person shall be published by the Authority in a newspaper of wide circulation.
- 5/ The revocation of license shall become effective on the date of its publication or on any other date as the Authority may specify.
- 6/ In case of revocation a license or failure of a licensed person, the Authority may require the licensed person to:

- ሀ) የደንበኛውን የባንክ ሂግቦች ወደ ሌላ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበያ አገልግሎት አቅራቢ እንዲያዛውር፤ እና/ወይም
- ስ) ተቆጣጣሪ፣ ንብረት ጠባቂና አጣሪ ወይም ሌላ አስተዳዳሪ እንዲሾም፤ ሲያደርገዉ ይችላል፡፡

፰፩. <u>የራሱን በራስ ተቆጣጣሪ ድርጅት አባል</u> ስለ*መሆን*

በዚህ ክፍል ለአመልካቾች የተሰጡት መብቶች ቢኖሩም፣ ባለስልጣኑ የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪዎች ፍቃድ ለማውጣት ወይም ለማሳደስ የራሱን በራስ ተቆጣጣሪ ድርጅት አባል እንዲሆኑ የሚያስገድድ መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

፰፪. <u>የሒሳብ *መ*ዝገብ ቅኝት እና የዉስ</u>ጥ ቁጥጥር <u>ሥርዓት</u>

- ፩/ ፌቃድ የተሰጠው ሰው የሚመለከተው የመንግስት አካል በሚሐይቀው የሂሳብ አያያዝ ዘዴ መሠረት የሒሳብ መዝገብ ስርዓት መዘር ጋት እና ከእርሱ ጋር የተያያዙ **ግብይቶችን ወይም የባለቤትነት ዝውውሮችን** በትክክልና ОНСНС በሂሳብ መደበች መመዝገብና መያዝ አለበት::
- ፪/ ፌቃድ የተሰጠው ሰው መዝገቦቹን፣ ሰንዶቹን እና የሒሳብ መግለጫዎችን ከተዘጋጁበት ቀን ጀምሮ ለ፲ (አስር) ዓመት ወይም ከደንበኛው ጋር ሙግት ውስጥ የገባበት ጉዳይ ካለ እስከሚጠናቀቅ ድረስ የበለጠውን ያህል ጊዜ ጠብቆ ማቆየት አለበት፡፡ በዚህ ወቅትም ለምርመራ ከተፌለጉ መቅረብ አለባቸው፡፡

- a) move clients' accounts to another capital market service provider; and/or
- b) request the appointment of a monitor, receiver, curator or other administrator

to take possession or control of the assets held by a licensed person or a third party on behalf of the licensed person.

61. Membership to a Self-regulatory Organization

Notwithstanding the rights of applicants provided under this Part, the Authority may issue a directive requiring capital market service providers to be members of a self-regulatory organization as a requirement for the granting of license or for its renewal.

62. Review of Accounts and Internal Control procedures

- 1/ A licensed person shall establish and maintain books, records, and detailed and accurate accounts that reflect transactions or transfers of ownership of the assets related to such licensed person, in accordance with accounting standards set out by the pertinent government organ.
- 2/ A licensed person shall maintain the records, books and accounts for 10 (ten) years from the day of preparation thereof, or until any dispute between the licensed person and a client is resolved, whichever is higher, during which they should be available for review if requested.

- ፫/ የተጠቀሱት ሰንዶች በባለስልጣኑ ወይም ባለስልጣኑ ስራውን እንዲያከናውን በሚመድበው ማናቸውም ሰው በማናቸውም ጊዜ ፍተሻ ወይም ምርመራ ይካሄድባቸዋል፡፡
- ፬/ ፌቃድ የተሰጠው ሰው የደንበኞቹን ማንነት መዝግቦ የመያዝ፣ እንዲሁም ገንዘብና ሰንደ ሙዓለ ንዋይ ጋር በተያያዘ ከድለላ እና ከባንክ ሒሳቦች የገቡበትንና የወጡበትን ክትትል ለማድረግ በሚያስችል መልኩ መዝግቦ መያዝ አለበት።
- ፩/ ፌቃድ የተሰጠው ሰው የሂሳብ መዝገብ ቅኝትን በተመለከተ የውስጥ ቁጥጥር ሥርዓት መዝር ኃትና ለሚከተሉት ተገገር መሆን አለበት፡-
  - ህ) በበላይነት ለመከታተል ለስ.ጋት አስተዳዳር እንዲሁም የጥቅም ግጭትን ለመከላከል የሚያስችሉ የዉስጥ መመሪያዎችንና አሥራሮችን ጣዘጋጀት፤
  - ለ) ሥራዎችን ከሚመለከተው ክፍል በተገኘ አጠቃሳይ ወይም ልዩ ፌቃድ መሠረት መፈጸም፤
  - ሐ) ከሚመለከተው ክፍል በተገኘ አጠቃላይ ወይም ልዩ ፌቃድ መሥረት ሀብት የማስወገድ ሂደት ነጻነትን ማረጋገዋ፤
  - መ) የተመዘገቡ ሀብቶችን፣ በአስፌሳጊው ጊዜ በማስተያየት የጎሳ ልዩነት ከታየ አስፌሳጊውን እርምጃ መውሰድ፣ እና
  - w) የሚመለከተው የመንግስት አካል ባስቀመጠው አሥራር መሥረት የፋይናንስ መግለጫ ግዘጋጀት በሚያስችል መልኩ ሂሳቦችን መመዝገብ።

- 3/ These documents shall be subject to inspection and auditing at all times by the Authority or whoever is assigned by the Authority to do so.
- 4/ A licensed person shall maintain records concerning client identity and maintain records that permit tracing of funds and securities in and out of brokerage and bank accounts related to securities transactions.
- 5/ A licensed person shall establish an internal control system in relation to review of accounts, and abide by the following:
  - a) Develop guidelines and procedures for supervision, risk management and prevention of conflict of interests;
  - Execute the operations according to general or special authorization obtained from a relevant department;
  - c) Ensure independence of disposition of assets under general or special authorization from a relevant department;
  - d) Compare registered assets during appropriate periods of time and take the necessary actions towards any material changes; and
  - e) Record transactions to allow preparation of financial statements in accordance with the standards set out by a pertinent government organ.

<u>ጃ፫. የዉጭ አዲተ</u>ሮች ስ*ያሜ*

- ፩/ እያንዳንዱ ፌቃድ ያለው ሰው በባለስልጣኑ የፀዴቀ የፙ~~ሞ~~ ኦዲተር *መ*ሰየም አለበት፡፡
- ፪/ አንድ ሰው ፌቃድ ለተሰጠው ሰው የውጭ ኦዲተር ሆኖ መሰየም የማይችልባቸው ሁኔታዎች:
  - v) ለባለ ፌቃዱ ሰው የአክሲዮን ባለድርሻ፣ ዳይሬክተር ወይም ሰራተኛ ከሆነ፤
  - ለ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፌደል ተራ (ሀ) ከተዘረዘሩት በአንዱ ምድብ ላለ ሰው የትዳር ጓደኛ ከሆነ ወይም በኃብቻም ሆነ በስጋ አንደኛ ደረጃ ዝምድና ካለው፤ ወይም
  - ሐ) የአዲተሮቹ ድርጅት ባለድርሻ ወይም የአዲት ቡድን አባል በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ (ሀ) እና (ለ) ድንጋጌዎች ሥር ከተጠቀሱት በአንዱ የሚወድቅ የሆነ እንደሆነ።
- ፫/ ባለስልጣኑ ፊ.ቃድ ለተሰጣቸው ግለሰቦች የውጭ አዲተር ሆነው ሲሰየሙ የሚችለ ባለሙ.ያዎች ሲኖራቸው ስለሚገባ ዝቅተኛ ሙ.ያዊ ዕውቀትና ልምድ በየጊዜው መመሪያዎችን ሲያወጣ ይችላል።

<u>ክፍል ሰባት</u> <u>የካፒታል *ገ*በያ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት</u>

፰፬. <u>የካፒታል ገበያ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት</u> ስለማቋቋም

በባለስልጣኑ ውሳኔዎች ላይ የሚነሱ ቅሬታዎችን በይግባኝ መርምሮ የሚወስን የካፒታል ገበደ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት (ከዚህ በኃላ ‹‹አስተዳደራዊ ፍርድ ቤት›› እየተባለ የሚጠራ) በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡

63. Appointment of External Auditors

- 1/ Every licensed person shall appoint an External Auditor approved by the Authority.
- 2/ A person may not be qualified for appointment as an external auditor of a licensed person if:
  - a) he is a shareholder, director, or employee of the licensed person;
  - b) he is a spouse or relative by consanguinity or affinity to the first degree to a person falling within the categories provided under paragraph
     (a) of this Sub-Article; or
  - c) it is a firm of auditors of which any partner or auditing team falls within the categories provided under paragraph (a) or (b) of this Sub-Article.
- 3/ The Authority may issue directives from time to time on the minimum professional knowledge and experience required of external auditors appointed to perform audits of a licensed person.

PART SEVEN CAPITAL MARKET TRIBUNAL

64. Establishment of the Capital Market Administrative Tribunal

The Capital Market Tribunal (hereunder the "Administrative Tribunal") is hereby established by this Proclamation to hear appeals against decisions of the Authority.

<u>፲</u>፫ሺ፬፻፳፩

*፷፮. የአስተዳ*ደራዊ ፍርድ ቤቱ ስልጣን

አስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱ በባለስልጣኑ ወይም የባለስልጣኑን ተግባርና ስልጣን በሚያስፌጽም ሰው በተላለፌ ውሳኔ ላይ የቀረበን ይግባኝ የመስጣትና የመወሰን ስልጣን አለው፡፡

<u>፷፮. የአስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱ አባላት ሹመት</u>

- ፩/ ጠቅሳይ ሚኒስትሩ አምስት አባሳትን ለአስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱ ይሾማሉ፡፡
- ፪/ የአስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱ አባላት ከሚከተሉት የተውጣሙ ይሆናሉ፦
  - ሀ) የፌደራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ዳኛ ሆኖ ማገልገል የሚያስችል ብቃት ያላቸው ሆነዉ ከንግድ ሥራ ወይም ከፋይናንስ ወይም ከሒሳብ አያያዝ ጋር ተዛማጅነት ያለው የስራ ልምድ ያላቸው ሰብሳቢና ምክትል ሰብሳቢ፤ እና
  - ለ) የህግ፣ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ፣ የንግድ ሥራ ወይም የፋይናንስ ወይም የሒሳብ አያያዝ ዕውቀትና ልምድ ያላቸው ሌሎች ሦስት አባላት::
- ፫/ የአስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱ አባል፡-
  - ሀ) የሙሉ ጊዜ ወይም የትርፍ ጊዜ አባል ተደርጎ ሲሾም ይችሳል፤
  - ለ) የሹመቱ የመጀመሪያ የሥራ ዘመን ፭ (አምስት) ዓመት ሆኖ፣ ለአንድ ተጨማሪ የሥራ ዘመን በድጋሜ ሊሾም ይችሳል፤ እና
  - ሐ) በስራው በሚቆይበት ጊዜ ክፍያውና የሙያ አበሉ፤ መንግስት በሚወስነው መሰረት ይሆናል።

65. The Jurisdiction of the Administrative Tribunal

The Administrative Tribunal shall have jurisdiction to hear and determine appeals of the decisions of the Authority or a person exercising the functions or powers of the Authority.

66. <u>Appointment of Members of the Administrative Tribunal</u>

- 1/ The Prime Minister shall appoint five members to the Administrative Tribunal.
- 2/ Members of the Administrative Tribunal shall constitute:
  - a) Chairperson and vice chairperson, who shall have similar qualifications to a person who is eligible to be a judge of the Federal High Court with relevant experience in securities, commerce, finance or accountancy; and
  - b) Three other members with knowledge and experience in law, securities, commerce, finance or accountancy.
- 3/ A member of the Administrative Tribunal:
  - a) may be appointed as either a full-time or part-time member;
  - shall be appointed for an initial term of five (5) years and shall be eligible for re-appointment for a further one term;
  - shall hold office on such terms and conditions, including in relation to remuneration and attendance fees, as determined by the Government.

፰፯. <u>ለአስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ አባልነት ብቁ</u> <u>አለመሆን</u>

አንድ ሰው፡-

- *፩/ መክ*ሰሩ በፍርድ ቤት ከተረ*ጋገ*ጠበት፤
- ፪/ የባለስልጣኑ ወይም ባለስልጣኑ <mark>ፌ</mark>ቃድ ለሰጠው ሰው ሰራተኛ ከሆነ፤ ወይም
- ፫/ በማንኛውም ህግ በወንጀል ተከሶ ጥፋተኝንቱ ተረ,ጋግጦ ክ፮ (ስድስት) ወር የበለጠ ኢስራት ከተፈረደበት፤

የአስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱ አባል *መሆን* አይችልም፡፡

<u> ፷፰. የአስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ አስተዳደር</u>

- ፩/ የአስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱ ሰብሳቢ የፍርድ ቤቱን አስተዳደራዊ ጉዳዮች ይመራል፡፡
- ፪/ አስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ ሬጅስትራር እና በሰብሳቢው የሚወሰን ሌሎች መሰል ሥራተኞች ይኖሩታል።

፰፱. <u>የአስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ በጀት እና የሂሳብ</u> <u>መዝገብ</u>

- ፩/ የአስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ በጀት በመንግስት ይመደባል።
- ፪/ አስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ የተሟላና ትክክለኛ የሒሳብ መዝገብ መያዝ አለበት፡፡
- ፫/ የአስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ የሒሳብ መዝገቦችና ሌሎች ገንዘብ ነክ ሰነዶች በፌደራል ዋና ኦዲተር ወይም በፌደራል ዋና ኦዲተር በሚመደብ ኦዲተር ይመረመራል፡፡

67. <u>Disqualification of Members of the</u> Administrative Tribunal

A person shall not be appointed as a member of the Administrative Tribunal if he:

- 1/ is declared bankrupt;
- 2/ is an employee of the Authority or persons licensed by the Authority; or
- 3/ has been convicted of an offence under any law and sentenced to imprisonment for a period exceeding 6 (six) months.

68. Administration of the Administrative Tribunal

- 1/ The Chairperson of the Administrative Tribunal shall be responsible for managing the administrative affairs of the Tribunal.
- 2/ The Administrative Tribunal shall have a Registrar and such other staff as the Chairperson determines.

69. <u>Budget and Accounts of the</u> Administrative Tribunal

- 1/ The budget of the Administrative Tribunal shall be allocated by the Government.
- 2/ The Administrative Tribunal shall keep complete and accurate books of account.
- 3/ The books of account and other financial documents of the Administrative Tribunal shall be audited by the Federal Auditor-General or by an Auditor designated by the Federal Auditor-General.

፸. የአስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ ዓመታዊ ሪፖርት

- ፩/ የአስተዳዳራዊ ፍርድ ቤት ሰብሳቢው በየበጀት ዓመቱ የአስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱን ጉዳዮች የሚመለከት ሪፖርት ያዘጋጃል፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ለየበጀት ዓመቱ የሚዘጋጀው ሪፖርት የበጀት ዓመቱ ባለቀ በ፫ (ሦስት) ወር ጊዜ ውስጥ ለጠቅሳይ ሚንስትሩ መቅረብ ይኖርበታል።

፸፩. ይግባኝ ስለመጠየቅ

- ፩/ ማንኛውም ሰው በባለስልጣኑ ውሳኔ ላይ ለአስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ ይግባኝ መጠየቅ ከፌስገ፣ ውሳኔው ከተገለጸለት በኋላ ባሉ በኟ፫ (ሃይ ስምንት) ቀናት ውስጥ የይግባኝ ማሳወቂያ ለሬጅስትራር ፋይል በማድረግ እና የተወሰነውን ክፍያ በመፌጸም ማመልከት ይችላል።
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ቢኖርም፣ ይግባኝ በወቅቱ ያልተጠየቀበት አሳማኝ ምክንያት ካለና ከዚያም በኋላ ያለምንም መዘግየት ይግባኙ እንደተጠየቀ አስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ ካመን የተጠቀሰው ጊዜ ካለዴም በኋላ ይግባኝ ሊቀርብ ይችላል።
- ፫/ የይግባኝ ማሳወቂያ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱ በሚጠይቀው አቀራረብ መሠረት ለይግባኝ ምክንያት የሆኑትን ጉዳዮች ለይቶ የሚያመለክት መሆን አለበት፡፡
- ፬/ ባለስልጣኑ የይግባኝ ማስታወቂያው በደረሰው በ፯ (ሰባት) ቀናት ውስዋ ይግባኝ ከተጠየቀበት ጉዳይ ጋር ተያያዥ የሆኑ ሰንዶችን ቅጂ ለአስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱ መላክ አለበት።

70. Annual Report of the Administrative Tribunal

- 1/ The Chairperson of the Administrative Tribunal shall prepare a report of the affairs of the Tribunal for each fiscal year.
- 2/ A report under Sub-Article (1) of this Article for a fiscal year shall be submitted to the Prime Minister within 3 (three) months after the end of the fiscal year.

71. Filing of an Appeal

- 1/ A person may appeal to the Administrative Tribunal against the decision of the Authority by filing a notice of appeal to the Registrar, accompanied by the prescribed fee, within 28 (twenty eight) days of service of notice of the decision.
- 2/ Notwithstanding Sub-Article (1) of this Article, an appeal may be instituted out of time if the Administrative Tribunal is satisfied that there was a reasonable cause for not appealing within the time prescribed and that the appeal was filed thereafter without unreasonable delay.
- 3/ A notice of appeal shall specify the grounds of appeal and be in such form and manner as may be prescribed by Administrative Tribunal.
- 4/ The Authority shall, within seven days, after receiving a notice of appeal, forward to the Administrative Tribunal copies of all documents related to the decision appealed from.

፸፪. የአስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ አሥራር

- ፩/ የአስተዳደራዊ ፍርድ ቤት ሰብሳቢው ከአስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ ችሎቶች የአንዱ አባል ሆኖ ያገለግላል፡፡
- ፫/ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱ ውሳኔውን፣ ብይኑን፣ ተእዛዙን እና የችሎት አካሄዱን ለማስፈጸም በፍትሐ ብሔር ስነ-ስርዓት ህግ ለመደበኛ ፍርድ ቤት የተሰጠው ስልጣን ይኖረዋል፡፡

፸፫. የአስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ ውሳኔ

- ፩/ አስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ የቀረበለትን ይግባኝ በመስማት ውሳኔ ይሰጣል፡፡
- ፪/ አስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ ይግባኝ በተጠየቀ በ፷ (ስልሳ) ቀናት ውስዋ ውሳኔ *መ*ስጠት አለበት፡፡
- ፫/ የአስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱ ሰብሳቢ የጉዳዩን ውስብስብንት ከግምት በማስገባት እና ለፍትህ አሰጣጥ አስፌላጊ ሆኖ ሲገኝ ለተከራካሪ ወገኖች የጽሑፍ ማሳወቂያ በመስጠት የይግባኝ መወሰኛ ጊዜውን ከ፴ (ስላሳ) ቀናት ሳልበለጠ ጊዜ ሊያራዝመው ይችላል፡፡
- ፬/ አስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (፪) እና (፫) የተመለከቱትን አለማክበሩ በፍርድ ቤቱ የሰጠውን ውሳኔ ተቀባይነት ሊያሳጣው አይችልም።

72. <u>Proceedings of the Administrative</u> Tribunal

- 1/ The Chairperson of the Administrative Tribunal shall serve as a member of one of the panels of the Tribunal.
- 2/ The Chairperson of the Administrative Tribunal shall assign a member or members to the hearing of an appeal as the Chairperson considers appropriate having regard to the issues raised by the appeal.
- 3/ The Administrative Tribunal shall have the power, given to an ordinary court under civil procedure code, to execute its own decision, decree, order and the court procedure.

73. Decision of the Administrative Tribunal

- 1/ The Administrative Tribunal shall hear and determine an appeal and make a decision.
- 2/ The Administrative Tribunal shall decide an appeal within 60 (sixty) days after the notice of appeal was filed.
- 3/ The Chairperson of the Administrative Tribunal may, by notice in writing to the parties to an appeal, extend the period for deciding the appeal for a period not exceeding 30 (thirty) days having regard to the complexity of the issues in the case and the interests of justice.
- 4/ A failure by the Administrative Tribunal to comply with Sub-Article (2) and (3) of this Article shall not affect the validity of a decision made by the Tribunal on the appeal.

- ፩/ አስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ የቀረበውን ይግባኝ ከተመለከተ በኋላ፡-
  - ሀ) የ*መጀመሪያ*ውን ትእዛዝ ወይም ውሳኔ እንዳለ ሊያፀናው፣ ሊያሻሽለው ወይም ሊሽረው፤
  - ለ) ትክክለኛ ነው ብሎ በወሰነው አቅጣጫ ጉዳዩን እንደገና እንዲያየው ወደ ባለስልጣኑ ሊመልሰው፤ ወይም
  - ሐ) ትክክለኛ ነው ብሎ የሚያምነውን ማናቸውም አይነት ሌላ ትእዛዝ ሊስጥ፤ ይችላል፡፡
- ½/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀፅ ፭ (ሀ) መሰረት አስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ የመጀመሪያውን ትእዛዝ ወይም ውሳኔ ከሻረ፣ ትእዛዙን ወይም ውሳኔዉን ራሱ ትክክለኛ ነው ብሎ ባመነበት ትእዛዝ ወይም ውሳኔ ሊተካዉ ይችላል፡፡
- ፯/ አስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ የይግባኙን ውሳኔ ቅጂ፣ ውሳኔውን በሰጠ በ፯ (ሰባት) ቀናት ውስጥ ለባለጉዳዮቹ እንዲደርሳቸው ማድረግ አለበት።
- ፰/ የአስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ ውሳኔ ለውሳኔ ያበቁትን ምክንያቶች እንዲሁም ጥያቄ ባስነሱ ጭብሎች ላይ የተደረሰበትን ግኝት፣ የማስረጃውን ዋቢ ወይም ሌሎች ለግኝቱ መሠረት የሆኑ ፍሬነገሮችን ማካተት አለበት።
- ፱/ በይግባኙ ላይ አስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱ የሚሰጠው ውሳኔ ውሳኔው ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ ወይም አስተዳዳራዊ ፍርድ ቤቱ በውሳኔ ማሳወቂያው ላይ ከሚገልጸው ሌላ ማናቸውም ቀን ጀምሮ ተፊጻሚ ይሆናል፡፡

- 5/ The Administrative Tribunal may dispose of an appeal by:
  - a) confirming, varying or setting aside an original order, or decision;
  - remitting the matter in question to the Authority with such directions as it considers appropriate; or
  - making any other order which the Administrative Tribunal considers appropriate.
- 6/ According to Sub-Article (5) (a) of this Article, where the original order or decision is set aside, the Administrative Tribunal may substitute the order or decision as it considers appropriate.
- 7/ The Administrative Tribunal shall serve a copy of the decision on an appeal on each party to the appeal within 7 (seven) days of the making of the decision.
- 8/ The Administrative Tribunal's decision shall include the reasons for the decision and the findings on material questions of fact, and reference to the evidence or other material on which those findings were based.
- 9/ The decision of the Administrative Tribunal on an appeal shall come into operation upon giving of the decision or on such other date as may be specified by the Administrative Tribunal in the notice of the decision.

፸፬. <u>ወደ ፊደራል ከፍተኛው ፍርድ ቤት ይግባኝ</u> <u>ስለመጠየቅ</u>

በአስተዳደራዊ ፍርድ ቤቱ ውሳኔ ቅር የተሰኘ ተከራካሪ አካል ውሳኔውን ባወቀ በ ፴ (ሰላሳ) ቀናት ውስዋ በህግ ጉዳይ ላይ ብቻ ለፌደራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ይግባኝ ማቅረብ ይችላል።

<u>ክፍል ስምንት</u>

ለሀዝብ ሽያጭ ማቅረብና የሰነደ ሙዓለ ንዋይ ግብይት

<u> ፸</u>ጅ. <u>የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ምዝገባ</u>

- ፩/ ለህዝብ የሚሸዋ ሰንደ ሙዓለ ንዋይ ለሽያም ወይም ለገበያ ከመቅረቡ በፊት በባለስልጣኑ መመዝገብ አለበት፡፡
- ፪/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አውጪ ወይም ተወካዩ ለዚሁ ተብሎ በባለስልጣኑ በተዘጋጀ ቅጽ ላይ በመፌረም የተወሰነውን ክፍይ በመከፌል የምዝገባ መግለጫውን ለባለስልጣኑ ማስገባት አለበት፡፡
- ፫/ ባለስልጣት መግለጫን ለማስመዝገብ የሚጠየቀውን መረጃ በመመሪያ ይወስናል።
- ፬/ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ምዝገባ ከዚህ በታች በተዘረዘሩ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አይንቶች ላይ ተፊፃሚ አይሆንም፦
  - ህ) በኢትዮጵያ መንግስት ለሽያጭ በቀረቡ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች፤
  - ለ) በፍርድ ቤት ውሳኔ ወይም ትዕዛዝ በሚሸጡ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች፤
  - ሐ) መክሰራቸዉ የታወጀባቸዉ ኩባንያዎች ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች፤

74. Appeal to the Federal High Court

A party to a proceeding before the Tribunal who is dissatisfied with the decision of the Tribunal may, within 30 (Thirty) days after being served with notice of the decision, file a notice of appeal, on question of law only, to the Federal High Court.

PART EIGHT PUBLIC OFFERING AND TRADING OF SECURITIES

75. Registration of Securities

- 1/ A publicly traded security shall be registered, prior to the offer or placement, by the Authority.
- 2/The issuer of a security or his representative must sign and file a statement of registration, with the Authority, in the prescribed form relating to the security together with the prescribed fee.
- 3/ The Authority shall determine, by directive, the information required for registration statements.
- 4/ The registration of securities shall not apply to any of the following class of securities:
  - a) Offering of securities issued by the Government of Ethiopia;
  - Sale of securities under court judgments or rulings;
  - Sale of securities of companies which are declared bankrupt;

- መ) በግል ለሽያጭ በሚቀርቡ ሰነደ ሙዓለ ንዋዮች፤ እና
- ው) ባለስልጣት በየጊዜው በሚያወጣቸው መመሪያዎች መሰረት ከምዝገባ ነጻ በተደረጉ ሰነደ ሙዓለ ንዋዮች።
- ፭/ በግል ለሽያጭ የሚቀርቡ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ለህዝብ ለሽያጭ አይቀርቡም፡፡
- ፲/ ባለስልጣኑ ሰነደ ሙዓለ ንዋዮች በግል ለሽያም የሚቀርቡበትን መሥፌርቶች በመመሪያ ይወስናል።
- ፯/ ባለስልጣኑ የታዳጊ ኩባንያዎችን የምዝገባ መግለጫ መሥፌርቶችን በመመሪያ ይወስናል።
- ፰/ ባለስልጣት ባልተማከለ ጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ የሚደረጉ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግብይት ለማካሄድ የሚጠየቁ የምዝገባ መግለጫ መሥፊርቶችን በመመሪያ ይወስናል፡፡

፸፮. <u>በኩባንያዎች ለሚቀርቡ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች</u> <u>መግለጫ</u>

- ፩/ የሰንዶ ሙዓለ ንዋይ አውጪ ማንኛውንም ሰንዶ ሙዓለ ንዋይ ለሀዝብ ለሽያጭ ለማቅረብ ሰንዱን ከማውጣቱ ወይም ከማስተዋወቁ በፊት የደንበኛ ሳቢ መግለጫውን በባለልጣኑ ማስፀደቅ አለበት፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሰው መግለጫ ትክክለኛ፣ የሚገባውን ያህል ግልጽ፣ የተሟላ፣ ምክንያታዊ በሆነ ደረጃ የሚፌለገውን ለይቶ የሚያቀርብ እና ወቅታዊ መሆን ይኖርበታል፡፡
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) የተጠቀሰው ቢኖርም፣ ባለስልጣኑ ለህዝብ የሚቀርቡ የሽያጭ ማስታወቂያዎችን ጨምሮ፣ የደንበኛ ሳቢ መግለጫ የተለዩ መሥፌርቶችን በመመሪያ ሊያወጣ ይችላል፡፡

- d) Securities offered in private placement; and
- e) Any other class of securities that the Authority shall, from time to time, determine as exempted securities, by directive.
- 5/ Privately issued securities shall not be publicly traded.
- 6/ The Authority shall determine requirements for private placement of securities in a directive.
- 7/ The Authority shall determine registration statement requirements for an emerging growth company by directive.
- 8/ The Authority shall determine, by directive, registration statement requirements for securities traded in over-the-counter markets.

76. Prospectus for Securities Issued by Companies

- 1/ An issuer of securities shall obtain approval from the Authority for its prospectus prior to issuing or advertising any securities for a public offering.
- 2/ The prospectus under Sub-Article (1) of this Article shall be accurate, sufficiently clear, comprehensive and reasonably specific and timely.
- 3/ Notwithstanding Sub-Article (2) of this Article, the Authority may issue specific requirements of the prospectus, including advertisement of public offerings, in a directive.

- ፬/ ባለስልጣኑ አንድን የደንበኛ መሳቢያ መግለጫ በሚከተሉት ምክንያቶች ሊከለክል ይችላል:-
  - ሀ) መግለጫው የንግድ ህጉን ድን*ጋ*ጌዎች፣ ይህን አዋጅ ወይም ሌሎች በባለስልጣኑ መመሪያዎች እንዲሟሉ የሚጠየቁ መስፌርቶችን ያልተከተለ ከሆነ፤ ወይም
  - ለ) መግለጫው በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገዥው ውሳኔ ላይ ተጽእኖ ሊያስከትል የሚችል፤ የተሳሳተ ወይም ያልተሟላ ሃሳብ ካለበት፡፡
- ፩/ መግለጫ አውዌው መግለጫውን በባለስልጣኑ መመሪያ በተካተቱት ቃላትና ሁኔታዎች መሠረት፣ ያለ ክፍያ ለህዝብ ማቅረብ አለበት፡፡

፸፯. <u>በቀጣይነት *መረጃን* ይፋ የማድረማ</u> <u>ግዴታዎች</u>

- ፩/ ለህዝብ የሚቀርቡ ወይም በህዝብ የተያዙ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ለሽያም የሚያቀርብ አዉጪ ከራሱ እና፣ ተቀዋሳ ካለ፣ ከተቀዋሳ ድርጅቱ ጋር በተያያዘ፡-
  - ሀ) የሰንዶ ሙዓለ ንዋይ አቅራቢውንና የተቀተሳ ድርጅቱን የፋይናንስ አቋም ለመገምገም አስፈላጊ የሆነ፤ እንዲሁም
  - ለ) በሰንደ ሙዓለ ንዋዩ የሚገበያይ የሐሰት ገበያ እንዳይቋቋም የሚያደርግ ወይም በሰንደ ሙዓለ ንዋዩ የገበያ ዋጋ ላይ በወሳኝንት ተጽዕኖ ሲያሳድር የሚችል፤ መረጃ ለባለሥልጣኑ፣ ለአባላቱ እና የእርሱን ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ለያዙ በተቻለ መጠን በፍዋነት ማሳወቅ አለበት፡፡

- 4/ The Authority may refuse the prospectus for any of the following reasons:
  - a) the prospectus is not in accordance with the provisions of the Commercial Code, this Proclamation, or any other requirements to be issued in a directive by the Authority; or
  - b) the prospectus contains any inaccurate or incomplete statement that may influence the decision of the subscriber.
- 5/ The issuer shall make the prospectus available to the public free of charge, in the terms and conditions as determined in a directive by the Authority.

77. Ongoing Information Disclosure Obligations

- 1/ An issuer of securities that are the subject of a public offer, or which are publicly held, shall inform the Authority, members of the issuer and other holders of its securities as soon as reasonably practicable of any information relating to the issuer and its subsidiaries, if any, that:
  - a) is necessary to enable them and the public to appraise the financial position of the issuer and of its subsidiaries; and
  - b) is necessary to avoid the establishment of a false market in its securities, or might reasonably be expected to materially affect market price of its securities.

- ፪/ ማናቸውም ለህዝብ የሚሸጡ ሰንደ ሙዓለ ንዋይ አቅራቢዎች በባለስልጣኑ መመሪያዎች፣ ወይም የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያ ባወጣቸውና ባለስልጣኑ ባጸደቃቸው መስጠ-ደንቦች መሠረት የተመረመረ የሂሳብ መግለጫቸውን ማሳወቅ ይኖርባቸዋል።
- ፫/ ባለስልጣኑ የተመዘገቡ ኩባንያዎች በውስጣቸው የሚከሰቱ ማናቸውንም አይነት ጉልህ ለውጦችን በፍዋነት በይፋ እንዲያሳውቁ እና የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያው አስፌላጊ እርምጃዎችን እንዲወስድ ሊያደርግ ይችላል፡፡
- ố/ *ማን*ኛዉም ሰ*ዉ*, ይፋ የተደረጉ ወይም የተገለፁ በሰንደ ሙያስ ንዋይ 201 የተቀመጡ ወቅታዊ ህትመቶችን: ሪፖርቶችን፣ መረጃዎችን እና ባለሰልጣኑ የመግለጫዎችን ቅጀዎች የሚወስነውን ክፍያ እየከፈለ ማየት ወይም ቅጅ መውሰድ ይችላል።
- *፩/* የተመዘገቡ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች አንድ ጊዜ ከወጡ በኋላ፣ የሰንደ ሙዓለ ንዋዩን ዋጋ የማችለ ማናቸውም መረጃዎች ለ.ለው:ሙ መኖራቸው በአቅራቢው ድርጅተ **ዳይሬክተሮች** እንደታወቁ፣ አውጪው ወዲያውኑ ለህዝብ በሚሰራጭ ኃዜጣ በሚወጣ ማስታወቂያ እና ለባለስልጣኑ እና ለተመዘገቡባቸው የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበደ ሪፖርት በማድረግ ยหด *እንዲያ*ውቅ ማድረግ አለበት፡፡
- ፲/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አነቀጽ (፭) የተደነገገው ቢኖርም፣ ባለስልጣኑ ወሳኝነት ያላቸውን መረጃዎች ይፋ ስለማድረግ ተጨማሪ ግዴታዎችን በመመሪያ ሊያወጣ ይችላል፡፡

- 2/ All issuers of public offerings shall disclose their audited financial statements in accordance with directives issued by the Authority or rules issued by the securities exchange and approved by the Authority.
- 3/ The Authority may require the securities exchange to take all necessary actions to urge listed companies to expedite the disclosure of any material changes that may occur in any of these companies.
- 4/ Any person may, for a fee specified by the Authority, have access to or obtain copies of periodic publications, reports, information and statements kept at a securities exchange, which was announced or disclosed.
- 5/ Once registered securities are issued, the issuer must keep the public informed of all matters which affect the value of the securities, immediately upon their becoming known to the directors of the issuer, by placing an advertisement in a newspaper of general circulation and by reports to the Authority and to any securities exchange on which they are listed.
- 6/ Notwithstanding Sub-Article (5) of this Article, the Authority may issue additional requirements regarding disclosure of material information in a directive.

፸፰. <u>በሃብት የተደገፉ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች</u> <u>አሻሻጥ</u>

- ፩/ በሃብት የተደገፉ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ለሽያጭ የሚቀርቡት በባለ ልዩ ተልእኮ ተቋም የሚወጡ ከሆነ ብቻ ነው፡፡
- g/ ባለስልጣኑ:-
  - ሀ) ወደ ሰንደ ሙዓለ ንዋይ ከሚቀየሩና በሃብት የተደገፉ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ጋር የተያያዙ በገበያው የሚወጡ ሰንዶችና ተግባራትን፤ እና
  - ለ) በሃብት የተደገፉ ሰንደ ሙዓለ ንዋይ አቅራቢዎችን በሚመለከት፣ ለኢያንዳንዱ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ምድብ፣ ሰንዱ የተደገፌውን ሀብት የሚመለከት መረጃን፤ በተመለከተ ስለሚወጡት ውስጠ-ደንቦችና ውስጣዊ መመሪያዎች መመሪያ ማውጣት አለበት።
- ፫/ ባለስልጣኑ ሰንዱ የወጣበትንና ለሽያጩ የቀረበበትን ምድብ እና ሰንደ ሙዓለ ንዋዩን የደገፌውን ሀብት አይንት ወይም ባለስልጣኑ ተገቢ ናቸው ብሎ የሚላቸውን ሌሎችን ጉዳዮች ከግንዛቤ በማስገባት፣ የደንበኛ ሳቢ መግለጫውን ወይም የኩባንያውን አላማዎች፣ ስጋት እና የሙዓለ ንዋዮች የውለታ ቃሎች የመሳሰሉት የሚገለፁበትን ሰንድ ይዘት
- ፬/ ማናቸውም ሰው በዚህ ክፍል ወይም በባለስልጣኑ ካልፀደቀ በስተቀር በሃብት የተደገፌ ሰንደ ሙዓለ ንዋይን ለህዝብ ወይም ለተወሰኑ ኢንቨስተሮች ለገበያ ሊያቀርብ ወይም እንዲፈርሙ ወይም እንዲገዙ ሊጋብዝ አይችልም።

78. Offer of Asset-Backed Securities

- 1/ An offer of asset-backed securities shall be made only if they are issued by a special purpose institution.
- 2/ The Authority shall issue a directive regarding rules and regulations:
  - a) on products and activities related to securitization and asset backed securities; and
  - b) with respect to issuer of an asset backed security to disclose, for each class of security, information regarding to the asset backing that security.
- 3/ The Authority may prescribe, by directive, the contents of a prospectus or offering memorandum taking into consideration on the classification of the issue or offer and the nature of the assets backing the securities or such other factors that the Authority may consider appropriate.
- 4/ A person shall not issue, offer for subscription purchase, or invite the subscription or purchase of asset-backed securities to the public or to restricted investors, except in accordance with this Part or approval by the Authority.

<u>ክፍል ዘጠኝ</u> <u>ጥቅምን ይፋ ስለማድረግ</u>

፸፱. <u>ትርጓሜ</u>

ለዚህ ክፍል ዓላማ ‹**‹ተቅም ያለው ሰው**›› ማለት ማንኛውም በግብይት የተመዘገበ ኩባንያን ካፒታል አምስት (፩) በመቶ ወይም ከዚያ በላይ የሚሆነውን በቀጥታ፣ በተዘዋዋሪ ወይም ከሌሎች ጋር በመጣመር ድርሻ ያለው ሰው ነው።

፹. <u>የቀረበ መረጃ</u>

- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሰዉን መግለጫ ይዘት ባለስልጣኑ በመመሪያ ይወስናል፡፡
- ፫/ በሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበ*ያ* የተመዘገበ ማንኛውም አክሲዮን ኩባንያ፣ ዋቅም ያላቸውን ሰዎች ስምና በአክሲዮን ድርሻቸው ላይ የሚደረገውን ማናቸውንም ለውጥ ይፋ ማድረግ አለበት።
- ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) የተደነገገዉን መረጃ ይፋ የሚደረግበትን አሥራርና ጊዜ በተመለከተ ባለስልጣኑ በመመሪያ ሊወስን ይችላል።
- ፩/ ሰነደ ሙዓለ ንዋይ የተመዘገበበት ገበያ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፫) ይፋ የተደረጉ ጥቅሞችን በተመለከተ የደረሰውን መረጃ መረጃው እንደደረሰው ወዲያውኑ በባለስልጣኑ መመሪያ በተደነገገዉ መሠረት ይፋ ማድረግ አለበት፡፡

PART NINE

DISCLOSURE OF INTERESTS

79. Definition

For the purpose of this Part, an "Interested Person" means any person who has an interest that represents five (5) percent or more in the capital of a company listed on an Exchange, whether directly, indirectly, or in alliance with others.

80. Submitted Information

- 1/ An interested person shall, within a period of 5 (five) days from acquiring the interest, send an authenticated and signed statement to the Authority, the exchange where the securities are traded, and to the issuer of those securities.
- 2/ The Authority shall determine, in a directive, the information content of the statement in Sub-Article (1) of this Article.
- 3/ Any share company listed on an exchange shall disclose the names of interested persons and any change in their shareholding.
- 4/ The Authority may specify, in a directive, procedures and timing for the disclosures under Sub-Article (3) of this Article.
- 5/ The exchange in which a security is listed shall announce the information received concerning the disclosures of interests under Sub-Articles (1) and (3) of this Article immediately upon receipt thereof as specified by directive of the Authority.

፮/ መረጃውን ይፋ የማድረግ ግዴታ የተጣለበት ሰው፣ በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎችና ባለስልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ጥቅሞችን ባለማሳወቁ ምክንያት በባለስልጣኑ፣ በገበያው ወይም በሌላ ሦስተኛ ወገን ላይ ለሚደርሰው ማናቸውም ጉዳት ተጠያቂ ይሆናል፡፡

- ፩/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፹ ይፋ ስለማድረግ የተደነገነው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ዋቅም ያለው ሰውና በሰነደ ሙዓለ ንዋይ ገበያ የተመዘገበ አክሲዮን ኩባንያ ከሰነደ ሙዓለ ንዋይ አውጪው ካፒታል 0.5 (ዜሮ ነዋብ አምስት) በመቶ የሚበልጡ በዋቅም ላይ የተደረጉ ማናቸውንም ለውጦች፣ ለውጡ በተደረገ በ፲ (አስር) ቀናት ውስጥ ለባለስልጣኑ እና ሰነደ ሙዓለ ንዋዩ ለተመዘገበበት ገበያ ሪፖርት ማድረግ አለበት።
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ሪፖርት የማድረጉ ግዴታ፣ የጥቅም ለውጡ እየቀነሰ ሄዶ ጥቅሙ ከካፒታሉ ከ፭ በመቶ በታች እስከሚሆን ድረስ ፀንቶ ይቆያል፡፡

<u>፞፞፞፞ፗ፟ቔ፟ ይፋ የማድረጊያ መዝገብ</u>

ይ/ ማንኛውም በሰንደ መ-ያለ ንዋይ 201 የተመዘገበ አክሲዮን ኩባንያ የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላትን፣ Polo አስፌጻሚ **ዳይሬክተሮችን** አስኪያጀችን አና Pla የማመለከት መረጃ ለጠቅሳሳ ንባኤው በቀረበው ሪፖርት ውስጥ በተካተተበት አኳኋን ክፍያን፣ ደመወዝን፣ ማትጊያን እና ሌሎችን ጥቅማ **ጥቅሞችን Ֆ**ՔС በባለስልጣኑ በሚወሰነው መሠረት መግለጫዎችንና መረጃዎችን ይፋ የሚያደርግበት AR መዝገብ ሊኖረው ይገባል፡፡

6/ A person under the obligation of disclosure shall be held liable for any damages incurred by the Authority, the exchange or a third party as a result of a failure to disclose the interest according to the provisions of this Proclamation and Directives issued by the Authority.

81. Notification of Changes

- 1/ An interested person and a share company listed on an exchange shall report to the Authority and the exchange on which securities are traded of any changes in any interest, subject to disclosure under Article 80 of this Proclamation, that exceeds more than 0.5 (zero point five) percent of the issuer's capital within a period of 10 (ten) days as of the date of the change.
- 2/ The reporting under Sub-Article (1) of this Article remains mandatory until the change results in a decline of the interest to below 5 percent of the capital.

82. Register of Disclosure

1/ Any share company listed on an exchange shall maintain a special register for the disclosure of the members of the board of directors, executive directors, and managers, which involve all statements and information determined by the Authority, and shall include all data related to remunerations, salaries, incentives, and other financial benefits as included in the report of the General Assembly.

፪/ ማንኛውም ባለድርሻ አካል በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሰዉን መዝገብ በመደበኛ የሥራ ሥዓት የማየት መብት አለው፡፡

<u>ክፍል አስር</u>

<u>ለቁተተር የሚያበቃ የአክስዮን ግዥ እና ስለ አነስተኛ</u> ባለድርሻዎች መብት ተበቃ

ជជ្ជិ. ትርጓሜ

ለዚህ ክፍል አላማ ‹‹**ለቁጥጥር የሚያበቃ የግገር** ጥያቄ›› ማለት አንድን የተመዘገበ ኩባንያ የዳይሬክተሮች ቦርድ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ ለመቆጣጠር የሚያስችል የግዥ ጥያቄ ማቅረብ፣ ለመግዛት ግፊት ማድረግ ወይም ከመቶኛ አብዛኛውን ባለቤት ለመሆን ጥያቄ ማቅረብ ነው።

<u> ፹፬. የግዢ ጥያቄ</u>

- ፩/ ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ በተደነገገው፣ በባለስልጣኑ በወጣው መመሪያ ወይም በሌላ ህግ መሠረት ካልሆነ በስተቀር የማናቸውንም ኩባንያ አክሲዮን ለቁተጥር በሚያበቃ መልኩ መግዛትን በተመለከተ የመግዛት ጥያቄ ማቅረብም ሆነ ክትትል ማድረግ አይችልም፡፡
- ፪/ ለቁጥጥር የሚያበቃ የአክሲዎን ግዥ የሚልልግ ሰው፣ የግር ጥያቄ ማቅረቢያ ሰንዶችን ቅጇ ከሌሎች አግባብንት ካላቸው መረጃዎች ጋር ለባለስልጣኑ፣ ለሰንደ ሙዓለ ንዋይ ገበያው እና ለቁጥጥር የሚያበቃ ግዥ ለተጠየቀበት ሰንደ ሙዓለ ንዋይ አውጪው ማቅረብ አለበት።
- ፫/ ለቁጥፕር የሚያበቃ የአክሲዎን ግዥ የሚያደርግ ሰው ከባለስልጣኑ ይሁንታ ከማግኘቱ በፊት በግገርው ሂደት ወደ ቀጣዩ ደረጃ መሽጋገር የለበትም፡፡

2/ Any stakeholder shall have the right to access the register under Sub-Article (1) of this Article during regular working hours

PART TEN ACQUISITION AND PROTECTION OF MINORITY INTERESTS

83. Definition

For the purpose of this part, "acquisition offer" means the offer, or solicitation to offer, or request to own the majority percentage of a listed company that enables the offeror, directly or indirectly, to control the board of directors of the company.

84. Acquisition Offer

- 1/ A person shall not make or pursue an offer in respect of an acquisition of the securities of any company except in accordance with the conditions prescribed by this Proclamation or the directives issued by Authority or any other law.
- 2/ The person, wishing to submit an acquisition offer, shall submit copies of the offer documents, along with the relevant information to the Authority, securities exchange, and the issuer of the securities subject to the acquisition offer.
- 3/ The offeror shall not take any further steps in the acquisition process before obtaining the Authority's approval.

- ማመልከቻውን ባለስልጣትም አና የግዢ ሰንዶችን በማረጋገጥ ቢዘገይ ΩĨ (አስር) ቀናት ውስጥ ዉሳኔ መስጠት አለበት፤
- *፩/* ባለስልጣኑ:-
  - U) 894c ጥያቄው PHV አዋጅ ድንጋጌዎችንና ተያያዥ የሆኑ ባለስልጣኑ ያወጣቸውን መመሪያዎች የሚዋስ ሆኖ ከተገኘ፤
  - ለ) ከግዥ የማመልከቻ **ፕ**ያቄው .2C ክፍያዎች ተያይዘው ካልቀረቡ፤
  - ሐ) የግዥ ጥያቄ አቅራቢው በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎችና ባለስልጣኑ በሚያወጣቸው መመሪያዎች መሠረት የሚያስፌልጉ ሰንዶችን አዖይዞ ማቅረብ ካልቻለ፤ ወይም
  - መ) የግዥ ጥያቄው የአክሲዮን ኩባንያው ባለ አክሲዮኖች ውሳኔ ላይ ተጽእኖ ሊያሳድር የሚችል ትክክል ያልሆነ ወይም ያልተሟላ ነገር ከተገኘበት
  - በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ለቀረበለት ማመልከቻ ይሁንታ ሊከለክል ይችሳል፡፡
- ፮/ በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ መንገድ ከአንድ የተመዘገበ ኩባንያ ግብይት እንዲደረግባቸው ከነቡ አክሲዮኖች ከሚያስፌልገው አብላጫ የመቶኛ ድርሻ በላይ የገዛ ሰው ከገዛበት ቀን ጀምሮ በ፴ (ሰላሳ) ቀናት ውስጥ በገበያው ግብይት የሚደረግባቸውን ቀሪ አክሲዮኖች ለመግዛት የግዢ ጥያቄ ማቅረብ ይኖርበታል፡፡
- ፯/ ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀፅ (፯) ድንጋጌ የሚውል የመቶኛ አብላጫ ድርሻ መጠንን ባለስልጣኑ በመመሪያ ይወስናል፡፡

- 4/ The Authority shall, within a maximum period of 10 (ten) days, review the application and offer documents and issue its decision.
- 5/ The Authority may refrain from issuing its approval pursuant to Sub-Article (4) of this Article if:
  - a) the offer does not comply with the provisions of this Proclamation and related directives issued by the Authority;
  - b) the application fees are not included in the offer;
  - c) the offeror fails to submit the necessary documents in accordance with the provisions of this Proclamation and related directives issued by the Authority; or
  - d) the offer includes incorrect or incomplete statement, which shall have an influence on the decision of the shareholders of the company.
- 6/ A person who acquires, directly or indirectly, more than the required majority percentage of the shares admitted to trading of a listed company shall within 30 (thirty) days from the date of acquisition submit an offer to purchase all the remaining shares traded in the exchange.
- 7/ The Authority shall issue a directive determining the required majority percentage to apply to Sub-Article (6) of the Article.

- ፰/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፮) መሠረት ጎጇ ተጽዕኖ የደረሰበት ማንኛውም ባለአክሲዮን የተመዘገበው ኩባንያ ጠቅላሳ ጉባኤ የሚያሳልፋቸውን ውሳኔዎች አነስተኛ የአክሲዮን ድርሻ ያላቸውን ባለአክሲዮኖች ጥቅም የሚጎዳ የሆነ እንደሆነ በንግድ ህጉ በተቀመጡ ተገቢነት ባላቸዉ ድን.ጋጌዎች መሠረት ውሳኔውን መቃወም ይችላል።
- ፱/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፯)፣(፯) እና (፰) በሚከተሉት ላይ ተፌጻሚ አይሆኑም፦

  - ለ) ኩባንያው ካፒታሉን በሚያሳድግበት ጊዜ በሚገኝ ተጨማሪ የአክሲዮን ድልድል የተወሰኑ ባለአክሲዮኖች ከመግዛት በመቆጠባቸው ምክንያት መቶኛ ገደብ ሲታለፍ፤
  - ሐ) ዕዳ እንደገና በመዋቀሩ ወደ አክሲዮን በመቀየሩ ምክንያት የተጠቀሰው የመቶኛ ገደብ ሲታለፍ፤
  - መ) በውርስ፣ በኑዛዜ ወይም በፍርድ ውሳኔ የተጠቀሰው መቶኛ ሲወሰድ፤ የተጣለው የመቶኛ ገደብ ሲታለፍ፤ እና
  - ሥ)ባለስልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ ውስጠ-ደንቦች እና በተካተቱ ሌሎች ተመሳሳይ ጉዳዮች።
- ፲/ ማናቸውም በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ ፱(ሀ) መሰረት በባለሥልጣኑ የሚሰጥ የተፈጻሚነት ወሰንን የሚገድብ ውሳኔ በጽሑፍ ሆኖ ምክንያቱ መገለጽ ይኖርበታል፡፡
- ፲፩/ የዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀጽ ፱(መ) አይነት ሁኔታ ሲያጋዋም ግለሰቡ ጭጣሪ ከተደረገበት ጊዜ አንስቶ ከ፪ (ሁለት) ዓመት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ የድርሻውን ሁኔታ ማስተካከል አለበት።

- 8/ Any shareholders adversely impacted under Sub-Article (6) of this Article may challenge the resolutions of the General Assembly of the listed company, as per relevant provisions of the Commercial Code, if such decisions harm the interests of the minority.
- 9/ Sub-Article (6), (7), and (8) of this Article shall not be applicable on the following cases:
  - a) Acquisition in consideration of the public interest and in the interest of the remaining shareholders;
  - b) Gaining the stated percentage when the company increases its capital and some shareholders refrain from subscription;
  - c) Gaining the stated percentage because of debt restructure;
  - d) Gaining the stated percentage because of an inheritance, a will or a judicial ruling; and
  - e) Such other cases as provided in a directive issued by the Authority.
- 10/ Any exemption decision issued by the Authority under Sub-Article (9) (a) of this Article shall be written and reasoned.
- 11/ In the case of Sub-Article (9) (d) of this Article, the person shall complete the formalities within not more than 2 (two) years as from the increase.

- በሚያበቃ î @/ ለቁጥጥር መልኩ 776 የሚፈጸምባቸው ወይም እንዳለ ተጠቃለው የሚወሰዱበት አክሲዮኖቹን ለሽያጭ ያቀረበ አክሲዮን አውጨ አስተያየቱን እና ለባለአክሲዮኖች የውሳኔ ሃሣቦችን ያካተተ ምላሽ የሽያጭ ማቅረቢያው ማስታወቂያ ቀናት በደፈሰው NŽ. (ሰባት) ውስጥ ለባለሥልጣኑ ማቅረብ አለበት፡፡
- ፲፫/ ነባር ባለአክሲዮኖች የኩባንያቸዉን አክሲዮን የመጠቅለል ወይም ለቁጥር የሚያበቃ ግዢ ጥያቄ ሲቀርብላቸው፡-
  - ሀ) ሐሳቡን በሚገባ እንዲያስቡበት በቂ ጊዜ፤
  - ለ) የቀረበው ሐግብ የሚሰጠውን ጠቀሜታ ለመገምገም እንዲችሉ በቂ መረጃ፤
  - ሐ) ተግባራዊ ማድረግ እስከተቻለ ድረስ፣ በውሳኔ ሐግቡ መሠረት ባለአክሲዮኖች ከሚያገኙት ማናቸውም ጥቅም ተጠቃሚ ለመሆን ምክንያታዊና ፍትህዊ ዕድሎች፤ እና
  - መ) ከቀረበው ሃሳብ *ጋ*ር በተ*ያያ*ዘ ተመጣጣኝና ፍትሃዊ መስተንግዶ፣ ሊሰጣቸው ይገባል፡፡

<u>ክፍል አስራ አንድ</u> የ*ጋ*ራ ኢንቨስት*መ*ንት ፌንድ

፹፭. <u>የህግ ቅርጽ</u>

የ*ጋ*ራ ኢንቨስትመንት ፌንድ ከሚከተሉት በአንዱ መልክ ሲቋቋም ይችላል፦

- ፩/ እንደ *ጋ*ርዮሽ ገንዘብ ያሉ የኢንቨስት*መንት* ኩባንያዎች፤
- ፪/ የተወሰነ *ኃላፊነት ያላቸው* የሽርክና ማህበሮች፤ ወይም
- ፫/ ባለስልጣኑ በ*ጋራ ኢን*ቨስት*መንት ፌንድ ሥር* መካተት አለባቸው ብሎ የሚወስናቸው ሌሎች በንግድ ህጉ የተደነገጉ አደረጃጀቶችና አወቃቀሮች።

- 12/ An issuer whose shares are the subject of an acquisition or takeover shall, within 7 (seven) days from receipt of the offer, submit a response to the Authority stating its opinion and recommendations to the shareholders.
- 13/ Existing shareholders of the company being offered for takeover or acquisition shall be:
  - a) given a reasonable time to consider the proposal;
  - supplied with adequate information to enable them to assess the merits of the proposal;
  - c) as far as practicable, given a reasonable and equitable opportunities to participate in any benefit accruing to the shareholders under the proposal; and
  - d) given fair and equitable treatment in relation to the proposal.

PART ELEVEN COLLECTIVE INVESTMENT SCHEMES

85. Legal Form

- A Collective Investment Scheme may exist in any of the following forms:
- 1/ Investment companies such as mutual funds;
- 2/ Limited partnerships; or
- 3/ Any other such forms or mechanisms under the commercial code, which the Authority decides to include as a collective investment scheme.

- ፩/ ኪጋራ ኢንቨስትመንት ፌንድ ጋር የተያያዙ ሰንዴ ሙዓለ ንዋዮች ወይም ክፍልፋዮች በባለስልጣኑ ካልተመዘገቡ እና ምዝገባውም በሰፊው በሚሰራጭ ጋዜጣ ለህዝብ ካልተገለፀ በስተቀር ሊሰራባቸው ወይም ሊሸጡ አይችሉም።
- ፪/ የ.ኃራ ኢንቨስትመንት ፌንድ ምዝገባ ማመልከቻ ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀ ቅጽ ተሞልቶ ለባለስልጣኑ ከሚከተሉት ሰንዶች ኃር ተያይዞ መቅረብ ይኖርበታል፡-
  - ሀ) የማመልከቻ ቅጽ፣
  - ለ) ለባለስልጣት የሚከፌል የማመልከቻ ክፍያ፣
  - ሐ) የመመሰረቻ ጽሁፍ እና የመጨረሻ የቅርብ ጊዜ የፋይናንስ ሪፖርት፣ እና
  - መ) ሌሎች በደንብ ወይም በመመሪያ የተደነገጉ ወይም በባለስልጣኑ እንደሁኔታው የሚጠየቁ ሰነዶችና መረጃዎች፡፡
- ማመልከቻውን **ሮ/ ባለስልጣ**ኑ anv አንቀጽ በቀረበው መሠረት ንዑስ አንቀጽ (<u>@</u>) *∞*C5°C° ብቁ rg ካንኘው 6.78.7 ይመዘግባል፤ ይህንንም ለአመልካቹ በጽሁፍ ያሳውቃል፡፡
- ፬/ ባለስልጣኑ ስለ ኃራ ኢንቨስትመንት ፌንዶች አይነት፣ በኃራ ኢንቨስትመንት ፌንዶች ሥራ ላይ ሲውሉ ስለሚችሉ የኢንቨስትመንት ክፍልፋዮች፣ ስለሀብት አገጣመት፣ ስለዋጋ ቁጥጥር፣ እና መረጃን ይፋ የማድረጊያ መስፌርቶችን የሚመለከት መመሪያ ያወጣል።

86. Registration of Collective Investment Schemes

- 1/ Securities or units pertaining to a collective investment scheme shall not be managed or sold unless the Scheme has been registered by the Authority and the registration has been announced to the public in a widely circulated newspaper.
- 2/ An application for the registration of a collective investment scheme shall be made to the Authority in the prescribed form and manner and shall be accompanied by:
  - a) application form;
  - b) application fee payable to the Authority;
  - memorandum of association and most recent financial report; and
  - d) such other documents and information as may be prescribed or as the Authority may reasonably require.
- 3/ If, the Authority is satisfied, after considering an application in terms of Sub-Article (2) of this Article, the Authority shall register the scheme and shall notify the applicant in writing accordingly.
- 4/ The Authority shall issue a directive on types of the schemes, on issuance and redemption of investment units, asset valuations, pricing controls, and disclosure requirements of collective investment schemes.

፹፯. የ*ጋ*ራ ኢንቨስትመንት ፈንድ ሥራ አከናዋኝ

- ፩/ ለ*ጋ*ራ ኢንቨስትመንት ፈንድ ሥራ አከናዋኝ ሆኖ የሚያገለባል ማንኛውም ሰው ፌቃድ ለማግኘት:-
  - ሀ) የስጋት አስተዳደር ዘዴዎች፣
  - ለ) የውስጥ ቁጥጥር፣
  - ሐ) የሒሳብ አሥራር ሥርዓት፣
  - የድርጅት አስተዳደር፣
  - w) ተገቢና ብቁ የሰውና የቴክኒክ ሀብት፣
  - ረ) ዝቅተኛ ተፈላጊ ካፒታል፣ እና
  - ሰ) ሌሎች በባለስልጣኑ መመሪያ የሚወሰኑ መስፈርቶች፤

በተመለከተ ዝቅተኛ መስፌርቶችን ማሟላት አለበት፡፡

- **፪/ ባለስልጣ**ኑ:-
  - ኢንቨስትመንት 6.75 U) 8.26 ኢንቨስትመንቶችን ለመምረዋ የሚካሄዱ
  - ለ) የጋራ 6.75 ኢነቨስትመንት ኢንቨስተሮችን ጥቅም ማስጠበቅና በፍትሐዊነት የማስተናገድ *ሙር*ሆዎችን መከተልን፤
  - ሐ) የጥቅም ግጭትን መለየትና የማስተዳደር፣ በተለይም ከተዛመደ አካል *ጋር* የሚደረግ ግብይይትን፤ እና
  - ኢንቨስትመንት ፌንድ (TD) የጋራ ሥራዎችን በሥርዓት መምራትና **ማ**ጠናቀቅን

በተመለከተ የኃራ ኢንቨስትመንት 6.757 አከናዋኞች **በየጊዜው** ሊያሟሏቸው የሚገቡ መስፈርቶችን ከአነስተኛ ደረጃዎች *ጋር በመመሪያ ያወጣ*ል።

87. Collective Investment Scheme Operator

- 1/ Any person acting as a collective investment scheme operator shall meet minimum requirements for licencing with regard to:
  - Risk management mechanisms;
  - b) Internal controls;
  - c) Accounting procedures;
  - d) Corporate governance;
  - e) Appropriate and sufficient human and technical resources;
  - f) Minimum capital requirements, and
  - g) Any other requirements to be determined by directive of the Authority.
- 2/ The Authority may issue directive regarding ongoing requirements for collective investment scheme operators with minimum standards regarding:
  - a) Due diligence in the selection of collective investment scheme investments;
  - b) Acting in the best interest of collective investment scheme investors and in accordance with the principles of fair treatments;
  - c) Identification and managements of conflicts of interests, especially with regards to related party transactions;
  - d) Procedures for orderly winding up of collective investment schemes businesses.

- ፫/ የ.ኃራ ኢንቨስትመንት ፌንድ ሥራ አከናዋኞች የፌንዱን ሀብቶች እና ከፌንዱ አክሲዮኖችና ክፍልፋዮች ,ኃር የተገናኙ የገንዝብ ዝውውሮችን (ግዥና ሽያጭን) የሚመለከት መዝገቦችን መመዝገብና መያዝ አለባቸው፡፡
- ኢንቨስትመንት 0/ P.26 ፌንድ ሥራ አከናዋኞች ማናቸውም አይነተ 06.34 አስተዳደር መዋቅር ወይም ወይም በኢንቨስተሮች መብቶች ወይም 16.74 *አሥራር* ሳይ የሚከሰቱ ጉልሀ ለውጦችን መረጃዎችን ለባለስልጣት የሚመለከቱ ሪፖርት ማድረግ ይኖርባቸዋል፡፡
- ፩/ የ*ጋ*ራ ኢንቨስትመንት ፌንድ ሥራ አከናዋኝ የራሱን ሀብት ከ*ጋ*ራ ኢንቨስትመንቱ ሀብት መለየት ይኖርበታል፡፡
- ፮/ የደንበኛ ሀብት ከ*ጋራ ኢን*ቨስት*መንት ሥራ* አከናዋ*ኙ ጉ*ዳትና ኪሳራ መጠበቅ አለበት።
- ፯/ የጋራ አንቨስትመንት ፈንድ ስራ አከናዋኙ፤
  - ሀ) ክፍልፋዮችን ሽጠ የመዉጣት ጥያቄን ማሳካት የማይችል ከሆነ፤
  - ለ) ከጋራ ኢንቨስትመንት ፌንዱ መመስረቻ ጽሁፍ ወይም መተዳደሪያ ደንብ ወይም ውሎች ወይም ከደንበኛ ሳቢ መግለጫው ጋር በሚቃረን መንገድ ክፍልፋዮችን ሽጠ መዉጣት ላይ እገዳ ከጣለ፤ ወይም
  - ሐ) ይህን አዋጅ ይዋሳል ተብሎ ከታመነ፤

ባለስልጣኑ ጣልቃ በመግባት የመፍትሔ እርምጃ ይወስዳል፡፡

- 3/ Collective investment scheme operators shall keep books and records in relation to transactions involving collective investment scheme assets, and all transactions in collective investment scheme shares or units.
- 4/ A collective investment scheme operator shall report to the Authority any information relating to material changes in its management or organisation or investor rights or in the operations of the collective investment scheme.
- 5/ A collective investment scheme operator shall separate its own assets from collective investment scheme assets.
- 6/ Collective investment scheme investor's assets should be protected from losses or insolvency of collective investment scheme operator.
- 7/ In instances where the collective investment scheme operator is:
  - a) Failing to honour redemptions;
  - b) Imposing a suspension of redemptions in a manner that is not consistent with collective investment scheme Memorandum or Articles of Association or contracts or prospectus; or
  - Deemed to be in violation of this Proclamation,
  - the Authority shall intervene and address the situation.

፹፰. <u>የ*ኃ*ራ ኢንቨስትመንት ፌንድ ኢንቨስተሮች</u> መብት

- ፩/ የ ጋራ ኢንቨስትመንት ፌንድ አከናዋኝ፣ ሥራ ላይ ለማዋል በኢንቨስተሮች አስቀድመው መጽደቅ የማያስፌል ጋቸው ጉዳዮች ሆነው በኢንቨስተሮች መብት ላይ ጉልህ ለውጦች የሚያስከትሉትን ስራ ላይ ከማዋሉ በፊት ለኢንቨስተሮች ማስታወቅ አለበት፡፡
- ፪/ በኢንቨስተሮች መብት ላይ ለውጥ ሊያስከትል የሚችል ጉልህ ለውጥ ሥራ ላይ ከመዋለ በፊት ኢንቨስተሮች፣ ከራለጉ፣ ክፍልፋዮቻቸዉን ያለ ክፍያ እንዲሸጡ እድል ሊሰጣቸው ይገባል።
- ፫/ የ ኃራ ኢንቨስትመንት ፈንድ ኢንቨስተሮች ክፍልፋያቸውን በመተዳደሪያ ደንብ፣ ወይም በመመስረቻ ፅሁፍ፣ ወይም በኮንትራት ወይም በደንበኛ ሳቢ መግለጫው መሠረት ያለምንም ቅድመ ማስታወቂያ ሽጠዉ መዉጣት ይችላሉ።

፹፱. <u>የ*ጋ*ራ ኢንቨስትመንት ፌንድ ኢንቨስትመንት</u> <u>አማካሪ</u>

ማናቸውም የ*ጋ*ራ ኢንቨስት*መንት ፌን*ድ አማካሪ ሆኖ የሚያገለግል ሰው የሚከተሉትን ማሟሳት አለበት:-

- ፩/ በኢንቨስትመንት አማካሪነት ለመስራት ከባለሰልጣኑ ፊቃድ ማግኘት፤
- ፪/ የክፍልፋይ ባለድርሻዎችን ዋቅም ለማስጠበቅ የ*ጋራ ኢን*ቨስትመንት ፌንዱ የሚመራባቸውን መመሪያዎችና አሠራሮች አክብሮ መንቀሳቀስ፤
- ፫/ የኢንቨስትመንት ምክር በሚሰዋበት ጊዜ የግል ንብረቱን ለመጠበቅ ለሚተጋ ሰው ተገቢውን ፕንቃቄ ማድረግ፤

88. Rights of Collective Investment Scheme Investors

- 1/ A collective investment scheme operator shall give notice to investors of material changes to investor rights notice before they take effects, in cases where such changes do not require prior approval from investors.
- 2/ Before material changes to investor rights take effects, the investors should be given the possibility to redeem their shares with no redemption fee, if they choose to.
- 3/ Investors of a collective investment scheme are entitled to redeem their units from a collective investment scheme in accordance with the Memorandum or Articles of Association or Contract or prospectus, without giving prior notice.

89. <u>Investment Advisor of a Collective</u> <u>Investment Scheme</u>

Any person acting as an advisor for a Collective Investment Scheme shall comply with the following:

- 1/ Be licensed by the Authority to act as an Investment Advisor;
- 2/ Act in the conformity with the regulations and procedures governing the Collective Investment Scheme, which aims to achieve the unit holders' interests;
- 3/ Exert reasonable care of the person that is protecting his own property when offering investment advices;

- 18 365337I
  - ኢንቨስትመንት ከጋራ 6.79 .2C የተያያዙ መደበኛ ሪኮርዶችን በፌንዱ የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት መዝግበ መያዝ፤ እና
  - በተጠየቀ ጊዜ እና በባለስልጣኑ መመሪያ ፎ/ መሠረት በየጊዜው ለባለስልጣኑ ሪፖርት ማቅረብ፡፡

- 8.26 ኢንቨስትመንት ህብት δ/ 6.75 የተበቃ PG በሚያከናውን ひわキろ በደንበኛ ሀብትነት ለይቶ በሚይዝ ራሱን በቻለ ሌላ ጠባቂ አካል ዋበቃ ሥር መሆን ይኖርበታል፡፡
- ኢንቨስትመንት 8.26 638 ጠባቂ በአሰራሩ ከጋራ ኢንቨስትመንት 6.75 ሥራ አከናዋኝ ገለልተኛ ሆኖ ሁልጊዜም ለኢንቨስተሮች ጥቅም oup? የቆመ አለበት፡፡
- Ê/ ባለስልጣኑ የጠባቂዉን፡-
  - ሀ) የፋይናንስ እና የማስተዳደር ብቃት፤ እና
  - ለ) የኢንቨስትመንት 6.75 ሀብቶችን ከጋራ ኢንቨስትመንት ፈንድ ስራ አከናዋኙ፣ ኢንቨስትመንት ከጋራ *ፈንድ አማካሪዉ እንዲ*ሁም ከራሱ ሀብቶች ለይቶ የመጠበቅ ብቃቱን፤

በተመለከተ መመዘኛዎችን (10000LS ይወስናል፡፡

- 4/ Maintain regular records according to the accounting systems related to collective investment schemes; and
- 5/ Submit periodic reports to the Authority, as requested and in accordance with its directives.

90. Custodian of Collective Investment **Scheme**

- 1/ Collective investment scheme assets should be under the custody of an independent party, a custodian, to whom such assets shall be identified as clients' assets.
- 2/ The custodian of a collective investment scheme shall be functionally independent of the collective investment scheme operator and shall always act in the best interests of investors.
- 3/ The Authority shall specify, in a directive, qualifying requirements for a custodian in relation to:
  - a) its financial and managerial capacity; and
  - b) its ability to protect the assets of the collective investment scheme by separating these assets from the assets of the collective investment scheme operator, of the investment advisor of the collective investment scheme, and of the custodian itself.

764.964£

<u>፺፩. በ</u>*ጋራ* ኢንቨስትመንት **ፈንድ ላይ የተጣሉ ገደቦ**ች

- §/ የ*ጋ*ራ ኢንቨስትመንት ፌንድ የሚከተሉትን ተግባራት ከማከናወን የተከለከለ ነው፡-
  - ሀ) ብድር መስጠት፣
  - ለ) በባለስልጣኑ መመሪያ በወጡ መስፈርቶች እስከተፈቀደው *መ*ጠን ድረስ ካልሆነ በስተቀር፤ 6.74.7 ከሚያስተዳድረው ኩባንያ ወይም ከተቀዋላ ኩባንያዎቹ ሰንደ ሙዓለ ንዋይ መግዛት፤ እና
  - ሐ) በባለስልጣኑ Aon *መመሪያ* ከተቀመጠው አማባብ ውጪ፣ 86.74 አማካሪ የማቅረብ ለሕዝብ ስራን ከሚመራበት ወይም የሽያም ወኪል ሆኖ ከሚያገለግልበት *ማናቸውም* ተቋም: ምንም አይነት ሰንደ መ-ያለ ንዋይ መግዛት::
- <u>፪/ ማንኛዉም የ</u>*ጋራ ኢን*ቨስት*ሙንት ፌን*ድ ያለ ባለስልጣኑ ይሁንታ የኢንቨስትመንት ፌንድ አማካሪ ወይም ጠባቂ ሲሾም ወይም በሌላ ሊተካ አይችልም፡፡
- ፫/ ባለስልጣት የ*ኃራ* ኢንቨስትመንት ፌንድ ኢንቨስትመንት ፈንድ አማካሪ ወይም ጠባቂ የመኘም ማመልከቻ ወይም የመተካት በደረሰዉ በ፴ (ሰላሳ) ቀናት ዉስፑ ውሳኔውን እና የውሳኔውን *ምክንያት ያሳ*ዉቃል።
- ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት የ*ጋራ* ኢንቨስት*ሙን*ት ፌንድ አማካሪ ወይም ጠባቂ የመሾም ወይም የመተካት ማመልከቻ ቀርቦለት ባለስልጣኑ በ፴ (ሰላሳ) ቀናት ውስጥ ተቃወም ካልገለፀ ማመልከቻዉ የባለስልጣኑን ይሁንታ እንዳገኘ ይቆጠራል፡፡

91. Restrictions on Collective Investment **Schemes**

- 1/ The collective investment scheme is prohibited from carrying out the following:
  - a) Grant credit;
  - b) Purchase any securities issued by the company managing the scheme or any of its subsidiaries, except to the extent of the requirements established by directive of the Authority in this regard; and
  - c) Purchase any securities of the entity, where the scheme's advisor is acting as the subscription manager or sales agent, except to the extent of the requirements established by the Authority in this regard.
- 2/ A collective investment scheme may not appoint or replace an investment advisor or custodian without consent from the Authority.
- 3/ After receiving request for appointment or replacement of a manager or custodian from a collective investment scheme, the Authority shall notify the applicant its reasoned decision within 30 (thirty) days from the date of receipt of the request.
- 4/ Under Sub-Article (3) of this Article, if the Authority does not express objection within 30 days, the appointment or replacement shall be considered as having received the consent of the Authority.

<u>ክፍል አስራ ሁለት</u> የተከለከሉ የግብይት ተግባራት

፺፪. <u>ለሀዝብ የተሰራጨ *መረጃ*</u>

- ፩/ ለዚህ አዋጅ አላማዎች፣ አንድ መረጃ ለህዝብ ተሰራጭቷል የማባለው፦
  - ሀ) በባለስልጣኑ ወይም በሰንደ ሙዓለ ንዋዩ ገበያ መመሪያዎች መሠረት ለኢንቨስተሮች እና ለአማካሪ ባለሙያዎች መረጃ ለመስጠት ተብለግ ከታተመ፤
  - ለ) ተመዝግቦ ተይዞ በወጣ ህግ መሰረት ለህዝብ ዕይታ ክፍት ከሆነ፤
  - ሐ) መረጃው፡፡-
    - (፩) ከሰንደ ሙዓለ ንዋዮቹ፤ ወይም
    - (፪) ከሰንደ ሙዓለ ንዋዩ አቅራቢ፤ ጋር የተገናኘ ሆኖ ከሰንደ ሙዓለ ንዋይ ጋር በተገናኘ ስራ ሊሰሩ በሚችሉ አካላት በቀላሉ ሊገኝ ከቻለ፤ ወይም
  - መ) ለሀዝብ *እንዲያ*ውቀው ከተደረገ መረጃ የተገኘ ከሆነ

ነው ፡ ፡ ፡

<u>ጀ</u>/ መረጃው።-

- v) በተንቃቄ በሚሰሩና የሙያው ብቃት ባላቸው ሰዎች ብቻ የሚደረስ፤
- ለ) በፍተሐዊና ተመጣጣኝ ክፍያ በቋሚ ደንበኝነት ወይም በክፍያ ለህዝብ የሚደርስ፤
- ሐ) በምልከታ ብቻ የሚገኝ፤ ወይም
- መ) ከኢትዮጵያ ውጭ ብቻ የሚታተም ቢሆንም ለሀዝብ እንደተሰራጨ ሊቆጠር ይችላል፡፡

PART TWELVE

PROHIBITED TRADING PRACTICES

92. Information Made Public

- 1/ For the purposes of this Proclamation, information is made public if it:
  - a) is published in accordance with the directives of the Authority or a securities exchange for the purpose of informing investors and their professional advisers;
  - b) is contained in records which by virtue of any enactment are open to inspection by the public;
  - c) can be readily acquired by those likely to deal in any securities:
    - (1) to which the information relates; or
    - (2) of an issuer to which the information relates; or
  - d) is derived from information which has been made public.
- 2/ Information may be treated as made public even though it:
  - a) can be acquired only by persons exercising diligence or expertise;
  - b) is communicated to the public on subscription or payment of a fair and reasonable fee;
  - c) can be acquired only by observation;or
  - d) is published only outside Ethiopia.

<u>፺</u>፫. የውስጥ አዋቂ *መረጃ*

- ፩/ ለዚህ ክፍል አላማ ‹**‹ውስጥ አዋቂ መረጃ››** ማለት ቀዋተኛ እና ግልጽ፣ ለህዝብ ያልተሰራጨ እና ለህዝብ ቢሰራ*ጭ ኖሮ* በማናቸውም ሰንደ ሙዓለ ንዋይ ዋ*ጋ* ላይ ጉልህ ለውጥ ሊያስከትል የሚችል ነው፡፡
- ፪/ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ከውስጠ አዋቂ መረጃዎች ጋር በተያያዘ ‹‹ዋጋቸው ተለዋዋጭ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች›› ናቸው የሚባሉት የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች እሴትን ጨምሮ መረጃው ለህዝብ ቢገለፅ በዋጋው ላይ ጉልህ ለውጥ ሊያስከትል የሚችል ከሆነ ነው፡፡

<u> ፺፬. ውስጥ አዋቂዎች</u>

- ፩/ ለዚሀ ክፍል አላማ ‹**‹ውስጥ አዋቂ››** ማለት የውስጥ *መረጃ ያ*ለው ሰው ነው፡፡
- ፪/ ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) አላማ አንድ ሰው፦
  - ሀ) ዳይሬክተር፣ ሰራተኛ ወይም የሰንደ ሙዓለ ንዋይ አቅራቢ ባለአክሲዮን በመሆኑ፤
  - ለ) በሙያው፣ በስራ ቅዮሩ፣ በቢሮው ምክንያት መረጃውን የማግኘት ዕድል ያለው በመሆኑ፤ ወይም
  - ሐ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፌደል ተራ (ሀ) እና/ወይም (ለ) ከተጠቀሱት ሰዎች ጋር ባለዉ ቀጥተኛ ወይም ቀጥተኛ ባልሆነ ግንኙነት፤

መረጃውን ያገኘ እንደሆነ ከውስጥ ምንጭ እንዳገኘ ይቆጠራል፡፡

93. Inside Information

- 1/ For the purpose of this Part "inside information" means information which is specific or precise, has not been made public, and, if it were made public, would likely have a material effect on the price of any securities.
- 2/ Securities are "price-sensitive securities" in relation to inside information, if the information would, if made public, be likely to have a material effect on the price including the value of the securities.

94. Insiders

- 1/ For the purpose of this Part, an "insider" means a person in possession of inside information.
- 2/ For the purpose of Sub-Article (1) of this Article, a person has information from an inside source if that person has it through:
  - a) being a director, employee or shareholder of an issuer of securities;
  - having access to the information by virtue of his or her employment, office or profession; or
  - c) direct or indirect relationship with a person under paragraph (a) and/or(b) of this Sub-Article.

364892 36431

፺፟፟፟፟፟፟፟፟፟. <u>የውስጥ አዋቂ ግብ</u>ይት

- ố/ የውስጥ አዋቂ *መረጃ* ያለው ሰው፡-
  - ሀ) ሰንዶ ሙዓለ ንዋዮቹ ከውስጥ አዋቂ መረጃ ጋር በተያያዘ ዋጋቸው ተለዋዋጭ ከሆኑ፤
  - ለ) የሰንደ ሙዓለ ንዋዮቹ ግብይት ሊካሄድ እንደሚችል በማወቁ ወይም በቂ ምክንያት መኖሩን በማመኑ ሌላን ሰው ቢያውቅም ባያውቅም በውስጥ አዋቂው ይዞታ ሥር ካለ መረጃ ጋር በተያያዘ ዋጋቸው ተለዋዋጭ በሆኑ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ወይም ከአንርሱ በሚመንጨ ሰንዶች እንዲገበያይ ካበረታታ፤ ወይም
  - ሐ) ከተቀጠረበት ስራ፣ ከቢሮው ወይም ከሙያው ጋር ባልተያያዘ *መንገ*ድ መረጃውን ከገለፀ

በሰንደ ሙዓለ ንዋዮቹ መገበደየት አይራቀድለትም፡፡

- ፪/ አንድ ውል በዚህ አንቀጽ በተጠቀሱት ጥፋቶች ብቻ ፌራሽ ወይም የማይፌፀም ሲሆን አይችልም።
- ፫/ ባለስልጣኑ የውስዋ አዋቂ ንግድ ግብይትን ለመቆጣጠርና በበሳይነት ለመከታተል ተጨማሪ ድን*ጋጌዎችን* በመመሪያ ሊያወጣ ይችሳል።

፺፮. <u>የገበ</u>ደ ሸፍተ

አንድ ሰው ግብይቶችን በራሳቸው ወይም ከሌላ ማናቸውም ግብይት *ጋር* በማጣመር:-

95. Insider Trading

- 1/ A person who has inside information is prohibited from trading in securities if:
  - a) the securities are price-sensitive in relation to the inside information;
  - b) that person encourages another person, whether or not that other person knows it, to deal in securities or their derivatives which are pricesensitive in relation to the information in the possession of the insider, knowing or having reasonable cause to believe that the dealing would take place; or
  - c) that person discloses the information, otherwise than in the proper performance of the functions of his employment, office or profession, to another person.
- 2/ A contract shall not be void or unenforceable by reason only of the commission of an offence under this Article.
- 3/ The Authority may issue additional provisions in a directive to regulate and supervise insider trading activities.

96. Market Manipulation

A person shall not enter into or carry out, directly or indirectly, two or more transactions in the securities of a company, or in other publicly traded securities, which by themselves or in conjunction with any other transaction:

- ፩/ ሌላ ሰው የተመሳሳይ ኩባንያን፣ ወይም የሌላ ተዛማጅ ኩባንያን፣ ወይም የተመዘገቡ ሌሎች መሰል ኩባንያዎችን ሰነደ ሙዓለ ንዋዮች እንዲገዛ፣ ለመግዛት ቃል እንዲገባ፣ ወይም ከመሸዋ እንዲታቀብ ለመገፋፋት፣ በማሰብ የሰንደ ሙዓስ ንዋዮች ዋጋን በሚጨምሩ፣ ወይም ሊጨምሩ፤
- g/ ሌላ ሰው የተመሳሳይ ኩባንያን፣ ወይም የሌላ ተዛማጅ ኩባንያን፣ ወይም የተመዘገቡ ሌሎች *መ*ሰል ኩባን*ያዎች*ን ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች እንዲሸዋ፣ ወይም ስንደ ሙዓለ ከመግዛት እንዲታቀብ ለመገፋፋት፣ በማሰብ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ዋጋን በሚቀንሱ፣ ወይም ሊቀንሱ፤ ወይም
- ፫/ የተ*መ*ሳሳይ ኩባንያን፣ ወይም የሌላ ተዛማጅ ኩባንያን፣ ወይም የተመዘገቡ ሌሎች መሰል ኩባንያዎችን ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ሌላ ሰው እንዲገዛ፣ እንዲሸዋ፣ ወይም ለመግዛት ቃል እንዲገባ፣ ወይም ስንደ ሙዓለ ንዋዮችን ከመሸዋ፣ ከመግዛት እንዲታቀብ ለመገፋፋት፣ የሰንደ ሙዓስ ንዋዮችን ዋጋ በሚያረጋጉ ወይም ሊያረጋጉ፤

በሚችሉ በአንድ ኩባንያ ሰንደ መዓለ ንዋዮች ወይም በሌላ በይፋ በሚካሄድ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግብይት ሁለት ወይም ከሁለት በሳይ የሆኑ የሰንደ መዓለ ንዋዮች ግብይቶችን በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ መሬጸም አይችልም፡፡

<u>፯፯. የሀሰት ግብይት</u>

፩/ ማንኛውም ሰው በመካሄድ ላይ ባለ ሰንደ ሙዓስ ንዋዮች *ግ*ብይት በመጠንም ሆነ በዋ*ጋ* ሳይ ሀሰተኛ ወይም አሳሳች ዕይታ እንዲኖር የሚልጥር ወይም እንዲፈጠር የሚያደርግ ወይም ሌሳ የተዛባ ማድረግ ひとき የለበትም::

- 1/ increase, or are likely to increase the price of securities with the intention of inducing another person to purchase, or subscribe for, or to refrain from selling securities issued by the same company or a related company, or such other listed securities;
- 2/ decrease, or are likely to decrease, the price of securities with the intention of inducing another person to sell, or to refrain from purchasing, securities issued by the same company or a related company, or such other listed securities; or
- 3/ stabilize, or are likely to stabilize, the price of securities with the intention of inducing another person to sell, purchase, or subscribe for, or to refrain from selling, purchasing or subscribing for, securities issued by the same company or by a related company, or such other listed securities.

97. False Trading

1/ A person shall not create or cause to be created, or do anything with the intention of creating a false or misleading appearance of active trading in volume and prices of securities.

- ፪/ በዚህ አንቀጽ፣ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው አጠቃላይ አነጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ፣ አንድ ሰው፡-
  - ህ) በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ፣ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ዋቅም የባለቤትንት ለውጥን በማያስገኝ ሁኔታ የሰንደ ሙዓለ ንዋይ የመግዛት ወይም የመሸጥ ግብይት ከፊጸመ ወይም እንዲፊጸም ካቀረበ፤ ወይም
  - ለ) በግልጽ በሚታይ ሁኔታ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ለራሱ እንዲሸዋለት ባዘጋጀው ወይም ባቀረበው ዋጋ ለመሸዋ ካቀረበ፣ ወይም ክሱ ጋር የሚገበያየው ሰው በግልጽ በሚታይ ሁኔታ እንዲሸዋለት ያዘጋጀው ወይም ያቀረበው እኩል ብዛት ያላቸው ወይም እኩል ብዛት እንዳላቸወ በግልጽ ሊታወቁ የሚችሉ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ካቀረበ

ስዚህ ክፍል ዓላማ በመካሄድ ላይ ባለ ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግብይት እና ዋ*ጋ* ሀሰተኛ ወይም አሳሳች ዕይታ እንዲኖረው የማድረጉ ሁኔታ ተልጥሯል።

ማንኛውም ሰው።-

- ፩/ ሀሰተኛ፣ አሳሳችና፣ አታላይ መግለጫ ቃል በመስጠት፣ ትንበያ በመስጠት ወይም በማሳተም፤
- ፪/ ወሳኝ መረጃ በመደበቅ፤ ወይም

- 2/ Without prejudice to the generality of Sub-Article (1) of this Article, a false or misleading impression of active trading and prices of securities is created for the purpose of this section if a person:
  - a) enters into or carries out, directly or indirectly, any transaction for the sale or purchase of securities which does not involve a change in the beneficial ownership of the securities, or offers to do so; or
  - b) offers to sell securities at a price which is conspicuously the same as the price at which he has made or proposes to make, or knows that his counterpart has made or proposes to make, an offer to buy the same or conspicuously the same, number of securities.

98. Fraudulent Transactions

A person shall not induce or attempt to induce another person to subscribe for, sell or purchase securities by:

- 1/ making or publishing any statement, promise or forecast that is false, misleading or deceptive;
- 2/ concealing any material facts; or

ሌላ ሰው ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ለመሸዋ እንዲያመለክት፣ እንዲገዛ ወይም እንዲሸዋ መገፋፋት ወይም ለመገፋፋት መሞከር የለበትም።

<u> ፺፱. የሸፍጥ ዘዴዎችን መጠቀም</u>

ማንኛውም ሰው፣ በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ፣ ከሌላ ሰው *ጋር ከሚያ*ደርገው <u>ፌርሞ ከመግዛት፣</u> ከግዥ እና ከሽያ~~ም ግ~~ብይይት *ጋር* በተያያዘ፡-

- ፩/ ሌላውን ሰው በማታለል ወይም ማንኛውንም አይነት መግሪያ፣ በዴ፣ ወይም ረቂቅ መንገድን በመጠቀም፤ ወይም
- ፪/ ሌላን ሰው በሚያቄበረብር ወይም በሚያታልል፣ ወይም ሲያታልሉ ወይም ሲያቄበረብሩ በሚችሉ ድርጊቶችና ተግባራት ወይም አሠራር በመሠማራት፤

ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ሊግዛ ወይም ሊሸ**ተ** አይችልም፡፡

<u> ፩፻</u>. <u>ሀሰተኛ ወይም አሳሳች መግለጫዎች</u>

- ፩/ ማንኛውም ሰው በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ መንገድ፣ ሌላ ሰው የሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ወይም ሌሎች የተመዘገቡ ማናቸውንም ሰንደ ሙዓለ ንዋዮችን ለመግዛት ቃል እንዲገባ፣ እንዲገዛ፣ ወይም እንዲሸጥ ለመገፋፋት አላማ፤ ወይም የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ዋጋ ባለበት እንዲቀዋል፣ እንዲጨምር፣ እንዲቀንስ ወይም እንዲረጋጋ ለማድረግ ሀስተኛ ወይም አሳሳች መጓጫ መስጠት የለበትም፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ፣ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው አጠቃላይ አነጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ፣ አንድ ሰው፡-

3/ recording or storing in, or by means of, any mechanical, electrical or other device, information that is false or misleading

99. Use of Manipulative Means

A person shall not, directly or indirectly, in connection with any transaction with any other person involving the subscription, purchase or sale of securities:

- 1/ using any device, scheme or artifice to defraud the other person; or
- 2/ engaging in any act, practice or course of business which is fraudulent, deceptive, or likely to defraud or deceive that other person.

100. False or Misleading Statements

- 1/ A person shall not make false or misleading statement, directly or indirectly, for the purpose of inducing the subscription for or sale or purchase of securities by another person or maintaining, increasing, reducing or stabilizing the price of such securities.
- 2/ Without prejudice to the generality of Sub-Article (1) of this Article, a person shall not make any statement which:

- ሀ) በተገለጸበት ጊዜና አኳኋን ከነበረው ተጨባጭ ሁኔታ አንጻር ሀሰተኛና አሳሳች የሆነ እና ሰውየውም ሀሰተኛና የተዛባ መሆኑን የሚያውቀው ወይም አሳማኝ በሆነ ሁኔታ ሊያውቀው የሚችል፤ ወይም
- ለ) አንድ ወሳኝ ጉዳይ ቀሪ (1001P'r. ምክንያት ሀሰተኛና የተዛባ የሆነ፣ እና ሰውየውም ቀሪ በሆነው ወሳኝ ጉዳይ ምክንያት ሀሰተኛና የተዛባ መሆኑን የሚያውቀው ወይም አሳማኝ በሆነ ሁኔታ ሀሰተኛና የተዛባ መሆኑን ሊያውቀው የሚችል፤

መግልጫ መስጠት የለበትም::

- ፩/ የዋጋ ልዩነት ያለበት የደንበኛ ትዕዛቦችን
  በተመለከተ የውስጥ አዋቂ መረጃ ያለውና
  ትዕዛዞቹ መኖራቸውን ያወቀ እና
  በሚመለከተው ሰነደ መዓለ ንዋዮች ወይም
  በማናቸውም ኢንቬስትመንቶች በቀጥታ
  በሌላ ሰው አማካኝነት ለራሱ ግብይት
  የሚሬጽም ማንኛውም ህጋዊ ፌቃድ ያለው
  ሰው የደንበኛው ትዕዛዝ ከመሬጸሙ በፊት
- ፪/ ፌቃድ ያለው ሰው ከደንበኞቹ ቀድሞ መገበያየት ወይም በደንበኞቹ ፋንታ የዕለት ገበያ በተ*ጋ*ነነ መልክ ከፍ አድርነ መዝጋት አይችልም።

፩፻፪. <u>በሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግብይት ስለሚጣሉ</u> <u>ገደቦች</u>

ማንኛውም ሰው በባለስልጣኑ በሚወጣ መመሪያ ገደብ በተጣለባቸው ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግብይት ማካሄድ አይችልም፡፡

- a) at the time and in light of the circumstances in which it was made, is false or misleading with respect to any material fact and which that person knows or reasonably ought to know is false or misleading; or
- b) by reason of the omission of a material fact, it is rendered false or misleading and which that person knows or ought to know is rendered false or misleading by reason of omission of that fact.

101. Front-Running and Other Trading Practices

- 1/ Any licensed person who has insider information on client orders with a price differential or is aware of such orders and effects an own account transaction in the securities concerned or in any related investments directly through any other person, shall not take advantage of the price differential before the client order is executed.
- 2/ A licensed person shall not deal ahead of his clients or mark the close or excessively deal on behalf of clients.

102. Restrictions on Trading of Securities

A person shall not engage in trading of securities that are restricted by directive of the Authority.

<u>ክፍል አስራ ሶስት</u> <u>የካሣ ፌንድ</u>

<u> ፩፻፫. የካሳ ፌንድ ስለ ማቋቋም</u>

- ፩/ የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪ ወይም የሰነደ ሙዓለ ንዋዮች ገበያ የውል ግዴታውን ባለመወጣቱ ምክንያት የኅንዘብ ኪሣራ ለሚደርስባቸው ኢንቬስተሮች ካሣ የመስጠትን አና የመብት ጥይቄ ያልቀረበባቸውን የተሰበሰቡ የትርፍ ድርሻዎችን ሁኔታው ሲልጠር ለተጠቃሚዎች የመክፌልን ዓላማዎች ያነገበ የካሳ ፈንድ (ከዚህ በኃሳ ‹‹ፌንድ›› እየተባለ የሚጠራ) በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡
- ፪/ ባለስልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ከተመለከቱት ውጭ ለኢንቨስተሮች የተሟላ ዋበቃ የሚያደርጉ ሌሎች ዝግጅቶች መኖራቸውን ካመን የሰንደ ሙዓለ ንዋይ ነበያውን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ከተጠቀሱት ግዴታዎች ነፃ ሊያደርገው ይችላል።
- ፫/ የካሣ ፌንዱ የገንዘብ ምንጮች የሚከተሉት ናቸው፡-
  - ሀ) ፌቃድ ባሳቸው ሰዎች ለካሳ ፌንድ እንዲከፌል የሚጠየቅ ገንዘብ፤
  - ለ) የካሳ ፌንዱ ገንዘብን ኢንቨስት በማድረግ የሚገኝ ወለድና ትርፍ፤
  - ሐ) ግዲታቸውን መወጣት ባለመቻላቸው ኢንቨስተሮችን ለካሳ ክፍያ ከዳረጉ አካላት በባለስልጣኑ ወይም በባለስልጣኑ በተወከለ አካል የሚሰበሰብ ገንዘብ፤ ወይም

PART THIRTEEN COMPENSATION FUND

103. <u>Establishment of a Compensation</u> Fund

- 1/ The Compensation Fund (here under called the "Fund") is hereby established the purposes of granting compensation to investors who suffer pecuniary loss resulting from the failure of a capital market service provider or securities exchange to meet his contractual obligations and paying beneficiaries from collected unclaimed dividends when they resurface.
- 2/ Where the Authority is satisfied that adequate arrangements, other than those required under Sub-Article (1) of this Article for the protection of investors exist, the Authority may exempt a securities exchange from the requirements of Sub-Article (1) of this Article.
- 3/ The Compensation Fund shall consist of:
  - a) such moneys as are required to be paid into the Compensation Fund by licensed persons;
  - such sums of money as accrued from interest and profits from investing Compensation Fund moneys;
  - such sums of money recovered by or
     on behalf of the Authority from
     entities whose failure to meet their
     obligations to investors result in
     payments from the Compensation
     Fund; or

- መ) በመንግሥት በዐደቀው መሠረት ለካግ ፌንድ ዓሳማዎች ከሌላ ማናቸውም ምንጭ ከተገኘ ገንዘብ።
- ፬/ ባለስልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫)(ሐ) የተጠቀሱትን ገንዘቦች ለማስከፌል የሚያስችል አዲስና ወቅታዊ መረጃ የሚያቀርብን ማንኛውንም ሰው ሊሸልም ይችላል፡፡ ሆኖም:-
  - ሀ) ይህ ድን.ኃጌ በማንኛውም የባለስልጣኑ ሥራተኛ ሳይ ተልጻሚ አይሆንም፤
  - ለ) በዚህ አንቀጽ መሥረት የሚከፈለው ሽልማት ከተገኘው ገንዘብ ከሦስት በመቶ ሊበልጥ አይችልም፤ እና
  - ሐ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ (ለ) የተጠቀሰው ሽልማት፣ የተገኘው ገንዘብ ወደ ፊንዱ ገቢ ከመደረጉ በፊት መከፌል አለበታ፡፡
- ፭/ በካሳ ፌንድ ውስጥ የተጠራቀመው ገንዘብ በባለስልጣኑ ኢንቨስት ሊደረግ ይችላል፡፡
- ½/ ከፌንዱ ጋር በተያያዘ የሚከተሉት ጉዳዮች በሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ ይወሰናሉ:-
  - ሀ) የፌንዱ አስተዳደር፤
  - ለ) የፌንዱ ገንዘብ ኢንቨስት የሚደረግበት ፖሊሲ፤
  - ሐ) በፌንዱ ውስጥ ሲኖር የሚችለው ዝቅተኛ የገንዘብ መጠን፣ እና ከዝቅተኛው መጠን ቢቀንስ መደረግ ያለበት ሁኔታ፤
  - መ) የፌንዱን ግዴታዎች ለማሟላት ሲጣሉ ስለሚችሉ ክፍደዎች፤
  - ው) በፌንዱ ላይ የይገባኛል ክስ የሚቀርብበት ሁኔታ፤ እና

- d) such sums of money as are received for purposes of the Compensation Fund from any other source approved by the Government.
- 4/ The Authority may reward any person who provides new and timely information leading to the recovery of sums of money referred to in Sub-Article (3)(c) of this Article. However:
  - a) this provision shall not apply to any officer of the Authority;
  - b) the reward payable under this Article shall not exceed three per cent of the amount recovered; and
  - c) the reward referred to in paragraph
     (b) shall be paid before the recovered sums of money are transferred to the Fund.
- 5/ Monies which have accumulated in the Compensation Fund may be invested by the Authority.
- 6/ The following issues related to the Compensation Fund shall be determined by Regulation of the Council of Ministers:
  - a) Administration of the Fund;
  - b) Investment policy of monies of the Fund;
  - c) Minimum amount to be kept in the Fund, and provisions if the Fund is reduced below the minimum amount;
  - d) Levies that may be imposed to meet liabilities of the Fund;
  - e) Manner of lodging claims against the Fund; and

፩፻፬. <u>ከፌንዱ ስለሚፈጸሙ ክፍ*ያዎች*</u>

- ፩/ ለፌንዱ የሚደረጉ መዋጮዎች እና ከፌንዱ የሚከፌሉ ክፍያዎች ባለስልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ መሥረት ይፈጸማል፡፡
- **፪/ በማንኛውም** ፌቃድ ባለው ሰው **ጥፋት** ምክንያት ከካሳ ፈንዱ የሚደረግ ማናቸውም ክፍያ ለፌንዱ የማ.መለስ ኢዳ VS: በማንኛውም ባለስል*ጣ*ኑም ስልጣን ባለው ፍርድ ቤት ክስ አቅርቦ የሚያስመልሰው ይሆናል፡፡

፩፻፭. <u>የፌንዱ ሀብትና ዕዳ</u>

የፌንዱ ሀብቶች በዚህ ክፍል ለተመለከተው ዓላማ ሲባል ከሌሎች የባለስልጣኑ ንብረቶች ተለይተውና ተጠብቀው ይያዛሉ፡፡

<u>ክፍል አስራ አራት</u> ልዩ ልዩ ድ*ንጋጌዎች*

፩፻፯. የወንጀል ተጠያቂነት

- ፩/ ማንኛውም ሰው ከባለስልጣኑ ዕውቅና ሳይሰጠው እንደ ራሱን በራሱ የሚቆጣጠር ድርጅት የሰራ ወይም እንደሚሥራ አድርን የተንቀሳቀስ እንደሆነ፣ ከብር ፩፪ሺ በማያንስና ከብር ፩፪፱ሺ በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ፣ እና ክጅ ዓመት በማያንስና ክ፲፪ ዓመት በማይበልጥ ፅኑ እስራት ይቀጣል፡፡
- ፪/ ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ መሥረት ከባለስልጣኑ ፌቃድ ሳያገኝ ወይም ፌቃዱ በባለስልጣኑ ሳይፀድቅለት በንግድ ሥራነት የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ገበያ ወይም ተዛማጅ ውሎች ገበያ ወይም ያልተማከለ የጠረጴዛ

 f) Any other matter incidental to the establishment and maintenance of the Fund.

104. <u>Disbursements from the Fund</u>

- 1/ The contributions to and payments out of the Fund shall be made in accordance with directives to be issued by the Authority.
- 2/ Any disbursement from the compensation fund that is accountable to the default of any licensed person is a debt due to the fund and is recoverable at the suit of the Authority in any court of competent jurisdiction.

105. Assets and Liability of the Fund

The assets of the Fund shall be kept separate from all other properties and shall be kept in trust for the purposes set out in this Part.

PART FOURTEEN MISCLLANEOUS PROVISIONS

106. Criminal Liability

- 1/ Whoever operates or purports to operate as a self-regulatory organization without being recognized as such by the Authority shall be punishable with a fine of no less than Birr 100,000 and no more than Birr 150,000, and a rigorous imprisonment of no less than 5 years and no more than 12 years.
- 2/ A person who establishes or launches a business as a securities exchange or a derivative exchange or over-the-counter market without obtaining license from the Authority under this Proclamation

- ሁሪያ ገበያ ያቋቋመ ወይም የከፌተ እንደሆነ፣ ከብር ፩፪ሺ በማያንስና ከብር ፩፪፱ሺ በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ፣ እና ከ፭ ዓመት በማያንስና ከ፲፪ ዓመት በማይበልጥ *ፅ*ኑ እስራት ይቀጣል፡፡
- ፫/ ማንኛውም ሰው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ
  (፪) መሰረት ፌቃድ በሌለዉ የሰነደ ሙዓለ
  ንዋዮች ገበያ ወይም ተዛማጅ ውሎች ገበያ
  ወይም ያልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ
  ፌቃድ የሌለዉ መሆኑን እያወቀ የተገበያየ
  እንደሆነ፣ ከብር ፩፻ሺ በማያንስና ከብር
  ፩፻፶ሺ በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ፣ እና ከ፭
  ዓመት በማያንስና ከ፲፪ ዓመት በማይበልጥ
- ፬/ ፌቃድ ከተሰጠው የሰንዴ ሙዓለ ንዋይ ገበደ ውም ያለ ሌላ ማንኛውም ሰው፡-
  - ሀ) ‹‹የሰንዴ ሙዓለ ንዋይ ገበይ›› ወይም ‹‹የአክሲዮን ገበይ›› ወይም ‹‹የተዛማጅ ውሎች ገበይ›› የሚል ስም፤ ወይም
  - ለ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ $(\mathbf{v})$ ከተጠቀሱት ስያሜዎች ከአንዱ ኃር በጣም ተቀራራቢ ስያሜ በመሆኑ ሲያታልል የሚችል ማናቸውም ስም የወሰደ ወይም የተጠቀመ ወይም በየትኛውም ቦታ የለጠፌ ወይም ያሳየ እንደሆነ፣ ከብር **፩፻ቪ በማያንስና ከብር ፩፻፶ቪ በማይበል**ዋ የገንዘብ መቀጮ፣ እና እስከ በሚደርስ ፅኑ እስራት ይቀጣል፡፡
- ፩/ ማንኛውም ሰው ያልተመዘገበ፣ በመንግስት ዋስትና ያልተሰጠው ወይም በዚህ አዋጅ መሰረት በወጣ መመሪያ ከምዝገባ መስፌርቶች ግዴታ ነፃ ያልሆነ ሰነደ ሙዓለ ንዋዮች ያወጣ እንደሆነ፣ ከብር ፩፻፶ሺ በማያንስና ከብር ፫፻ሺ በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ፣ እና ከ፮ ዓመት በማያንስና ከ፲፭ ዓመት በማይበልጥ ፅኑ አስራት ይቀጣል፡፡

- shall be punishable with a fine of no less than Birr 100,000 and no more than Birr 150,000, and a rigorous imprisonment of no less than 5 years and no more than 12 years.
- 3/ A person who knowingly deals in securities at or through unlicensed securities exchange or a derivative exchange or over-the-counter market under Sub-Article (2) of this Article shall be punishable with a fine of no less than Birr 100,000 and no more than Birr 150,000, and a rigorous imprisonment of no less than 5 years and no more than 12 years.
- 4/ A person, other than a licensed securities exchange, who takes or uses, or has attached to, or exhibited at, any place:
  - a) the title "securities exchange" or "stock exchange" or "derivatives exchange"; or
  - any title which so closely resembles either of the titles specified in paragraph (a) of this Sub-Article as to be likely to deceive,

shall be punishable with a fine of no less than Birr 100,000 and no more than Birr 150,000, and a rigorous imprisonment of no more than 7 years.

5/ Any person who issues a security that has not been registered or is not guaranteed by the Government or exempted by directives made under this Proclamation from the requirements of registration of securities shall be punishable with a fine of no less than Birr 150,000 and no more than Birr 300,000, and a rigorous imprisonment of no less than 7 years and no more than 15 years.

- 7FK,6F96
  - ፯/ ማንኛውም ሰው ከባለስልጣኑ ፌቃድ ሳይተኝ ቁተጥር በሚደረግበት የካፒታል ገበያ ተግባራት ተሰማርቶ የተገኘ እንደሆነ፣ ከብር ፩፻፶ሺ በማያንስና ከብር ፫፻ሺ በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ፣ እና ከ፯ ዓመት በማያንስና ከ፲፭ ዓመት በማይበልጥ ፅኑ እስራት ይቀጣል፡፡
  - ፯/ ማንኛውም ሰው የተመዘገቡ ሰንደ ሙዓለ
    ንዋዮችን ፌቃድ ከተሰጣቸው የሰንደ ሙዓለ
    ንዋዮች ገበያ ወይም ካልተማከለ የጠረጴዛ
    ሁሪያ ገበያ ውጭ ሲገበያይ የተገኘ እንደሆነ፣
    ከብር ፩፻ሺ በማያንስና ከብር ፩፻፶ሺ
    በማይበልዋ የገንዘብ መቀጮ፣ እና ከጅ ዓመት
    በማያንስና ከ፲፪ ዓመት በማይበልዋ ፅኑ
    እስራት ይቀጣል።
  - ፰/ ማንኛውም ሰው ማናቸውንም ሰንደ ሙዓለ ንዋይ ፌቃድ ከተሰጠው የገበያ አከናዋኝ ውጭ ሲገበያይ የተገኘ እንደሆነ ከብር ፱ሺ በማያንስና ከብር ፩፻ሺ በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ፣ እና እስከ ፯ ዓመት በሚደርስ ፅኑ እስራት ይቀጣል፡፡
  - ፱/ ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፯፭ የተደነገገውን በመተላለፍ በውስጥ አዋቂ መረጃ ላይ ተመስርቶ የተገበያየ እንደሆነ፣ ከብር ፪፻ሺ በማያንስና ከብር ፫፻፶ሺ በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ፣ እና ከ፯ ዓመት በማያንስና ከ፲፭ ዓመት በማይበልጥ ፅኑ እስራት ይቀጣል።
  - ፲/ ማንኛውም የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪ የተሿሚ እንደራሴነት ፌቃድ የሌሰውን ሰው ዉክልና በመስጠት ቁዋዋር የሚደረግበትን የካፒታል ገበያ አገልግሎት ወይም ተግባራትን ያሰራ እንደሆነ፣ ከብር ፩፻ሺ በማያንስና ከብር ፩፻፶ሺ በማይበልዋ የገንዘብ መቀጮ፣ እና ከ፭ ዓመት በማያንስና ከ፲፪ ዓመት በማይበልዋ ፅኑ እስራት ይቀጣል፡፡

- 6/ A person who performs a regulated capital market activity without license from the Authority shall be punishable with a fine of no less than Birr 150,000 and no more than Birr 300,000, and a rigorous imprisonment of no less than 7 years and no more than 15 years.
- 7/ A person who deals in registered securities otherwise than through a licensed securities exchange or over-the-counter market shall be punishable with a fine of no less than Birr 100,000 and no more than Birr 150,000, and a rigorous imprisonment of no less than 5 years and no more than 12 years.
- 8/ A person who deals in any securities otherwise than through a licensed dealer shall be guilty of an offence and shall be punishable with a fine of no less than Birr 50,000 and no more than Birr 100,000, and a rigorous imprisonment of up to 7 years.
- 9/ A person who trades with inside information by contravening Article 95 of this Proclamation shall be punishable with a fine of no less than Birr 200,000 and no more than Birr 350,000, and a rigorous imprisonment of no less than 7 years and no more than 15 years.
- 10/ A person who performs regulated capital market services or activities by nominating a representative who does not hold an appointed representative's license shall be punishable with a fine of no less than Birr 100,000 and no more than Birr 150,000, and a rigorous imprisonment of no less than 5 years and no more than 12 years.

- ፲፩/ ማንኛውም ሰው የተሿሚ እንደራሴነት ፌቃድ ሳይኖረው እንደ ተወካይ ሆኖ ቁዋጥር የሚደረግበትን የካፒታል ገበያ አገልግሎት የሰጠ እንደሆነ፣ ከብር ፩፫ሺ በማያንስና ከብር ፩፻፶ሺ በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ፣ እና ከ፭ ዓመት በማያንስና ከ፲፪ ዓመት በማይበልጥ ፅኑ አስራት ይቀጣል።
- ፲፪/ ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ መሠረት፣ ወይም ለማሳደስ ፈቃድ ለማግኘት ብሎ በቀጥታም በተዘዋዋሪ መንገድ ይሁን በጽሑፍ፣ በቃል ወይም በሌላ በማናቸውም መንገድ ሃሰተኛና የተዛባ *መረጃ* ያቀረበ ሐሰተኛ መረጃ በማቅረብ ወይም ፌቃድ ያወጣ ወይም ያሳደሰ እንደሆነ፣ ከብር ፩፻፶ ሺ በማያንስና ከብር ፫፻ሺ በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ፣ እና ከ፯ ዓመት በማያንስና ከ፲፰ ዓመት በማይበልጥ ፅጉ እስራት ይቀጣል::
- ፲፫/ ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ መሠረት የጋራ ኢንቨስትመንት ፈንድ ባልተመዘገበ ውስጥ ያለን ጥቅም የሚወክሉ አክሲዮኖችን፣ ክፍልፋዮችን ወይም ሌሎችን ሰንደ *ሙ*ዓለ ንዋዮች ወይም ለመግዛት፣ ለማስተሳፍ ለማስወገድ ለማስገባት ወይም **ግዴታ** ውል የተዋዋለ ወይም የፊጸመ በመፌለግ ወይም እንዲፈጽሙ የጠየቀ፤ ወይም በዚህ መሠረት አዋጅ ያልተመዘገበ 826 ኢንቨስትመን ፈንድ ያቋቋመ እና ያካሂደ እንደሆነ፣ ከብር ፫፻ሺ በማያንስና ከብር ፭፻ሺ በማይበልዋ የገንዘብ መቀጮ፣ እና ከ፲ ዓመት በማያንስና ከ፳ ዓመት በማይበልዋ አስራት ይቀጣል::

- 11/ A person who performs regulated capital market services or activities as a representative without holding an appointed representative's license shall be punishable with a fine of no less than Birr 100,000 and no more than Birr 150,000, and a rigorous imprisonment of no less than 5 years and no more than 12 years.
- 12/ A person who, for the purpose of obtaining or renewing a license in accordance with this Proclamation, whether directly or indirectly, makes any representation, in writing, orally or otherwise, which is false or misleading; or obtained or renewed a license on the bases of false or misleading information shall be punishable with a fine of no less than Birr 150,000 and no more than Birr 300,000, and a rigorous imprisonment of no less than 7 years and no more than 15 years.
- 13/ A person who enters or offers to enter into any agreement for, or with a view to, acquiring, disposing of, or subscribing for, shares, units or other securities representing an interest in a collective investment scheme that is not registered in accordance with the provisions of this Proclamation, or establishes and operates a collective investment scheme that is not registered in accordance with the provisions of this Proclamation, shall be punishable with a fine of no less than Birr 300,000 and no more than Birr 500,000, and a rigorous imprisonment of no less than 10 years and no more than 20 years.

ማንኛውም ሰው አዋጅ መሠረት аны አንድን ጉዳይ ለመከታተልና ለመመርመር የሚጠቅም ሰንድ መሆኑን ሕያወቀ ወይም ማወቅ ሲገባው ያጠፋ፣ አስመስሎ ያቀረበ ፣ የደበቀ ወይም ያስወገደ፤ ወይም እንዲጠፋ፣ ተመሳስሎ **እንዲሰራ፣** እንዲደበቅ ወይም እንዲወገድ ያስደረገ ወይም የፊቀደ እንደሆነ፣ እስከ & *ዓመ*ት በሚደርስ ፅጉ **እስራት** ይቀጣል::

፲፫/ ማንኛውም ሰው፡-

- ሀ) በኀበያ ሸፍጥ፣ ወይም በሃሰተኛ ግብይት ወይም በማ<del></del>ቁበርበር ግብይት ወይም በጆሮ ጠብ ንግድ የተ*ው*ማራ፤
- ለ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፫ በተገለጸው መሥረት ማታለያ ዘዴዎችን ተጠቅሞ ሌሎችን ሰዎች ያምበረበረ ወይም ያታለለ፤
- ሐ) ከደንበኞቹ ቀድሞ የተገበያየ፣ ወይም የዕለቱን ገበያ ዋጋ በተጋንን ሁኔታ ከፍ አድርን የዘጋ ወይም በደንበኞቹ ስም ከሚገባው በላይ የተገበያየ፣ ወይም
- መ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፻፩ በተደነገገው መሠረት በቀጥታም ሆን በተዘዋዋሪ፣ አንድ ሰው በሌላ ኩባንያ ውስዋ የሰንደ መ- ዓለ ንዋዮች ወይም ሌሎች **ማናቸውንም** ንዋዮች ሰንደ ሙዓለ ለመግዛት እንዲፈርም፣ እንዲገዛ፣ ወይም እንዲሸዋ ለመገፋፋት በማሰብ፤ ወይም ንዋዮች የሰንደ መ-ዓለ P.2 ባለበት *እንዲጨምር*፣ *እንዲቀን*ስ *እንዲቀ*ዋል፣ *እንዲረጋጋ* ለማድረግ ひめすぞ ወይም አሳሳች መረጃ ያወጣ እንደሆነ፤
  - ሥ) በዚህ አዋጅ መረጃን ስለመስጠት የተደነገገዉን በመተላለፍ መረጃን ለሌላ ሰው አሳልፎ የሰጠ እንደሆነ፤

ከብር ፪፻ሺ በማያንስና ከብር ፫፻፶ሺ

destroys, person who falsifies, conceals or disposes of, or causes or permits the destruction, falsification, concealment or disposal of, any document, which the person knows or ought to know is relevant to an inspection or investigation under this Proclamation shall be punishable with a rigorous imprisonment of up to 5 years.

15/ A person who:

- a) engages in market manipulation or false trading or fraudulent transactions or front running;
- b) uses manipulative means to defraud or deceive that other person under Article 100 of this Proclamation:
- deals ahead of his clients or mark the close or excessively deal on behalf of his clients; or
- d) makes false or misleading statements, directly or indirectly, for the purpose of inducing the subscription for, sale or purchase of securities by another person of any company, or of any other listed securities, or to maintain, increase, reduce or stabilize the price of such securities under Article 101 of this Proclamation,
- e) discloses information in violation of the information disclosure provisions of this proclamation
   shall be punishable with a fine of no less

በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ፣ እና ከ፯ ዓመት በማደንስና ከ፲፭ ዓመት በማይበልጥ *ፅ*ኑ እስራት ይቀጣል፡፡

- ፲፮/ ማንም ሰው በውጤቱ እርግጠኛ ቢሆንም ባይሆንም ሌሎች ሰዎች ሰንደ ሙዓስ ንዋይ እንዲገዙ ለመገፋፋት ወይም ባለአክሲዮኖችን ባለኅንዘቦችን ለማታለል ወይም ወይም ለማጭበርበር በማሰብ ひひさぎ መሆኑን የደንበኛ የሚያውቀውን ሳቢ መግለጫ በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ መንገድ ያዘጋጀ፣ ያሰራጨ ወይም ያሳተመ እንደሆነ፣ ከብር ፪፻ሺ በማያንስና ከብር ፫፻፶ሺ በማይበልዋ የገንዘብ መቀጮ፣ እና ከ፯ ዓመት በማደንስና ከ፲ሬ ዓመት በማይበልጥ ፅЪ እስራት ይቀጣል::
- ፲፯/ ማንኛውም ሰው፣ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፻፫(፩) በተደነገገው መሠረት፡-
  - ሀ) ሽልማት ለማግኘት ብሎ ከባለስልጣኑ ሥራተኛ *ጋር* የተመሳጠረ፤
  - ለ) በባለስልጣኑ ዉስጥ እየሰራ ሳለ ሌሎች ሰዎች መረጃ እንዲያገኙ ያገዘ እና መረጃ የሰጠ፤ ወይም
  - ሐ) የተሳሳተ መረጃ የሰጠ፤ እንደሆነ፣ እስከ ፭ ዓመት በሚደርስ ፅኑ እስራት ይቀጣል።
- ፲፰/ በዚህ አንቀጽ የተጠቀሱት ወንጀሎች የተፌጸሙት ህጋዊ ሰውነት ባለው ደርጅት የሆነ እንደሆነ፣ ድርጅቱ፡-
  - ሀ) እስከ ፭ ዓመት በሚደርስ *ፅ*ኑ እስራት ለሚያስቀጣ ወንጀል፣ እስከ ፭፻ሺ ብር፣

- than birr 200,000 and no more than birr 350,000, and a rigorous imprisonment of no less than 7 years and no more than 15 years.
- 16/ Whoever, directly or indirectly, makes, circulates or publishes a prospectus that he knows is false, with intent to induce other persons, whether ascertained or not, to purchase a security, or deceive or defraud the shareholders or creditors shall be punishable with a fine of no less than Birr 200,000 and no more than Birr 350,000, and a rigorous imprisonment of no less than 7 years and no more than 15 years.
- 17/ A person who under Sub-Article (4) of Article 103 of this Proclamation:
  - a) colludes with an officer of the Authority for the purpose of collecting the reward;
  - b) while working at the Authority aids another person to get and provide information; or
- c) provides false information, shall be punishable with a rigorous imprisonment of up to 5 years.
- 18/ Where the offences under this Article are committed by a body corporate, the body corporate shall be punishable as follows:
  - a) Up to Birr 500,000 for offences punishable with a rigorous imprisonment of up to 5 years;

- ለ) እስከ ፯ ዓመት በሚደርስ ፅኑ እስራት ለሚያስቀጣ ወንጀል፣ ከብር ፭፻ሺ በማያንስና ከብር ፭ ሚሊዮን በማይበልጥ፤
- ሐ) ክጅ እስከ ፲፪ ዓመት በሚደርስ *ፅ*ኑ እስራት ለሚያስቀጣ ወንጀል፣ ከብር ጅጀሺ በማያንስና ከብር 1.5 ሚሊዮን በማይበልጥ፤
- መ) ከ፯ እስከ ፲፭ ዓመት በሚደርስ ፅኑ እስራት ለሚያስቀጣ ወንጀል፣ ከብር ፩ ሚሊዮን በማያንስና ከብር ፪ ሚሊዮን በማይበልጥ፤ እና
- ሥ) ከ፲ እስከ ፭ ዓመት በሚደርስ ፅኑ እስራት ለሚያስቀጣ ወንጀል፣ ከብር 1.5 ሚሊዮን በማያንስና ከብር 2.5 ሚሊዮን በማይበልጥ፤

የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል::

- วิติ/ and አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ $(\hat{I}\hat{X})$ ከተደነገገዉ ቅጣት በተጨማሪ፣ ፍርድ ቤቱ በዕቃቤ መያቂነት ወይም በራሱ ድርጅቱ ተታሳሽንት *እንዲፌርስ* ወይም ንብረቱ እንዲወረስ ሊወስን ይችላል፡፡
- ፳/ በዚህ አንቀጽ ከተደነገጉት ቅጣቶች በተጨማሪ፣ እንደ-አስፈላጊነቱ ያለ አግባብ የተገኘ ጥቅም እንዲወረስ ወይም እንዲመለስ ይደረጋል፡፡
- ፳፩/ በዚህ አንቀጽ መሰረት ከሚጣል መቀጮ የሚገኝ ገንዘብ እና የሚወረስ ወይም የሚመለስ ንብረት ለካሳ ፌንዱ ገቢ ይደረጋል፡፡

- b) No less than Birr 500,000 and no more than Birr 1,000,000 for offences punishable with a rigorous imprisonment of up to 7 years;
- c) No less than Birr 500,000 and no more than Birr 1,500,000 for offences punishable with a rigorous imprisonment of no less than 5 years and no more than 12 years;
- d) No less than Birr 1,000,000 and no more than Birr 2,000,000 for offences punishable with a rigorous imprisonment of no less than 7 years and no more than 15 years; and
- e) No less than Birr 1,500,000 and no more than Birr 2,500,000 for offences punishable with a rigorous imprisonment of no less than 10 years and no more than 20 years.
- 19/ In addition to the penalties provided under Sub-Article (18) of this Article, the Court may, upon the application of the public prosecutor or on its own motion, decide to dissolve the body corporate or confiscate its property.
- 20/ In addition to the imprisonments and fines imposed under this Article, the proceeds of the crime shall be confiscated or recovered where relevant.
- 21/ Any sum of money collected through fines and confiscation or recovery of the proceeds of crimes under this Article shall be transferred to the Compensation Fund.

7676,689B

፩፻፯. አስተዳደራዊ እርምጃዎች

- ፩/ ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩፻፮ መሠረት በወንጀል መጠየቁ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ባለስልጣት ራሱ በሚያደርገው የበሳይ ክትትልና ምርመራ ላይ ተመሥርቶ ይህን አዋጅ ወይም በዚህ አዋጅ መሰረት የወጡ ደንቦችን ወይም መመሪያዎችን በተሳለፈ ሰው ሳይ አስተዳደራዊ እርምጃ ሲወስድ፣ ፌቃድ ሊሰርዝ ወይም ሊያማድ *እና/ወይም* የባለፌቃዱን ከፍተኛ ኃላፊዎችን ወይም የዳይሬክተሮች ቦርድ አባላትን ከኃላፊነታቸው እንዲነሱ ወይም እንዲታገዱ ትእዛዝ ሲሰጥ ወይም የገንዘብ ቅጣት ሲዋል ይችላል፡፡
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሰረት የሚወሰዱ አስተዳደራዊ እርምጃዎችን ባለስልጣኑ በመመሪያ ይወስናል።

<u> ፩፻፰. ደንብ እና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን</u>

- ፩/ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ለዚህ አዋጅ አፌጻፀም አስፌላጊ የሆኑ ደንቦችን ሊያወጣ ይችላል፡፡
- ፪/ ባለስልጣኑ ይህንን አዋጅ እና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት የሚወጡ ደንቦችን ለማስፈፀም አስፈላጊ የሆኑ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።
- ፫/ የኢትዮጵያ ብሄራዊ ባንክ የዚህን አዋጅ አንቀፅ ፱፫ እና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የሚወጡ ከመንግስት ሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ጋር በተያያዘ ማሪከላዊ የሰንደ ሙዓለ ንዋዮች ግምጃ ቤትን እና ክፍያ ማጣራትና መሬዐምን የሚመለከቱ ደንቦችን ለማስሬዐም አስሬላጊ የሆኑ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

107. Administrative Measures

- 1/ Notwithstanding criminal conviction of a person under Article 106 of this Proclamation, the Authority may impose administrative measure based on its supervision or investigation report to revoke or suspend a license or order the dismissal or suspension of senior personnel or board of directors of the licensed person and/or impose fine on a person who contravenes the provisions of this Proclamation, or Regulations or Directives issued under this Proclamation.
- 2/ The Authority shall specify the administrative measures under Sub-Article (1) of this Article by directive.

108. Power to Issue Regulations and Directives

- 1/ The Council of Ministers may issue regulations necessary for the implementation of this Proclamation.
- 2/ The Authority may issue directives necessary for the implementation of this Proclamation and Regulations issued pursuant to Sub-Article (1) of this Article.
- 3/ The National Bank of Ethiopia may issue directives necessary for the implementation of Article 53 of this Proclamation and Regulations issued pursuant to Sub-Article (1) of this Article in matters related to central securities depository and clearing for Government securities.

፩፻፱. የፌቃድ ዕድሳት

በዚህ አዋጅ መሥረት የሚሰዋ ማንኛውም ፌቃድ፣ በባለስልጣኑ የሚጠየቀውን ክፍያ በመክፌል በየዓመቱ መታደስ አለበት፡፡

<u> ፩፻፲. የሥራተኞች አስተዳደር</u>

የባለስልጣኑ የሥራ መሪዎች እና ሥራተኞች በሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ መሥረት የሚተዳደሩ ይሆናል፡፡

<u> ፩፻፲፩. አለመግባባቶችን ስለመፍታት</u>

- ፩/ የዚህ አዋጅ ክፍል ሰባት (፯) እንደተጠበቀ ሆኖ በካፒታል ገበያ ውስጥ በሚሳተፉ ወገኖች መካከል ይህን አዋጅ አስመልክቶ የሚነሳ ማንኛውንም የፍትሐብሔር ጉዳይ አለመግባባቶች በሽምግልና ይፌታሉ፡፡፡
- ፪/ አለመግባባቱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት በሽምግልና የማይቋጭ የሆነ እንደሆነ ጉዳዩ በግልግል ዳኝነት እንዲያልቅ ይደረጋል።
- ፫/ ከይግባኝ ጋር በተደያዘ የፍትሐ ብሔር ሥነ-ሥርዓት ሕግ የተመለከቱት ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት የተሰጠው ውሳኔ በተከራካሪ ወገኖች መካከል የመጨረሻ እና አስገዳጅ ይሆናል።
- ፬/ የግልግል ዳኞች ስለሚሾሙበት ሁኔታ እና ስለ ዳኞች ብቃት መስፌርት፣ ስለ ግልግል ዳኝነት አሥራር እና ከግልግል ዳኝነት ጋር የተያያዙ ወጭዎችን በተመለከተ ባለሥልጣኑ በሚያውጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

109. License Renewal

Any license granted under this Proclamation shall be renewed annually by paying required fees to be prescribed by the Authority.

110. Administration of Employees

The employees and management of the Authority shall be governed by regulation to be issued by the Council of Ministers.

111. Settlement of Disputes

- 1/ Without prejudice to Part Seven (7) of this Proclamation, disputes among parties involved in the capital market concerning any civil matter arising under this Proclamation shall be resolved by mediation.
- 2/ Where the disputes cannot be resolved through mediation as per Sub-Article (1) of this Article, the matter shall be settled by arbitration.
- 3/ Without prejudice to provisions of the Civil Procedure Code relating to appeals, the arbitral award under Sub Article (2) of this Article shall be final and binding on the parties.
- 4/ The qualification and manner of appointment of arbitrators, the procedure of the arbitration proceedings, and the payment of arbitration related costs shall be determined by directive of the Authority.

dayon'i

<u> ፩፻፲፪</u>. ስለተሻሩና ተልጻሚነት የማይኖራቸው ሀጎች

- ፩/ የብሔራዊ የክፍያ ሥርዓት አዋጅ ቁጥር ፯፻፲፰/፪ሺ፫ አንቀፅ ፪ ንዑስ አንቀፅ ፬ እና የአንቀፅ ፬ ንዑስ አንቀፅ ፩ (ለ) በዚህ አዋጅ ተሽረዋል።
- ፪/ ይህን አዋጅ የሚቃረን ሌላ ማንኛውም ህግ ወይም ልማድ በዚህ አዋጅ በተመለከቱት ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚ አይሆንም።

<u> ፩፻፲፫. አዋጁ የሚጸናበት ቀን</u>

ይህ አዋጅ በፌደራል ነ*ጋሪት ጋ*ዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ተፈጻሚ ይሆናል።

አዲስ አበባ ሀምሌ ፲፮ ቀን ፪ሺ፲፫ ዓ/ም

ሣህለወርቅ ዘውዴ የኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

112. Inapplicable Laws

- 1/ Article 2 Sub-Article (4) and Article 4 Sub-Article (1) paragraph (b) of the National Payment System Proclamation No. 718/2011 are hereby repealed.
- 2/ No, law or customary practice, inconsistent with this Proclamation, shall have effect with respect to matters governed by this Proclamation.

113. Effective Date

This Proclamation shall enter into force on the date of its publication in the Federal Negarit Gazette.

Done at Addis Ababa, On this 23rd Day of July, 2021

SAHLEWORK ZEWUDIE
PRESIDENT OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA